

Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STV004
ht 2004
Handledare: Bo Petersson

Sverigedemokraterna

i Kävlinge och Svedala kommun

Kristina Sandberg
Agneta Wernersson

Vi vill tacka de kommunalpolitiker i Kävlinge och Svedala kommun som tog sig tid att träffa oss och svara på våra frågor. Era insatser har varit till stor hjälp för oss i vårt arbete om sverigedemokraterna.

Agneta Wernersson
Kristina Sandberg

Abstract

In the rural districts of Sweden, especially in Skåne, the political party Sverigedemokraterna is gaining more and more territory. The aim of this thesis is to examine if the presence of Sverigedemokraterna has had an effect on the other political parties in Kävlinge and Svedala municipality, with focus on images and collective identity. The aim is also to examine what influence Sverigedemokraterna might have on the political agenda of the two municipalities. In order to be able to fulfil the purpose of the essay, we chose to combine three kinds of qualitative methods; interviews, observations and literature studies. We used theories about images and collective identity to examine in which way the municipal politicians tend to classify Sverigedemokraterna in terms of different images and if their presence has effected the other politicians in terms of forming a collective identity. One of our conclusions is that the representation of Sverigedemokraterna has had a reinforcing effect on the formation of we-groups among the established parties in Kävlinge and Svedala. Another conclusion is that the politicians tend to classify Sverigedemokraterna as a political enemy but not always as a serious threat. We also found out that the political influence that Sverigedemokraterna has today in the two municipalities is fairly weak. We do believe that this fact might change in the future and that Sweden could follow the same trend as many other countries in Europe, where political parties with a similar ideology as Sverigedemokraterna have had an increased impact at a national level. Therefore we think it is important to find new methods to work against the politics of Sverigedemokraterna starting at a local level.

Keywords: Sverigedemokraterna, Kävlinge and Svedala Municipality Council, Images, Collective Identity

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	4
1.1 Syfte och frågeställningar.....	4
1.2 Avgränsningar.....	5
1.3 Disposition.....	5
2. METOD.....	6
2.1 Urval.....	6
2.2 Intervjuteknik.....	7
2.3 Observationsteknik.....	8
2.4 Förförståelse och objektivitet.....	9
2.5 Material och källkritik.....	9
3. TEORI.....	11
3.1 Stereotypisering och kollektiv identitet.....	11
3.2 Bilder av den andre.....	14
4. EMPIRI OCH ANALYS.....	16
4.1 Mandatfördelning i Kävlinge respektive Svedala kommun.....	16
4.2 Sverigedemokraternas motioner i Kävlinge respektive Svedala kommun.....	17
4.3 Kommunfullmäktigemöten i Kävlinge.....	19
4.4 Kommunfullmäktigemöten i Svedala.....	21
4.5 Intervjuer.....	22
4.5.1 Intervjuer i Kävlinge.....	23
4.5.2 Intervjuer i Svedala.....	31
4.6 Bilder och kollektiv identitet.....	38
5. SLUTDISKUSSION.....	43
KÄLLFÖRTECKNING.....	45
BILAGA 1 – Intervjumall: Kävlinge/Svedala	
BILAGA 2 – Intervjumall: Sverigedemokraterna	
BILAGA 3 – Sverigedemokraternas utveckling och politik	
BILAGA 4 – Sverigedemokraternas motioner i Kävlinge kommun	
BILAGA 5 – Sverigedemokraternas motioner i Svedala kommun	

1 Inledning

Integrations- och invandringspolitiken är ett återkommande diskussionsämne i den svenska debatten och ofta uppmärksammas den restriktiva invandringspolitik som alltför många länder runt om i Europa har valt att föra. Frågan är många gånger om en liknande utveckling skulle kunna ske i Sverige. Bland de röster som hörs i debatten är sverigedemokraterna kanske det enda partiet som vill se en mer restriktiv invandringspolitik i landet. Sverigedemokraternas åsikter inom invandringspolitiken har hittills inte haft någon större påverkan på den svenska rikspolitiken. Partiets utbredning i de svenska kommunerna kan dock leda till att partiet så småningom lyckas ta sig in i riksdagen. Om sverigedemokraterna skulle lyckas få minst 12 procent av väljarna i en valkrets, kan partiet, trots 4 procents-spärren, ta riksdagsmandat. Det är därför viktigt att man uppmärksammar partiets politiska utveckling på lokal nivå och att man inte ignorerar utvecklingen i Sverige, och i Europa i övrigt, där invandringsrestriktiva partier vinner alltmer mark.

Sedan bildandet 1988 har sverigedemokraterna vunnit allt större stöd runt om i landet, framförallt på kommunal nivå, och är idag Sveriges största parti utanför riksdagen. I partiets förda politik läggs stor vikt vid invandringspolitiken, ett område där man vill se stora förändringar. Sverigedemokraterna anser sig själva vara ett demokratiskt, nationalistiskt parti, men många menar att partiet snarare är ett populistiskt parti och att deras syn på invandringspolitik och invandrare kan klassas som främlingsfientlig. Bilden av sverigedemokraterna som ett främlingsfientligt parti har förstärkts av det faktum att rasistiska och nynazistiska grupper har intresserat sig för partiet, samt av uppgifter som visar att personer med främlingsfientliga åsikter funnits och kanske fortfarande finns verksamma inom sverigedemokraterna.

Eftersom sverigedemokraterna har ett relativt starkt fäste i Skåne, i jämförelse med övriga Sverige, har två skånska kommuner, Kävlinge och Svedala, där sverigedemokraterna finns representerade i kommunfullmäktige, valts ut som undersökningsenheter för denna uppsats. Vi har i dessa kommuner bl a genomfört intervjuer med kommunalpolitiker från olika politiska partier. Undersökningen har koncentrerats kring kommunalpolitikernas attityder gentemot sverigedemokraterna och särskilt intressant var då att titta på hur sverigedemokraternas närvaro i den kommunala politiken har påverkat de etablerade partiernas förhållande till varandra i termer av kollektiv identitet. Ambitionen var också att se hur sverigedemokraterna upplever den politiska situationen i de två kommunerna samt att se vilket politiskt inflytande partiet har. Målet med att intervjua kommunalpolitiker från samtliga partier var att ge en så bred bild som möjligt av det politiska klimatet i kommunerna. Valet att belysa även sverigedemokraternas åsikter och ställning i kommunerna innebär inte att vi på något sätt sympatiserar med deras politiska åsikter.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka på vilket sätt sverigedemokraternas representation i kommunfullmäktige i de två kommunerna har påverkat den kollektiva identiteten hos övriga partier. Studien syftar också till att kartlägga vilka former av bilder detta parti förknippas med av de övriga kommunalpolitikerna. Slutligen kommer vi att granska vilka möjligheter till

inflytande över den förda politiken sverigedemokraterna har i Kävlinge respektive Svedala kommun.

Frågeställningar:

1. På vilket sätt har sverigedemokraternas representation i kommunfullmäktige i Kävlinge respektive Svedala kommun påverkat den kollektiva identiteten hos övriga politiska partier?
2. Vilka former av bilder går att urskilja i kommunalpolitikernas syn på sverigedemokraterna i Kävlinge respektive Svedala kommun?
3. Hur ser sverigedemokraternas möjligheter att påverka den praktiska politikens innehåll i Kävlinge respektive Svedala kommun ut?

1.2 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa uppsatsarbetet kring attityder gentemot sverigedemokraterna och deras politik i termer av bilder, kring partiets påverkan på övriga partier i kommunerna i termer av kollektiv identitet, samt kring partiets eventuella möjlighet till inflytande över den förda politiken i kommunerna. Eftersom sverigedemokraterna, till skillnad från en del liknande partier i andra europeiska länder, endast finns representerade på det lokala planet var valet inte svårt gällande vilken politisk nivå vi skulle lägga undersökningen på. Det kunde även ha varit intressant att göra en undersökning av sverigedemokraters bild av invandrare och huruvida man kan kalla det stereotypisering eller ej, men då skulle uppsatsen ha blivit alltför omfattande. Det framgår ändå till viss del genom intervjuerna med sverigedemokraterna vilka åsikter de har om invandrare.

Det fanns funderingar kring att välja ut en kommun i Skåne och en kommun i en annan del av landet, men till slut föll valet ändå på två skånska kommuner. Att vi begränsade oss till just två kommuner, som dessutom är relativt närliggande, beror till stor del på att det omfattande arbetet med att genomföra och sammanställa intervjuer, samt alla resor, har tagit mycket tid i anspråk. Gällande intervjuer ville vi försöka intervjua minst en representant från varje parti, även från sverigedemokraterna, för att på så sätt få en så bred bild som möjligt. Responsen var positiv från de flesta partier och därför kunde vi, med ett par undantag, uppfylla denna ambition.

1.3 Disposition

Efter det inledande kapitlet presenteras i *kapitel 2* den kvalitativa metod som kommer att tillämpas i uppsatsen samt det material som har använts. *Kapitel 3* utgörs av studiens teoretiska utgångspunkter, där bl a stereotypisering, kollektiv identitet och olika typer av bilder tas upp. I *kapitel 4* redovisas uppsatsens empiriska och analytiska del. Det empiriska materialet utgörs av kommuninformation, sverigedemokraternas motioner i de två kommunerna, observationer från kommunfullmäktigemöten samt intervjuer med representanter från olika politiska partier i Kävlinge och Svedala kommun. Kapitlet avslutas med en koppling av det empiriska materialet till bilder och kollektiv identitet. I *kapitel 5* förs en slutdiskussion kring vilka slutsatser man kan dra utifrån undersökningen.

2 Metod

Det är uppsatsens syfte som avgör vilken metod som blir mest lämplig. Den kvalitativa metod vi har valt utgörs av djupintervjuer med olika politiska partiers kommunfullmäktigeledamöter i Kävlinge och Svedala kommun. Kvalitativ metod kännetecknas av närhet till den källa vi hämtar information ifrån och bidrar till att skapa djupare förståelse för det fenomen vi studerar (Holme & Solvang, 1997:14). I en tolkande undersökning, som vår, avser man klargöra innebörden i upplevelser, föreställningar, tanke- och handlingsmönster. Ett problem med en sådan undersökning är att finna empiriska belägg för en tolkning (Wallén, 1996:75). Den kvalitativa metoden ger oss en relativt stor frihet att själva tolka de svar intervjupersonerna ger oss. Men för att våra tolkningar ska bli mer tillförlitliga har vi valt att komplettera våra intervjuer med observationer och policydokument, vilka utgörs av de motioner sverigedemokraterna har lagt i kommunerna samt sammanträdesprotokollen till varje motion. Därmed kan vi i viss mån kontrollera i vilken utsträckning de attityder kommunalpolitikerna uttrycker i intervjuerna överensstämmer med det verkliga agerandet gentemot sverigedemokraternas politik i kommunerna.

Undersökningen av attityder utgör en väsentlig del av vår studie och med attityder avser man vanligen något grundläggande som är styrande för de åsikter en person har. I verkligheten motsvaras inte alltid den verbalt uttryckta attityden av ett likartat beteende, varför det för vår del blev nödvändigt att kombinera intervjuerna med analys av policydokument och observationer från kommunfullmäktigemöten. Det är många faktorer som påverkar hur människor beter sig och en attitydundersökning genomförs ofta i brist på annat sätt att komma åt det faktiska beteendet (Andersson, 1985:33f). Egentligen är det inte enbart attityderna i sig som det är önskvärt att komma åt utan även handlingsmönstret. Det är därmed viktigt att undersöka huruvida de uttryckta attityderna överensstämmer med det verkliga agerandet.

2.1 Urval

De kriterier vi tittade på i urvalet var bl a invånarantal, geografiskt läge, stads- och landsbygdsfaktorn, och naturligtvis huruvida sverigedemokraterna fanns representerade bland kommunens folkvalda eller ej. Eventuellt kunde undersökningen ha varit mer omfattande, dvs innefattat fler än två kommuner, men pga det omfattande och tidskrävande arbetet med att genomföra och sammanställa intervjuer valde vi att begränsa antalet till två. Vidare kunde det varit intressant att jämföra en skånsk kommun med en kommun från en helt annan del av landet. I Skåne finns enligt många, både i nutid och historiskt sett, en mer gynnsam grogrund för rädsla och fientlighet gentemot invandrare, än vad som är fallet i övriga Sverige, och det kunde därför ha varit intressant att undersöka eventuella skillnader. Eftersom själva intervjuarbetet tagit mycket tid i anspråk och även sträckt sig över långa tidsperioder hade det inneburit rent praktiska problem för oss om vi valt en kommun som inte ligger på pendlingsavstånd från vår hemort. Vidare ansåg vi det vara intressant att jämföra just Kävlinge och Svedala eftersom dessa kommuner har relativt olika arbetsformer i kommunfullmäktige. I Kävlinge har socialdemokrater och moderater gått samman och bildat ett majoritetsblock (bl a för att hindra sverigedemokraterna från att inta en vågmästarroll),

medan man i Svedala arbetar efter något som kallas Vision 2000, där målsättningen är att samtliga partier ska samarbeta.

Gällande urvalet av intervjupersoner var ambitionen att intervjua minst en representant från varje parti, för att på så sätt få en så representativ bild som möjligt av synen på sverigedemokraterna. Vi ville också genomföra intervjuer med ledamöter från sverigedemokraterna själva, för att få deras bild av bemötandet i kommunfullmäktige och det politiska inflytandet. Intresset från de tillfrågade var större än väntat och vi var därför tvungna att avböja medverkan i undersökningen från en del av de tillfrågade. Då det från vissa partier var många som var villiga att ställa upp på intervjun valde vi ut dem som svarade först och som verkade mest intresserade av ämnet. I två fall lyckades vi tyvärr inte få någon ledamot att ställa upp på intervju. I Kävlinge kommun ville varken centerpartiets eller kristdemokraternas ledamöter medverka i vår undersökning. Förutom dessa två partier, i Kävlinge, genomförde vi intervjuer med representanter från samtliga partier i de två kommunerna, och i vissa fall gjordes intervjuer med fler än en representant från samma parti.

2.2 Intervjuteknik

Den intervjuteknik vi använt oss av är halvstrukturerade djupintervjuer, där man i förväg har bestämt vilka områden som ska behandlas i intervjun. Våra intervjumallar är uppbyggda utifrån teman där varken de exakta formuleringarna av frågorna eller den exakta ordningen av våra teman är bestämda i förväg. Detta avgörs istället från fall till fall utefter hur samtalet utvecklar sig (Andersson, 1985:77). Styrkan i den kvalitativa intervjun ligger i att forskaren använder sig av en primärkälla, och i att undersökningssituationen liknar ett vanligt samtal. Forskaren utövar den lägsta graden av styrning av intervjupersonerna, tvärtom finns en strävan efter att låta dem påverka samtalets utveckling. För att samtalet ska bli så spontant som möjligt och samtidigt ge uttryck för de intervjuades åsikter och synpunkter ställs stora krav på intervjuaren som t ex måste vara lyhörd, uppmärksam och öppen. Det är då det uppstår en relation präglad av tillit som undersökningssituationen blir som mest givande för båda parterna (Holme & Solvang, 1997:99ff). Genom att använda halvstrukturerade frågor gav vi oss själva utrymme för sidospår och fördjupning i de frågor som vi själva och intervjupersonerna fann särskilt intressanta. En teknik intervjuaren bör behärska är användandet av olika probes. Exempel på allmänna probes, vilka ingår i all intervjuteknik, är pausen, uppmuntran, utveckling, klargörande och upprepning. Det är också mycket viktigt att intervjuaren inger förtroende och tillit. Hur informationsflödet sedan artar sig beror på fyra samverkande delar; intervjuaren, den intervjuade, ämnet och den omedelbara intervjusituationen. Det bör avsättas gott om tid till intervjun för att undvika stress och den bör genomföras i en ostörd miljö. Intervjupersonen måste få tillräckligt med tid att uttrycka sig och oftast blir intervjun mer avslappnad om den inleds med en uppvärmningsperiod då frågor av mer allmän karaktär ställs (Andersson, 1985:137ff).

Intervjupersonerna kontaktades först via e-post, med en intervjuförfrågan som sändes ut till de ordinarie representanter i kommunfullmäktige vars e-postadresser fanns tillgängliga. E-postadresserna fick vi genom kommunens hemsida. Till de personer som inte svarade på intervjuförfrågan skickades en påminnelse och därefter kontaktades de via telefon. De personer vars e-postadresser vi inte kunde få tag i kontaktades direkt via telefon. Vi använde oss av bandspelare under samtliga intervjuer eftersom det är mer eller mindre omöjligt att skriva ner hela intervjun under tiden den genomförs. Dock misslyckades tre inspelningar och då gjordes istället anteckningar ur minnet direkt efteråt. Här märktes att det var en fördel att vara två intervjuare eftersom vi till en viss grad kunde fylla ut varandras minnesluckor. Två av intervjuerna gjordes per telefon, då intervjupersonerna inte hade tid att träffas personligen.

Även dessa intervjuer bandades. En nackdel med telefonintervjun är att den icke-verbala kommunikationen går förlorad. Forskaren bör alltid ha i åtanke att kroppshållning, gester, mimik, ansiktsuttryck, ögonrörelser och tonfall ibland kan säga lika mycket som själva orden, och i vissa fall ge ett helt annat budskap (Andersson, 1985:169).

2.3 Observationsteknik

Under uppsatsarbetet har vi utöver intervjuer även använt oss av observation som metod. Vid fyra tillfällen har vi deltagit som åhörare under möten i kommunfullmäktige i de två utvalda kommunerna och då genomfört observationer. Begreppet observation som forskningsmetod kan enkelt beskrivas med hjälp av följande citat: "Vid observation ska forskaren genom att titta, lyssna och fråga skapa sig en bild av vad som verkligen sker med undersökningsenheterna. Man ska på så sätt få fram det nätverk av handlingar och relationer mellan gruppmedlemmarna som kännetecknar det sociala system man undersöker." (Holme & Solvang, 1996:122). För forskaren står valet mellan antingen öppen eller dold observation. Öppen observation innebär att observatören informerat undersökningsenheterna på förhand om att det ska göras en observation eller kartläggning. Dold observation, som delas in i två kategorier, innebär att undersökningsenheterna inte är informerade om observationen, vilket för forskaren kan medföra en viss etisk problematik. Antingen genomförs den dolda observationen utan någon direkt kontakt med undersökningsenheterna, eller agerar forskaren som deltagare i en grupp, vilken inte är informerad om att en kartläggning pågår. Det finns för- och nackdelar med båda typerna av observation (Holme & Solvang, 1996:111ff).

Vårt val blev dock en öppen observation eftersom det kändes mest naturligt och var mest genomförbart. Under observationerna informerades visserligen inte undersökningsenheterna om att det gjordes en observation, men det var känt bland många att det genomfördes en undersökning i kommunen och att utvalda kommunfullmäktigeledamöter i samband med denna intervjuades. Öppen observation innebär vidare att forskaren har behov av acceptans från den undersökta gruppen. Som öppen observatör, till skillnad från dold observatör, blir forskaren inte en i gruppen, utan förväntas snarare agera i enlighet med de krav som kan ställas på en forskare och observatör. Vidare är det viktigt för forskaren att hitta balansen mellan den undersökta gruppens olika subgrupper för att inte uppfattas som tillhörande den ena eller andra gruppen. Om forskaren misslyckas med detta finns risken att vissa subgrupper blir mindre villiga att låta sig intervjuas och observeras. I relation till temat för vår undersökning kunde vi urskilja två olika subgrupper bland kommunernas kommunfullmäktigeledamöter. Den ena gruppen utgjordes av de som var positivt inställda till sverigedemokraternas politik, vilka i huvudsak var sverigedemokraterna själva, och kanske även skånepartiet i Svedala kommun. Den andra gruppen utgjordes av de som var huvudsakligen negativt inställda till sverigedemokraternas politik. Eftersom vi i förväg var medvetna om att det fanns vissa motsättningar mellan dessa grupper sågs det som viktigt att undvika att välja sida och att avstå från att på något sätt tillkännage våra personliga åsikter i ämnet (Holme & Solvang, 1996:113f).

För dokumentation rekommenderas att under observationen skriva ner ett fåtal stickord som i efterhand skrivs ut i sin helhet, i s k fältanteckningar. Att ständigt anteckna under en observation kan göra undersökningsenheterna onödigt medvetna om att forskaren är där för att observera. Under våra observationer uppfattade vi inte att det fanns några hinder för att direkt föra utförliga anteckningar, eftersom vi befann oss i bakgrunden, som åhörare. Det rekommenderas också att eventuellt använda sig av en eller flera s k informanter i den undersökta gruppen, personer som kan bringa klarhet i oklarheter som forskaren stöter på under observationen. Pga vår bristande kunskap om hur ett kommunfullmäktigemöte går till,

hur talar- och beslutsordning ser ut osv, och även pga bristen på möjlighet att under mötena ställa konkreta frågor, var informanten ett användbart hjälpmedel i samband med våra observationer. Under en observation kan forskaren välja mellan aktivt eller passivt deltagande. Som aktiv deltagare finns risken att observatören själv i för stor utsträckning styr undersökningsenheternas agerande. En passiv observatör, å andra sidan, kan provocera fram större aktivitet hos undersökningsenheterna bara genom att vara alltför passiv. Den bästa observationsstrategin anses vara att observatören är följsam och betar sig i enlighet med vad han eller hon tror att gruppen förväntar sig, trots att detta kan vara svårt att ta reda på. I vårt fall var det inte möjligt, och inte heller förväntat, att inta någon annan roll än den passiva under observationerna (Holme & Solvang, 1996:115ff).

2.4 Förförståelse och objektivitet

Holme och Solvang menar att forskare varken är eller kan vara värdeneutrala och objektiva (Holme & Solvang, 1996:151). Människor präglas av den miljö de lever i och socialiseras in i olika värdesystem som bildar grunden till deras åsikter. Detta medför att forskaren kan ha olika syn, eller förförståelse, på det studerade fenomenet beroende på vilka grundvärderingar han eller hon har. Socialiseringsprocessen kan också ge upphov till förutfattade meningar eller fördomar hos forskaren gentemot det studerade problemet. Att under forskningsprocessen och framställningen av fakta tillämpa största möjliga öppenhet och saklighet är varje forskares plikt, och då är det naturligtvis en fördel om forskaren själv är medveten om den egna förförståelsen och den eventuella bristen på objektivitet, samt vilken påverkan dessa faktorer kan ha på den egna synen på det undersökta fenomenet (Holme & Solvang, 1996:330). Denna medvetenhet är kanske särskilt viktig i en undersökning som vår, då forskaren själv har stor frihet i tolkningen av materialet. Visserligen har vi åsikter om partiet sverigedemokraterna, dess historia och dess förda politik, men för att undvika att påverka intervjupersonerna har vi varit noga med att inte låta dessa åsikter skina igenom under intervjuerna.

2.5 Material och källkritik

De källor som använts är huvudsakligen primärkällor, i form av intervjuer, observationer och dokument. Intervjuerna utgör den huvudsakliga empirin men dessa har också kompletterats med litteraturstudier och observationer. Sammanlagt genomfördes 22 intervjuer i Kävlinge och Svedala under perioden 041207 till 050117 och två observationer i varje kommun. Målet med att ge samtliga partier möjligheten att få yttra sig, var att ge en mer rättvis och sann bild av det politiska klimatet i kommunerna. Den skriftliga information som använts består av offentliga dokument från kommunerna; sverigedemokraternas motioner samt protokoll från kommunfullmäktiges behandling av dessa. Även voteringspropositioner till varje motion och eventuella tillägg som lagts till besluten har använts. Vidare har information från sverigedemokraternas nationella och lokala hemsidor använts. Uppgifter om mandatfördelning och politisk struktur i kommunerna har tagits från deras respektive hemsidor. De skriftliga källor som nyttjats har utgjorts av diverse policydokument och därför får de anses vara pålitliga, vilket stärker uppsatsens reliabilitet. Ett sätt att kompensera för brister i enskilda metoder är att använda flera olika metoder i en och samma undersökning, vilket vi har gjort (Lundquist, 1993:128).

I en uppsats som vår, där man studerar attityder, är det viktigt att tolka saker på rätt sätt och att inte förvränga verkligheten. Vi har valt våra källor mot bakgrund av att de ska vara relevanta och representativa. För att öka tillförlitligheten i uppsatsen valde vi att kombinera olika metoder. Det är viktigt att det utvalda materialet motsvarar validitets- och reliabilitetskravet. Hög validitet uppnår man genom att undersöka det teorin avser att undersöka, vilket innebär att man väljer rätt källor för att uppnå sitt syfte. I vårt fall innebar det t ex att rätt personer intervjuades och att rätt dokument studerades. Hög reliabilitet uppnås genom att mätningarna är precisa (Lundquist 1993:99). För att öka reliabiliteten valde vi att komplettera tolkningarna av intervjuerna och observationerna med de motioner sverigedemokraterna lagt i kommunerna. Intersubjektivitet, dvs att en annan forskare ska kunna uppnå samma resultat med samma material, kan vara svårt att uppfylla i vårt fall eftersom vi studerat människor och situationer som är föränderliga och svåra att återskapa. Det har, menar vi, varit en fördel att vara två forskare eftersom vi då har kunnat kontrollera och diskutera om vi tolkat saker på samma sätt. Då vi valt att jämföra två specifika kommuner har vi inte kunnat tillämpa någon tidigare forskning inom exakt samma område. Dock fanns det lättillgängligt offentligt material om sverigedemokraterna och om kommunerna vilket vi främst fick genom att gå in på deras hemsidor. Det var inte heller några större problem att få tag på villiga och representativa intervjupersoner. En anledning till att materialet var lätt att få tag på är att det fenomen vi studerar ligger nära i tiden. När det gäller övrig litteratur har vi försökt använda så samtida information som möjligt och jämfört olika källor med varandra för att försäkra oss om deras äkthet.

Vi har när det gäller intervjuerna tagit hänsyn till perceptions- och beslutsmekanismen. Perceptionsmekanismen avgör huruvida intervjupersonerna uppfattar sina motiv och verkligheten korrekt. Vi upptäckte här att många av intervjupersonerna endast hade små och ibland till och med felaktiga kunskaper om t ex sverigedemokraternas principprogram. Detta behöver dock inte bero på att intervjupersonerna inte har läst principprogrammet eller inte brytt sig om att sätta sig in i sverigedemokraternas politik, utan en vanlig orsak kan helt enkelt vara det mänskliga minnet, att man lätt glömmer bort saker. Beslutsmekanismen avgör om intervjupersonerna verkligen förmedlar den informationen de har eller om de av något skäl försöker framställa sina motiv och sin verklighetsuppfattning på något annat sätt (Lundquist 1993:108ff). Denna mekanism är svår att avgöra, men eftersom politiker från olika partier är motståndare till varandra finns det med stor sannolikhet bakomliggande och ibland undermedvetna motiv till vissa yttranden och handlingar. Vissa intervjupersoner var exempelvis mer måna än andra om att inte yttra sig så att de talade illa om någon, medan andra var mer frispråkiga. Det förstnämnda märktes t ex genom att intervjupersonerna gled ifrån frågor och själva ämnet, vilket kan ha berott på en medveten eller omedveten rädsla att komma på kant med andra partier. Det fanns också en risk att intervjupersonerna gav oss de svar de trodde att vi ville ha och som var politiskt korrekta. Men i och med att vi var två studenter som genomförde intervjuerna upplevde vi att de tillfrågade över lag verkade mer frispråkiga och avslappnade än vad de möjligen skulle ha varit om någon annan gjort intervjuerna (detta nämndes också av flera intervjupersoner). Vi försökte att vara uppmärksamma på detta genom att upprepa eller omformulera frågorna tills vi fått ett uttömmande svar. För att kontrollera i vilken grad intervjupersonernas svar överensstämde med deras verkliga agerande jämförde vi med andra typer av källor. Dessa utgjordes, som tidigare nämnts, av observationer där vi kunde se vilket förhållande olika partier hade gentemot sverigedemokraterna på den offentliga arenan, och genom att studera de motioner sverigedemokraterna lagt samt kommunfullmäktiges svar på dessa.

3 Teori

I uppsatsen utgör bilden av den andre och fiendebilden centrala aspekter eftersom syftet bl a är att undersöka vilken form av bilder, som t ex den andre eller som fienden, olika kommunalpolitiker har av sverigedemokraterna. Väsentligt för studien är också att titta på hur sverigedemokraternas närvaro i den kommunala politiken har påverkat de etablerade partiernas förhållande till varandra i termer av kollektiv identitet. Nedan följer en presentation av den teoretiska litteratur som valts ut för vår undersökning.

3.1 Stereotypisering och kollektiv identitet

Stereotypisering och kategorisering är en förenkling av verkligheten som är nödvändig pga människans kognitiva begränsningar eftersom människans intellekt endast klarar av att bearbeta en viss mängd information åt gången (Hinton, 2000:57). Människan har således ett psykologiskt behov av att kategorisera den sociala omvärlden för att kunna förstå den. Kategorisering är grundläggande för vår perception och viktig för vår varseblivning i sociala sammanhang. De människor vi kategoriserar som våra vänner skiljer sig betydligt från dem vi inte betraktar som våra vänner och denna kategorisering är viktig då vi beter oss på olika sätt tillsammans med de olika grupperna och har olika förväntningar på deras beteenden. På samma sätt kan stereotyper ses som ett fenomen som kännetecknar kognitiva processer samt hur information organiseras och återkallas ut minnet. Trots att stereotyper är en följd av normala kognitiva processer utgör de en felaktig representation. Detta beror bl a på att människans kognition är strategisk och stereotyper hjälper till att förenkla och göra vårt tankearbete snabbare. Stereotyper handlar väsentligen om att varsebli grupper. Då en person placeras i en viss kategori eller grupp tillskrivs denna individ gruppens egenskaper. Människor tillhör ofta många olika grupper i samhället på samma gång t ex yrkesgrupper, kön etc. Den grupp man själv ansluter sig till bildar en s k egengrupp till skillnad från de grupper vi inte tillhör men som vi jämför oss med. Dessa brukar benämnas främlingsgrupper. Vanligen är inställningen till egengruppen betydligt mer positiv än inställningen till främlingsgruppen. Som bakgrund till stereotyper finns då både en kognitiv kategoriseringsprocess och en motivationsstyrd jämförelseprocess. Genom att betrakta främlingsgrupperna stereotypiskt och negativt och jämföra dem med egengruppen förstärker egengruppen sin sociala identitet (Hinton, 2000:26ff). Kognitiva processer i form av stereotyper är inte bara något enskilda individer använder då stereotypisering i grunden är en grupprocess. Vår egen gruppstillhörighet påverkar hur vi gör bedömningar i ett socialt sammanhang. Sociala gruppers huvudsakliga funktion är att förse oss med en social identitet – en känsla för vem vi är. Detta påverkar också hur vi ser på andra grupper (Hinton, 2000:105). En följd av kategorisering är att skillnader mellan grupper förstärks. Det ligger i jagets intresse att uppfatta egengruppen som olik och mer fördelaktig än andra grupper (främlingsgrupperna), eftersom detta ger en positiv social identitet. På detta sätt leder social kategorisering (en kognitiv process) i kombination med vår motivationsstyrda längtan efter en positiv social identitet till favorisering av egengruppen och diskriminering av främlingsgrupper. Sammanfattningsvis kommer främlingsgruppen att betraktas som negativ och egengruppen som bättre än den. Teorin om social identitet menar därmed att

egengruppens medlemmar utvecklar en stereotyp syn på främlingsgruppens medlemmar genom de kognitiva processerna kategorisering och gruppering. Bilden av främlingsgrupperna blir oftast negativ då vi-gruppen är motiverad att upprätthålla en relativt positiv social identitet (Hinton, 2000:109ff).

Precis som Hinton menar Pickering att det är nödvändigt för den enskilda individen att tänka i termer av kategorier för att kunna skapa en organiserad bild över hur man ser på världen och hur man ska bete sig i relation till andra. Pickering gör en åtskillnad mellan kategorier och stereotyper och menar att även om begreppen ibland överlappar varandra är de inte synonymer. Båda begreppen används för att stärka en viss samhällsordning, men kategorier är betydligt mer flexibla och föränderliga över tid, och har inte samma tydliga, fixerade gränser som stereotyper, vilka försöker förneka flexibelt tänkande. Stereotypisering är ett utbrett fenomen som praktiseras i hela samhället, men är inte alltid tydligt i individens medvetande. Den grupp som blir föremål för stereotypisering är alltid förlorare då de marginaliseras och underordnas andra grupper, och fortsättningsvis alltid döms efter den stereotypa bilden de tillskrivits, hur felaktig den än må vara. Attityden gentemot den stereotypiserade andre sträcker sig över en skala från lindrig nedlåtenhet till stark fiendtlighet. Den egna gruppen har antingen en idealiserad eller en nedsättande bild av den andre, men i vilket fall ses den andre som ett objekt som används för att stärka och förbättra den egna självbilden. De stereotypa bilderna innehåller inte enbart negativa karaktärsdrag utan tar även upp de positiva egenskaper som gruppen anses sakna, och man kan därför säga att stereotyper verkar dubbelsidigt (Pickering, 2001:28ff).

Petersson för ett resonemang kring bilder (images), som något socialt konstruerat och menar att dessa kan dekonstrueras, rekonstrueras och befästas i det dagliga livet, när behovet för detta uppstår. Stereotyper och bilder är väldigt livskraftiga eftersom informationsflödet filtreras eller anpassas för att passa in på de uppfattningar som dominerar. Petersson menar att bilder blir starkare befästa när det handlar om människor med vilka vi ofta interagerar, eftersom vi då får förstahandsinformation (våra egna uppfattningar om människan vi möter). Stereotyper är frusna bilder, vilka kan vara såväl positiva som negativa. Ett exempel på en stereotyp bild är fiendebilden, vilken kan föranleda vi:et att antingen hålla sig på tryggt avstånd eller att vidta förebyggande åtgärder för att kväva hotet på ett tidigt stadium. Eftersom all information tolkas och förändras för att passa in på fiendebildens negativa karaktärsdrag kan den inte falsifieras. Vidare bidrar fiendebilden till en ökad enighet och samhörighetskänsla hos majoritetsgruppen (Petersson & Clark, 2003:101ff). Kollektiv identitet handlar om möten mellan människor. Genom att distansera sig från de andra kan en grupp stärka sin egen gemenskap och stöta bort egenskaper de själva inte vill bli förknippade med. De andra behöver inte vara fienden, det viktiga är bara att de inte ingår i den egna gemenskapen. Även begrepp som våra egna bidrar till att stärka den kollektiva identiteten eftersom vi i möten med likasinnade bekräftar vilka vi själva är. En annan betydelsefull del i den identitetsskapande (kollektiva) processen är språket. Identiteter institutionaliseras på olika sätt genom att de inkapslas i och befästs av språket vi använder. Också traditioner, tankemönster, ritualer och attityder bidrar till att identitet institutionaliseras. Ofta bibehålls kollektiva identiteter genom att eliter främjar deras fortbestånd utifrån en maktposition (Petersson & Robertson, 2003:38f).

Också Volkan skriver om hur stereotypa bilder och fiendebilder skapas. Människan har ett behov av att ha både olikartade och likasinnade individer/grupper i sin närhet, i såväl sociala som politiska kontexter. Fienden är någon som vi ofta känner rädsla och avsky inför, känslor som inte alltid är befogade då fiendens negativa och skrämmande karaktär kan vara något föreställt. Volkan poängterar dock att det vore naivt att avskriva alla fiendebilder som verklighetsfrämmande och felaktiga, eftersom en del fiender verkligen kan vara farliga (Volkan, 1988:10f). Bilden av fienden bidrar till att forma den egna självbilden. Individen,

eller gruppen, gör allt för att hålla fast vid bilden av jaget och den egna identiteten. När denna självbild på något sätt utmanas eller hotas försöker individen/gruppen på olika sätt försvara den egna bilden av jaget/gruppen (Volkan, 1998:60). Det är inte bara hotet från en gemensam fiende som binder samman gruppen, utan även föreställningen om gemensamma intressen. Individen ser på den egna gruppen med positiva känslor eftersom han/hon anser att gruppen har samma mål och behov att tillfredsställa, som individen själv har. Därför idealiserar individen den egna gruppen och identifierar sig med den (Volkan, 1988:53).

Mennell tar, liksom Volkan, upp behovet av gemensamma intressen. Orsaken till att kollektiva identiteter uppstår är att olika kategorier av människor, som t ex klasser och etniska grupper, delar en känsla av kollektiv identitet då det finns föreställningar om gemensamma intressen hos de enskilda medlemmarna inom varje kategori. Detta gör att de börjar tackla olika former av problem genom kollektivt agerande (Mennell, 1994:175). Begreppet identitet syftar till en högre grad av medvetande hos gruppmedlemmarna, som utgörs av positiva och negativa känslor. Den egna gruppen anser sig ha vissa gemensamma kännetecken som skiljer dem från andra grupper. Men Mennell påpekar att det är svårt att dra några exakta skiljelinjer mellan grupperna. Vidare går författaren in på maktförhållandet mellan etablerade och outsiders. När maktförhållandet mellan dessa grupper är mycket ojämnt kan de som är undertryckta inte fly från sin position. Det gör att outsiders i högre grad kan förväntas ta till sig det de etablerade säger om dem i sin egen vi-bild (we-image). Denna stigmatiseringsprocess är ett vanligt element i dominansen i den här typen av mycket ojämna maktförhållanden och den förekommer inom en mängd olika områden. Typiskt för alla stigmatiseringsprocesser är att gruppen som betraktas som outsiders alltid ses som smutsiga och moraliskt opålitliga (Mennell, 1994:177ff).

Elias menar att grupper sammanhållning baseras på minnen, delade värderingar samt på långvarig vänskap eller fiendskap. Grupper sammanhållning skapar ett maktförhållande mellan etablerade och outsiders. Maktskillnaderna skapar föreställningar om att grupperna har olika moralisk status. Den etablerade gruppen, som har större makt, kan påtvinga den andra gruppen både den definition de har av sig själva och den definition de har av outsidergruppen. Elias skriver att i alla etablerade maktförhållanden så; "...betraktar sig de mäktigare grupperna som "bättre", som utrustade med en form av gruppkarisma, en specifik egenskap som delas av alla deras medlemmar och som de andra saknar. Dessutom får i alla dessa fall de "överlägsna" mindre mäktiga personer att själva känna att de saknar denna förtjänst – att de är underlägsna mänskligt sett." (Elias & Scotson, 1994:xxii). Det finns inom varje grupp en moralisk hierarki där några uppträder mer moraliskt korrekt än andra. Den etablerade gruppen tillskriver outsidergruppen dåliga karakteristika och denna moraliska differentiering behövs för att maktskillnaderna ska kunna upprätthållas. Det är medlemskapet i en nedvärderad grupp som leder till att dess medlemmar kollektivt betraktas som skilda från den andra gruppen, och det beror således inte på outsiders individuella egenskaper. För att få delta i den etablerade gruppen krävs att individen underkastar sig gruppens normer. En medlem i den etablerade gruppen bör inte umgås med någon från outsidergruppen eftersom detta kan ge kontaktsmitta, dvs utegruppens lägre moraliska status kan hota de etablerade. Elias menar att den etablerade gruppen håller sig för sig själv och undviker kontakter som inte är nödvändiga (Elias & Scotson, 1999:xxff). Elias kom i sin undersökning av ett engelskt bostadsområde bl a fram till att nyinflyttade som inte anpassat sig till bybornas traditioner och regler utestängdes som en sämre sorts människor. De väletablerade såg de nykomna (outsiders) som ett hot mot den egna sammanhållningen och deras gemensamma status och identitet. Därför slöt de sig samman och utestängde nykomlingarna från alla maktpositioner som t ex kommunalpolitik, föreningar och andra lokala organisationer. Framförallt utvecklade de som vapen en ideologi, ett system av attityder och övertygelser, som underströk och motiverade deras egen överlägsenhet och stämplade outsiders som sämre folk. Denna statusideologi byggdes upp och

spreds genom skvaller som förskönade de ursprungliga invånarna och förstärkte den negativa bilden av nykomlingarna (Elias och Scotson, 1999:17). Skvallret användes således på två sätt, å ena sidan förekom berömmande skvaller som bidrog till idealisering och tro på den egna gruppens karisma, å andra sidan fanns fördömande skvaller som ledde till stereotyp förtal och förstärkning av den andra gruppens kollektiva skam. Sammanfattningsvis bidrog den kollektiva identiteten till att forma den enskildes identitet i hans egna ögon samt i omgivningens ögon (Elias & Scotson, 1999:95).

3.2 Bilder av den andre

Begreppet fiendebilder har sitt ursprung i socialpsykologiska och psykologiska diskurser där de utgör ett specifikt fall av den andre. Fiendebilder definieras vanligen som allmänt vedertagna, stereotypiserade och dehumaniserade bilder av yttergruppen (Harle, 2000:10). En given motståndare kan uppträda i form av många olika bilder, men den största distinktionen går mellan den andre och fienden. Det kan dock vara svårt att se någon tydlig gräns mellan dem. Den andre definieras enklast som någon som är olik oss. Vidare är den andre ett mer generellt begrepp än fiendebilden och utgör en grund i vi- och jag-identiteten. Den andre fyller bl a viktiga sociala funktioner när det gäller upprätthållandet av social ordning. Den andre används för att visa skillnaden mellan denne och vi-gruppen, t ex skillnaden mellan de som anser sig vara demokratiska och invandravänliga och de som dessa anser vara odemokratiska och invandrarfientliga.

Synen på den andre är ofta, skriver Hedetoft, "...forenklade, abstrakte generaliseringar, altså stereotypier" (Hedetoft, 1990:32). Våra egna intressen framställs som de rätta medan den andre har bestämda negativa egenskaper. Detta gäller också för fiendebilden som är en del av den andre. Det här kan ske genom att den andre förknippas med diverse kriminaliseringsbegrepp som främst utgörs av värdeföreställningar. Den andre tjänar endast som substans för den vars grundintresse förklaras, rättfärdigas eller argumenteras för, och kräver därmed grundläggande gemensamma värderingar hos den egna gruppen för att motparten ska kunna fungera som den andre. De gemensamma intressena kan exempelvis vara politiska och bilden av den andre blir således användbar i politiska relationer. Den andre tjänar som illustration, symbolisering och rättfärdigande. Dessa funktioner kan jämföras med fiendebilden där även skuldbördan förläggs på den andre. I båda fallen är förutsättningen att den egna gruppen delar bildernas outtalade premisser, annars försvinner bildernas mening och funktionalitet (Hedetoft, 1990:37). Den andre är i sin grundform en exkluderande figur, som baseras på en avsaknad av erkännande av betydande grupper, personer eller nationalstater (vilket står i motsättning till de bilder man skapar av t ex sina landsmän). Föreställningarna karaktäriseras framförallt av misstänksamhet gentemot den andre. Föreställningarna kan dock förändras med tiden. Den andre är ett relationsbaserat begrepp och dikotomin är alltid tillåten i och med att vi och våra intressen står som utgångspunkt och producent av den andre. I realiteten är den andre förskjutna bilder av oss själva eftersom det är vi som är det fasta och oföränderliga värderingsunderlaget. Graden av den andres närmande till våra värderingar, önsknings och intressen avgör dennes beståndsdelar och värde. En aspekt av den andre är att den kan betraktas utifrån ett nyttoperspektiv, man tänker på hur de kan vara till nytta för oss, vad de betyder de för oss etc. Å andra sidan finns en värderande moralism där den andre anklagas för att ha omoraliska intressen (Hedetoft, 1990:41). Den andre kan också behandlas som en stereotyp genom att man diskuterar i vilket omfång bilden är sann samt hur mycket av den som är ohållbara generaliseringar. Frågan är om den andre som stereotyp och som vedertagen och sann, kan gå hand i hand, dvs kan en sann beskrivning vara en stereotyp? Hedetoft hävdar att vissa bilder av den andre är endimensionella stereotyper utan något som

helst sanningsvärde. Man skulle också kunna påstå att bilder och stereotyper kan ha ett eller flera faktiska element av sanning, men att dessa överskuggas av dess syfte som är fördömande moralisering eller idyllisering. Diskursen om den andre använder sig inte av argument eller förnuft, utan går istället direkt till känslorna (Hedetoft, 1990:37ff).

Harle går i sitt teoretiska resonemang in på fienden som den värdige respektive den onde fienden. Den värdige fienden betraktas som en likvärdig part i exempelvis ett krig eller i en fredlig kontext. Den onde fienden däremot betraktas som någon som skiljer sig fundamentalt från oss, vi-gruppen har inget gemensamt med den onde fienden som helst bör förgöras (Harle, 2000:12). Fienden uppstår endast om vi och dem uppfattas som fundamentalt olika och åtskillnaden reflekteras i en kamp mellan gott (vi) och ont (dem). Sammantaget utgör fienden alltid en del av den andre men den andre kan inte alltid definieras som fienden. Olikheter skapar således inte alltid fienden. När det gäller skillnaderna mellan vi och dem representerar fienden, till skillnad från den andre, alltid det negativa och det onda. Relationen mellan jaget och fienden är således mycket laddad. De båda relationerna är inte begränsade till den individuella jag-identiteten utan fyller även viktiga funktioner för jag-identiteten hos sociala kollektiv såsom etniska grupper eller nationer (Harle, 2000:15). Relationen mellan nyckelbegreppen, den andre och jaget, kan beskrivas genom begreppet identitet. Å ena sidan bidrar den andre till skapandet av jaget, å andra sidan upprättar jaget den andre.

De flesta exempel på den andre som Hedetoft tar upp är de som är av det exkluderande slaget och som tenderar att gå mot fiendebilden. Fiendebilden utgör en del av den andre och innehar alla dess egenskaper och mer därtill. Men detta betyder inte att den andre alltid betraktas som en fiende, betonar Hedetoft, utan snarare tvärtom. Författaren delar in den andre i tre typer, den fientlige, den vänlige och exotiske andre, vilka avspeglar de huvudsakliga relationerna som finns mellan vi och dem. Den fientlige andre omfattar alla fiendebilder och kan relateras till alla slags situationer. Den andre framställs här som absolut olika oss, som ärkefienden och som kulturellt och moraliskt oförenlig med oss. Bilderna är endimensionella och produceras vanligen utifrån dikotomier som t ex gott mot ont. Det mest väsentliga när det handlar om den fientlige andre är dess element av moraliskt rättfärdigande, vilket vanligtvis innebär att den givne fienden framställs som omoralisk och fylld av aggressivitet gentemot oss, varför den då också förtjänar att bli bemött på ett fientligt sätt. Den vänlige andre uppstår i relationen till oss själva. Här är det nödvändigt att den andre på ett eller annat sätt liknar oss eller åtminstone en del av oss. Olika former av erkännande av den vänlige andre uppkommer utifrån en jämförelse mellan vi och dem, och deras vänligt sinnade avsikter betonas på olika sätt. Relationen till den andre kan handla om historiska band, gemensamma myter och föreställningar eller språklig samhörighet (Hedetoft, 1990:45). Den exotiske andre uppstår genom att fantasier, drömmar och symboler konstrueras kring den andre, som tillskrivs positiva, romantiserande egenskaper. Exempel på denna typ av bild är främmande platser, folk eller seder som upplevs som okända, ofördärvade, fascinerande, inspirerande osv (Hedetoft, 1990:43ff).

Från identitetsbegreppet kan en viktig slutsats dras, nämligen att vi inte kan definiera oss själva utan att tala om vilka vi inte är och vilka vi inte tillhör. Identitet förekommer i relationen mellan vi och dem, dvs i relationen mellan jaget och den andre. Den relationsmässiga definitionen av identitet baseras på exkludering av något av de två begreppen, den andre eller fienden, eftersom dessa inte är som vi. Den andre är, som tidigare nämnts, grunden för identitetsrelationen, medan fienden refererar till något mer i och med sin onda natur. Relationen blir politisk då det vi representerar står i motsättning till den politik som den andre representerar. Då relationen mellan oss och den andre är politisk så betraktas de två vanligtvis som jämlikar; vi förstår att motståndarnas intressen skiljer sig från våra egna och vi accepterar detta. Fienden som står för allt det onda kan däremot aldrig likställas med oss eftersom vi står för allt det goda (Harle, 2000:18).

4 Empiri och analys

I detta kapitel presenteras empirin, vilken består av kort fakta om kommunernas politiska struktur, sverigedemokraternas motioner i kommunerna, observationer från kommunfullmäktigemöten samt intervjuer med politiker i Kävlinge och Svedala kommun. Empiri kommer att kopplas till uppsatsens teoretiska ramverk med en fortlöpande analys.

4.1 Mandatfördelning i Kävlinge respektive Svedala kommun

I Kävlinge kommunfullmäktige finns 45 platser. Dessa fördelar sig som följer:

Socialdemokraterna: 20 mandat
Moderata samlingspartiet: 9 mandat
Folkpartiet liberalerna: 5 mandat
Sverigedemokraterna: 4 mandat
Kristdemokraterna: 2 mandat
Centerpartiet: 2 mandat
Vänsterpartiet: 1 mandat
Miljöpartiet: 1 mandat
SPI, Sveriges Pensionärers Intresseparti: 1 mandat
(www.kavlinge.se :a)

Efter valet 2002 valde socialdemokraterna och moderaterna att ingå en s k teknisk valsamverkan. Utifrån det som framkommit under intervjuerna berodde detta främst på att ett samarbete mellan kommunens två största partier, med 29 av 45 röster, skulle omöjliggöra för sverigedemokraterna att inta en vågmästarroll mellan ett höger- och ett vänsterblock (en sådan roll hade eventuellt möjliggjort för sverigedemokraterna att fälla avgöranden i viktiga frågor). I kommunalvalet i Kävlinge kommun 2002 fick sverigedemokraterna 1367 röster (av 15 461 valdeltagare) vilket motsvarar 9 procent och 4 mandat i kommunfullmäktige (www.val.se: a). Detta innebar att partiet blev det fjärde största i kommunfullmäktige. I kommunen fanns tidigare ett parti vid namn kommunens väl (bildat 1993), vilket inför valet 2002 byttes ut mot partiet sverigedemokraterna. Kommunens väl ställde upp i valet till kommunfullmäktige både 1994 och 1998, då de fick 15 respektive 11 procent av rösterna (8 respektive 5 mandat) och därmed blev det tredje största partiet i kommunen (www.val.se). När kommunens väl övergick i sverigedemokraterna valde många att fortsätta sitt politiska engagemang i det nya partiet.

I Svedala kommunfullmäktige finns 45 ledamöter. Fördelningen är som följer:

Socialdemokraterna: 17 mandat
Moderata samlingspartiet: 9 mandat
Barapartiet: 4 mandat
Folkpartiet liberalerna: 4 mandat
Centerpartiet: 2 mandat
Förnygringspartiet: 2 mandat
Kristdemokraterna: 2 mandat
Sverigedemokraterna: 2 mandat

Miljöpartiet: 1 mandat
Skånepartiet: 1 mandat
Vänsterpartiet: 1 mandat
(www.svedala.se)

I enlighet med projektet Vision 2000, vilket syftar till att samtliga partier ska samarbeta och finnas representerade, har några av de partier som finns representerade i kommunstyrelsen överlåtit fyra av sina ersättningsplatser till förnyingspartiet, miljöpartiet, vänsterpartiet och kristdemokraterna. Inga ersättningsplatser har upplåtits till sverigedemokraterna eller skånepartiet. I Svedala kommun ställde sverigedemokraterna för första gången upp i val till kommunfullmäktige 2002. I detta val fick partiet 495 röster (av 11 127 valdeltagare), vilket motsvarar 4,5 procent och 2 mandat (www.val.se :b). Idag är sverigedemokraterna lika stora som centerpartiet, kristdemokraterna och förnyingspartiet, som också har två mandat vardera.

4.2 Sverigedemokraternas motioner i Kävlinge respektive Svedala kommun

Sedan valet i september 2002 har sverigedemokraterna i Kävlinge hittills lagt åtta motioner i kommunfullmäktige (se bilaga 4). Fem av de lagda motionerna har behandlats av olika nämnder och gått till beslut i kommunfullmäktige. Ingen av dessa fem motioner har röstats igenom. Antingen har det föreslagna ansetts redan utfört och därmed besvarat eller har motionerna röstats ner. I ett fall, motion angående repatriering av skyddsbehövande, har kommunfullmäktige också gjort ett tillägg om att de bestämt tar avstånd från budskapet i sverigedemokraternas motion. I de övriga tre motionerna har inget beslut ännu tagits. I Svedala har sverigedemokraterna lagt 25 motioner sedan valet 2002 (se bilaga 5), men av dessa har hittills ingen röstats igenom. I en del fall hänvisar kommunstyrelsen till att de föreslagna projekten redan finns i kommunen, t ex Fixar-Malte, eller att förslagen redan har behandlats i olika nämnder, t ex Vision 2000. I många fall handlar kommunstyrelsens förslag om att de i motionerna föreslagna åtgärderna ligger utanför kommunens handlingsområden, ofta handlar dessa motioner om sjukvårdsfrågor.

Att inga motioner ännu röstats igenom beror, enligt de intervjuade sverigedemokraterna, på att partiets motioner konsekvent röstas ner, oavsett innehåll. Merparten av de intervjuade från övriga partier, med ett fåtal undantag, ansåg dock att det inte förekommer någon konsekvent nedröstning. Någon av dem angav som skäl till att sverigedemokraternas motioner röstas ner att de alltid är väldigt dåliga. Några av de intervjuade sa att de trots allt skulle kunna tänka sig att rösta för en motion från sverigedemokraterna om innehållet överensstämde med deras egna åsikter, men de ansåg också att frågan var hypotetisk, att några sådana motioner antagligen inte kommer att läggas, att det oftast finns en grundton i sverigedemokraternas motioner som gör att man ändå inte kan rösta för dem och att man är rädd för att ge partiet några poäng. Sammantaget verkade övriga partier i allmänhet vara skeptiska till de motioner som kommer från sverigedemokraterna och möjligtvis beror detta på att de utgår från att motionerna har bakomliggande syften som inte syns på papperet. Några intervjupersoner anklagade också partiet för att ta andras idéer och kopiera nedröstade motioner från andra partier och lägga dem som sina egna förslag för att på så sätt försöka tvinga dessa partier att rösta för dem.

Flera intervjupersoner i Kävlinge och Svedala kommun menade att sverigedemokraterna lägger samma motioner i alla kommuner där de finns representerade, att detta är centralstyrt. Vid en jämförelse mellan sverigedemokraternas motioner i Kävlinge och i Svedala kommun

verkar detta till viss del stämma. Tre motioner som har lagts i Kävlinge har även lagts i Svedala. Dessa motioner är motion angående förbud mot klädedräkterna Nikab och Burka i skolan, motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor och motion angående inrättande av ett fixar Malte-projekt. Vid en genomläsning av dem ser man att texten i motionerna i stort sett är identisk. Om det stämmer att sverigedemokraterna har tagit sina idéer och motioner från andra partier är däremot svårt för oss att avgöra. Som nämnts tycker vissa intervjupersoner att så är fallet, medan sverigedemokraterna själva anser att detta är falska anklagelser som sprids för att partiet inte ska få några poäng för sina idéer.

Många intervjupersoner ansåg också att sverigedemokraternas motioner alltför ofta behandlar områden kopplade till invandringsfrågor och även att de försöker ställa olika samhällsproblem och invandring mot varandra. Detta präglar också, enligt de intervjuade, ofta debatten i fullmäktige då sverigedemokraterna står i talarstolen. Eftersom de intervjuade inte delar sverigedemokraternas åsikter på området ansåg de sig inte heller kunna rösta för motioner som behandlar sådana frågor. Av de åtta motioner som lagts av sverigedemokraterna i Kävlinge behandlar tre av dem frågor som rör invandring (motion angående repatriering av ickeskyddsbehövande, motion angående förbud mot klädedräkterna Nikab och Burka i skolan, motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor). Av de 25 motioner som lagts i Svedala kommun är det fyra som på något sätt berör invandring (motion angående folkomröstning, motion angående förbud mot klädedräkterna "Nikab" och "Burka" i skolan, motion angående agerande mot nedskärning av cancervård av äldre och motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor). Att övriga partier röstat ner dessa motioner är förstäligt då de alla tar avstånd från sverigedemokraternas invandringspolitik och själva säger sig ha en helt annan syn på området. Då vi enbart har genomfört fyra observationer i de två kommunerna är det svårt att dra någon definitiv slutsats om huruvida det stämmer att sverigedemokraterna ofta kommer in på invandringsfrågor i olika debatter. Däremot framkom det under något av mötena i fullmäktige och framförallt under intervjuerna med sverigedemokrater, hur partiet försöker koppla olika samhällsproblem och nedskärningar inom olika sektorer till ökade kostnader för invandring. Även då partiets principprogram och andra publicerade texter studeras framkommer tydligt att väldigt mycket handlar om och återkommer till just invandringspolitiken och motståndet mot ett mångkulturellt samhälle. Den svenska invandringspolitiken och invandrare görs till syndabockar för alla problem i samhället, allt från ökad, grov brottslighet till nedskärningar inom äldreomsorg och skola, och på så sätt försöker partiet ställa olika samhällsgrupper mot invandrare som grupp. I motionen som handlar om nedskärning av cancervård för äldre, som lagts av sverigedemokraterna i Svedala kommun, visas detta också på ett tydligt sätt, då man i slutet av motionen skriver; "Sverige anser sig ha råd med världens dyraste U-landshjälp och Europas generösaste flyktingpolitik, men adekvat vård till äldre anser man sig inte ha råd med." (motion angående att agera mot nedskärning av cancervård av äldre, 041127).

Eftersom underlaget i Kävlinge kommun är relativt tunt (med beslut i fem av endast åtta motioner) är det svårt för oss att avgöra om någon konsekvent nedröstning förekommit. I Svedala fanns ett bredare underlag att dra slutsatser ifrån. Av sverigedemokraternas 25 motioner har hittills ingen röstats igenom (beslut har fattats i 24 av de 25 motionerna). Detta kan tolkas som att det faktiskt förekommer en konsekvent nedröstning, även om de flesta partier inte vill medge det rakt ut. Det kan dock möjligen vara en bra strategi, anser vi, att i arbetet med att marginalisera sverigedemokraterna konsekvent rösta ner dem. Visserligen kan detta beteende te sig infantilt vid första anblicken, men det förhindrar en bild av att sverigedemokraterna faktiskt åstadkommer något i kommunen. Om partiets motioner skulle röstas igenom, vilket säkert skulle få medial uppmärksamhet, skulle kommuninvånarna se att sverigedemokraterna uträttar något för kommunen och har ett visst inflytande. Detta skulle eventuellt kunna öka sverigedemokraternas väljarstöd och även deras legitimitet då väljare ser

att deras förslag får stöd från andra, etablerade partier. Ett sätt att komma runt problematiken om sverigedemokraterna skulle lägga fram ett bra förslag, som en intervjuperson menade förekommer, är att något annat parti lägger en egen motion med liknande innehåll. Slutsatsen som kan dras utifrån de motioner som lagts är att sverigedemokraterna hittills inte haft någon framgång alls med sina motioner, varken i Kävlinge eller Svedala, och då inte heller något direkt inflytande i kommunernas frågor. Det verkar vara oerhört svårt för partiet att få något gehör för sina åsikter bland övriga partier eftersom dessa verkar betrakta alla förslag från sverigedemokraterna med skepticism. De flesta verkar tycka att samarbete mellan de etablerade partierna är att föredra framför att låta sverigedemokraterna fälla avgörandet i någon fråga. Detta innebär att sverigedemokraterna i Kävlinge och Svedala, i dagsläget, inte har några större möjligheter att påverka den politik som förs.

4.3 Kommunfullmäktigemöten i Kävlinge

I Kävlinge genomfördes två observationer under kommunfullmäktigemöten som ägde rum 041209 och 050127.

Under det första kommunfullmäktigemötet i Kävlinge handlade den stora diskussionen om huruvida man skulle godkänna en höjning av partistödet eller ej. Både socialdemokraterna och moderaterna var för det förslag som tagits fram av kommunstyrelsen (att en höjning skulle genomföras), medan sverigedemokraterna och den s k oppositionen, dvs centerpartiet, folkpartiet, kristdemokraterna och miljöpartiet, motsatte sig den föreslagna höjningen. Frågan väckte mycket känslor och debatten var stundtals relativt laddad. Sverigedemokraterna menade att en höjning av partistödet vore en risk för demokratin och att det skulle verka hämmande på frivilligt arbete och ideella insatser från politiker. Förslaget kallades också för omoraliskt och obehörigt av samma parti. Andra argument mot ett ökat partistöd var att den föreslagna ökningen var alldeles för hög, särskilt som man i kommunen arbetade med en budget i obalans. Den föreslagna höjningen låg långt över konsumentprisindex och vissa ledamöter, bl a från miljöpartiet, ansåg att den därför var svår att försvara inför väljarna. Ja-sidan föreslog här att partierna på nej-sidan, för att visa sin höga moral, själva borde avstå från att ta emot det ökade stödet om förslaget gick igenom. Angående detta svarade en av sverigedemokraternas ledamöter att partiet behöver alla extra ekonomiska medel för att trycka flygblad eftersom de i media inte ges något utrymme att bemöta den desinformation som sprids om partiet. Samma ledamot föreslog också att ett ökat partistöd i så fall skulle användas till t ex opinionsundersökningar och allmänna möten för att få åsikter från kommuninvånarna angående kommunens skötsel och önskade förändringar. Vidare föreslog denna ledamot att kommunen, för att spara pengar, borde avskaffa oppositionsrådsposten. I Kävlinge innehas posten som oppositionsråd av en moderat, vilket många anser är felaktigt eftersom moderaterna inte anses tillhöra oppositionen utan snarare ingår i en allians med socialdemokraterna. Resultatet av röstning blev 31 för och 13 mot. Angående vad det ökade partistödet skulle användas till röstade 31 för att stödet skulle gå till partierna, 4 för sverigedemokraternas förslag (dessa röster kom från sverigedemokraterna själva) och 9 avstod (oppositionen). Kritiken från ja-sidan riktade sig inte enbart mot sverigedemokraterna, utan lika mycket mot de fyra oppositionspartierna. Dessa partier, som ju hade sverigedemokraterna på sin sida, var inte i ett sådant läge att det passade att kritisera ett parti som faktiskt stod på samma sida som de själva och som hade i stort sett samma åsikter i frågan. Man skulle kunna tolka oppositionspartiernas val att avstå från att rösta, då kommunstyrelsens förslag ställdes mot sverigedemokraternas, som ett inofficiellt stöd för sverigedemokraternas motförslag; att lägga ökningen av partistödet på undersökningar bland kommunens invånare. De var själva kritiska till det ökade partistödet och

sverigedemokraternas förslag var i sig inte något negativt för kommunen. Men å andra sidan kan de också ha tyckt att båda förslagen var dåliga och därför avstått i omröstningen.

Under mötet besvarades en motion som lags av sverigedemokraterna; Motion angående redovisning av bostadsbyggande och befolkningstillväxt. Kommunstyrelsen meddelade att det som föreslogs i sverigedemokraternas motion redan är under arbete i kommunen och att motionen därmed skulle anses besvarad.

I övrigt märktes inget negativt bemötande gentemot sverigedemokraternas ledamöter från något parti. Däremot tog sverigedemokraterna tillfället i akt att framföra hur andra partier aktivt arbetar för att sverigedemokraterna inte ska ges något annonsutrymme i lokal media. Vidare fick vi själva motta undrande blickar av en del ledamöter då de såg att vi samtalande med en av de ledamöter från sverigedemokraterna som vi tidigare intervjuat.

Av de ärenden som togs upp under det andra kommunfullmäktigemötet i Kävlinge var ärende nr. 10 mest intressant för vår uppsats. Ärende 10 avsåg kommunstyrelsens förslag till besvarande av motion från vänsterpartiet angående flyktingmottagning. Vänsterpartiet lämnade 030729 in en motion angående flyktingmottagning i Kävlinge där partiet ville att kommunen skulle utreda möjligheten och förutsättningarna för flyktingmottagning i kommunen samt undanröja de eventuella hinder som kan finnas.

I vänsterpartiet var man inte nöjd med socialnämndens utredning av motionen eftersom de, enligt vänsterpartiet, enbart hade påvisat vilka hinder som förelåg men ej kommit med några konstruktiva lösningar för hur dessa hinder skulle avhjälpas, något som partiet efterlyst i sin motion. Socialnämnden skrev i sitt svar på motionen; ”Socialnämnden har i grunden en positiv syn på en flyktingmottagning i Kävlinge kommun. För att kunna ta emot flyktingar på ett bra sätt måste emellertid vissa grundförutsättningar vara uppfyllda i form av bostäder förskola, SFI undervisning, skolundervisning och socialsekreteraresurser. Den första förutsättningen, nämligen bostäder är den som är svårast att uppfylla” (i protokoll från kommunfullmäktigemöte, Kävlinge, 050127). Kommunstyrelsens förslag till besvarande av vänsterpartiets motion innehöll bl a följande citat; ”Undertecknad vill först och främst klargöra att jag instämmer i motionärens åsikt att Kävlinge kommun solidariskt bör delta i flyktingmottagningen i landet. Dock delar jag också socialnämndens bedömning att bristen på bostäder utgör ett allvarligt hinder för flyktingmottagning” (i protokoll från kommunfullmäktigemöte, Kävlinge, 050127). Kommunstyrelsen delade således socialnämndens svar att motionen borde avslås.

Sverigedemokraterna instämde i socialnämndens avslag av motionen, men tyckte att kommunstyrelsens svar var överflödigt och att de delar som bl a handlade om kommunstyrelsens positiva syn på flyktingmottagning skulle strykas (se citat ovan). Sverigedemokraterna tyckte inte att det borde byggas fler bostäder i Kävlinge kommun och partiet höll en ganska lång utläggning om flyktingmottagningen i Sverige och menade att det bland de invandrare som kommer hit är väldigt få som egentligen är asylberättigade. Sverigedemokraterna ansåg också att socialdemokraterna inte klarar av att ta ämnet till debatt av rädsla för media. Vidare påpekade sverigedemokraterna att andra partier skyller på att frågor kring invandringpolitiken är rikspolitiska vilket medför att de inte vågar ta debatten i fullmäktige. Socialdemokraterna betonade att de inte alls delar sverigedemokraternas åsikter kring flyktingmottagning. Sverigedemokraterna menade att de andra partierna egentligen, i likhet med dem själva, inte vill ha några invandrare i Kävlinge kommun men att andra partier endast vågar uttrycka sina egentliga åsikter mellan skål och vägg. Enligt sverigedemokraterna borde Sverige i första hand hjälpa sina egna invånare, t ex de många hemlösa som finns, innan man hjälper invandrare och flyktingar. Därmed yrkade sverigedemokraterna bifall till socialnämndens förslag.

Kontentan av vänsterpartiets motion blev att den avlogs och att kommunfullmäktige biföll socialnämndens förslag, dvs att det i nuläget inte är aktuellt att återinföra ett

flyktingmottagande i Kävlinge kommun. De partier som tog debatten med sverigedemokraterna var socialdemokraterna och vänsterpartiet. Dessa två partier var de enda som i debatten betonade att de tog avstånd från sverigedemokraternas syn på invandring och flyktingmottagning. Vänsterpartiet påpekade att sverigedemokraterna alltid kommer med samma påstående om att övriga partier egentligen håller med dem, och att partiet felaktigt tror sig tala för en majoritet av Sveriges befolkning. Sverigedemokraterna verkar anse att de är det enda partiet som sitter inne med lösningen på alla problem i det svenska samhället och att de är de enda som har modet att göra kopplingen mellan dessa problem och invandringen. De verkar också ha en generaliserande, stereotyp bild av övriga partier, då de säger sig veta säkert att samtliga andra partier egentligen har samma bild som sverigedemokraterna angående invandringspolitiken och att alla dessa partier är så rädda för media att de inte vågar ge uttryck för sina åsikter. Visserligen menade många av intervjupersonerna att debattklimatet kring invandringsfrågan länge har varit spänt, att den svenska integrationspolitiken inte lyckats med sina mål, vilket i sin tur skapat vissa problem, men de sa sig ändå vara positiva till invandring och ett mångkulturellt samhälle.

4.4 Kommunfullmäktigemöten i Svedala

I Svedala genomfördes två observationer under kommunfullmäktigemöten som ägde rum 050112 och 050209.

Under det första kommunfullmäktigemötet i Svedala behandlades inga motioner från sverigedemokraterna och partiets ledamöter yttrade sig inte heller i något ärende. Detta, samt det faktum att mötet var väldigt kort (hela listan med ärenden var avklarad på en kvart) gjorde att det var svårt att dra några slutsatser.

Under det andra kommunfullmäktigemötet i Svedala var det fyra ärenden som var relevanta för vår del. Ärende 2 var svar på motion angående fond för sjukvård i annat EU-land. Sverigedemokraterna hade i sin motion kommit med förslaget att kommunen skulle anslå pengar till en fond där behövande skulle kunna låna pengar för vårdkostnader och återbetala pengarna när försäkringskassan betalar ut ersättning till vårdtagaren. Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige blev att avslå motionen då lån för sjukvårdskostnader ligger utanför den kommunala kompetensen och därför att beviljande av lån för sjukvårdskostnader saknar stöd i lagstiftningen. Sverigedemokraterna sa att de varit i kontakt med försäkringskassan och därifrån fått beskedet att det är möjligt att genomföra förslaget. Kommunfullmäktige biföll kommunstyrelsens förslag, varpå sverigedemokraterna begärde votering. Utfallet av voteringen blev 42 ja-röster till kommunstyrelsens förslag och 3 nej-röster. Nej-rösterna kom från sverigedemokraterna och skånepartiet. Motionen röstades ner med hänvisning till att den låg utanför kommunens verksamhetsområde. Det fanns en enad linje i nedröstningen och inget parti förutom skånepartiet valde att rösta för sverigedemokraternas förslag. Skånepartiet verkar vara det enda möjliga samarbetspartiet som sverigedemokraterna kan räkna med i Svedala. De andra partiernas nedröstning av förslaget kan ses som ett kollektivt agerande mot sverigedemokraterna för att hålla dem tillbaka och inte låta dem få något politiskt inflytande i kommunen.

Ärende 3 avsåg svar på motion om agerande mot nedskärning av cancervård av äldre. Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige var att avslå motionen eftersom sjukvårdsfrågor ligger utanför kommunens lagstiftade ansvarsområden. Sverigedemokraterna gick upp och berättade att bakgrunden till motionen var en artikel i Skånska Dagbladet (041127) som handlade om att cancervården för äldre skulle skäras ner. Förhållandena har, menade sverigedemokraterna, nu förändrats till det bättre då universitetssjukhuset i Lund bestämt sig för att inte stoppa vissa canceroperationer. Därför fanns det, enligt sverigedemokraterna, inte

längre något behov av motionen eftersom partiet ansåg sig ha uppnått det motionen syftade till, och därför drog de tillbaka den. Förslaget avlogs i kommunfullmäktige genom att man biföll kommunstyrelsens förslag. Sverigedemokraterna menade själva att universitetssjukhuset i Lund dragit tillbaka förslaget därför att sverigedemokraterna uppmärksammat fallet. Därigenom ville de säga att de har ett politiskt inflytande i kommunen även om deras motioner inte röstas igenom. Det är dock ett väldigt vagt belägg för att man ska kunna dra slutsatsen att de påverkar den kommunala politiken (dessutom ligger Lund i en helt annan kommun).

Ärende 4 som var svar på motion om ett handlingsprogram mot antidemokratiska yttringar stötte på en hel del protester från sverigedemokraterna och skånepartiet. Bakom motionen stod alla partier utom sverigedemokraterna och skånepartiet som menade att de inte ens erbjudits att skriva under förslaget och därför ifrågasatte hur demokratiskt förslaget egentligen var. Förslaget i motionen var ”att kommunstyrelsen snarast tillsätter en arbetsgrupp som snarast påbörjar arbetet med att ta fram ett handlingsprogram mot antidemokratiska yttringar” (i protokoll från kommunfullmäktigemöte, Svedala, 050209). Sverigedemokraterna och skånepartiet ansåg att det inte kunde råda några tvivel om att motion var riktad direkt mot dem. Sverigedemokraterna tyckte att begreppet antidemokratiska yttringar var vagt. Vidare menade sverigedemokraterna att motionen inte sa något om vad handlingsprogrammet kommer att innebära och att partiet därför inte kan rösta för en motion som man inte vet någonting om. Därefter gick skånepartiet upp och undrade vem som ska besluta vad som är antidemokratiska yttringar. Kommunfullmäktige röstade för motionen och biföll kommunstyrelsens förslag. I kaffepausen kom en moderat fram och pratade lite med oss, och sa att ”kastar man in en sten i en flock med hundar så brukar de som känner sig träffade skrika”. Kommunens projekt att arbeta mot antidemokratiska yttringar kan uppfattas som att de andra partierna tar avstånd från sverigedemokraternas och skånepartiets politik samt att de anser att denna politik har antidemokratiska inslag, även om detta inte var något de övriga partierna sa rakt ut. Det kan även betraktas som ett kollektivt agerande, där de etablerade partierna anser sig vara de moraliskt riktiga, till skillnad från sverigedemokraterna och skånepartiet som blir outsiders genom att de ses som omoraliska och odemokratiska. Att sverigedemokraterna och skånepartiet finns representerade i kommunfullmäktige verkar i detta fall ha lett till ett stärkande av den kollektiva identiteten hos de övriga partierna och lett till ett ökat samarbete dem emellan.

Ärende 8 var svar på sverigedemokraternas motion att prova ett ”Fixar-Malte”-projekt i Svedala. Motionen behandlades i vårdutskottet som föreslagit att motionen ska anses besvarad eftersom det redan finns en projektjänst som Fixar-Malte i kommunen. I detta fall blev det ingen diskussion i fullmäktige utan man gav bifall åt kommunstyrelsens och vårdutskottets förslag att avslå motionen. Än en gång hade sverigedemokraternas motion inte någon påverkan på den kommunala politiken. Andra partier höll med om att Fixar-Malte projektet enbart är något positivt för kommunens invånare, men den allmänna tendensen var ändå att inte rösta för någon motion från sverigedemokraterna eftersom man inte vill ge dem något politiskt inflytande.

4.5 Intervjuer

Nedan ges en presentation av intervjumaterialet från Kävlinge och Svedala kommun. Pga platsbrist har vi varit tvungna att utelämna vissa teman från intervjuerna. Vi har också valt att endast presentera ett begränsat antal citat, även detta pga platsbrist, och redovisar istället intervjumaterialet i form av korta sammanfattningar. Vidare har de intervjupersoner som så önskat givits möjlighet att läsa igenom, ändra eller välja bort citat innan publicering. Vissa

ledamöter har tagit denna möjlighet och valt att i viss mån ändra språkbruket, att ta bort vissa, lite mer kontroversiella uttalanden eller att ändra andra till en lite mildare ton.

4.5.1 Intervjuer i Kävlinge

I Kävlinge kommun har vi intervjuat tio kommunalpolitiker; två socialdemokrater, två moderater, två sverigedemokrater, en folkpartist, en miljöpartist, en vänsterpartist och en från spi. Som tidigare nämnts ville varken centerpartiet eller kristdemokraterna ställa upp på en intervju, så från dessa två partier finns inga uppgifter. Under två av intervjuerna misslyckades dessvärre inspelningen. Från dessa intervjupersoner finns inga citat, men däremot har deras ställningstagande i olika frågor tagits med i det presenterade materialet.

I Kävlinge kommun är situationen lite ovanlig eftersom socialdemokrater och moderater gått samman och bildat en allians. Detta samarbete mellan två partier som vanligen är politiska motståndare har, enligt de intervjuade, upprättats helt eller delvis för att sverigedemokraterna inte ska ges möjlighet att fälla avgörandet i viktiga kommunala frågor. De två samarbetspartierna menar att samarbetet är framgångsrikt och bra för kommunen då man hittills har lyckats hålla sverigedemokraterna utanför beslutsfattandet. Flera andra partier anser att det politiska klimatet visserligen är stabilt och att utestängandet fungerar effektivt men att alliansen inte är ideologiskt försvarbar och att det inte bara är sverigedemokraterna, utan även andra mindre partier, som blir utestängda från beslutsfattandet.

”... om vi tar dagsläget, då är det ju moderater och socialdemokrater som har makten just nu. En konstig konstellation kan man väl säga, och den blir väl också därefter. Jag tror knappast man skulle uppleva samma konstellation på rikspanet. Men det är ju så här att får någon en chans att få makt så tar de den, kosta vad det kosta vill, om det så är ideologi, och det är väl kanske inte den modell som jag tycker är den bästa för kommunen därför att makt som bekant korrumpar.” (miljöpartiet, Kävlinge kommun)

”Ja här i kommunen så kan man säga, att vi har en litet ovanlig situation eftersom vi inte har något absolut givet majoritetsförhållande, det har varit nästan jämt mellan blocken i ett antal val. [...] Vi kan väl säga att vi, de två stora partierna, socialdemokraterna och moderaterna, har väl varit de som oftast varit överens i stora, långsiktiga frågor. Vi har alltså sett det som angeläget att det finns en bred majoritet, när vi beslutat om viktiga frågor, antingen det handlar om bebyggelse eller det handlar om företag, skolor eller någon annan fråga av vikt. [...] Vi har ju här ett parti som har haft lite olika förtecken. De heter sverigedemokraterna för närvarande [...] Det var kanske en anledning också till att vi hade ett stort intresse av att samverka, tekniskt, med socialdemokraterna för att ett sånt parti eller andra småpartier inte skulle få ett avgörande inflytande. Det är aldrig bra om ett stort parti blir beroende av ett litet. Särskilt inte om det är ett ytterlighetsparti.” (moderaterna, intervjuperson 2, Kävlinge kommun)

”Det är ju väldigt stabilt för det är ju så att socialdemokraterna och moderaterna samarbetar ju mycket, så det är inte så mycket debatt. Sen så har man ju de här, de som kommer in och nästan stör lite, som är sverigedemokraterna.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

Sverigedemokraterna upplever även de frustration över alliansen mellan socialdemokrater och moderater. Partiet, som står utanför oppositionen men som ofta ger den sitt stöd i olika frågor, menar att det är svårt att uppnå något direkt politiskt inflytande pga vad de själva kallar den oheliga alliansen. Däremot anser de intervjuade sverigedemokraterna att de trots allt utövar ett indirekt inflytande på den politik kommunen för. Detta görs dels genom att partiet ofta tvingar fram diskussioner kring vissa frågor, och dels genom att de med sin närvaro avskräcker andra partier från att ta upp och försöka driva igenom vissa frågor. Som exempel nämner partiet här att övriga partier inte vågar återinföra flyktingmottagning i kommunen eftersom de då skulle tappa missnöjda väljare till sverigedemokraterna. Just denna fråga kom upp på ett av de

fullmäktigemöten vi åhörde. Motionen lades av en ledamot som sverigedemokraterna i kommunen ser som en av sina hårdaste kritiker. Förslaget avvisades med motiveringen att det för närvarande råder bostadsbrist i kommunen och att det kanske finns annat man kan göra för att hjälpa till. En annan typ av indirekt inflytande, som enligt sverigedemokraterna förekommer, är att andra partier ibland tar sverigedemokraternas förslag och motioner, omformulerar dem, och lägger dem som sina egna motioner, vilka sedan röstas igenom. Vidare ansåg de intervjuade sverigedemokraterna att de över lag bemöts på ett bra sätt av andra ledamöter, med ett fåtal undantag, i fullmäktige. Det påpekades också flera gånger att övriga partier egentligen håller med sverigedemokraternas åsikter gällande invandringspolitiken, men att ingen politiker öppet vågar erkänna detta pga rädsla för media.

”Ja, vid sidan om hur man formellt hanterar det, det vill säga att man försöker ju alltid upprätthålla den här fasaden av att vi är en allians mot dem, sd, så är det ju inga bekymmer, utan som jag sa, öga mot öga så vet ju de flesta av dem att vi egentligen inte säger något annat än det som de själva tänker och tycker också. [...] Det är snarare så att de andra, som jag sa innan, nästan lite skamsat tittar i golvet ibland därför att de inser ju hur inkonsekventa de är när de å ena sidan ställer upp på partilinjen och röstar ner oss, voterar ner oss, fast de egentligen tycker något annat och vet att vi vet och så vidare. Så de är ju lite skamsna. [...] Det är ju några som gör det [bemöter sverigedemokraternas ledamöter negativt, vår anm.] va, men de är ju rätt udda. Vänsterpartisten till exempel betar sig ju väldigt illa och jag tror inte det är någon som egentligen tycker att det är ett anständigt beteende från hans sida. Reser sig demonstrativt upp och går ut varje gång jag eller sd går upp i talarstolen i fullmäktige, reser han sig demonstrativt och går ut och det, det är ju inte ens rätt sätt ur demokratisk eller väljarnas synpunkt.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 2)

”Vi tvingar folk att, att diskutera med oss, för vi, vi lägger oss inte och är tysta. Och jag tycker det är viktigt för, för annars skulle såna saker inte komma upp. [...] Vi låter dem helt enkelt inte sitta still på sina rumpor och det får man nöja sig med så länge.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 1)

”I sakpolitiken så är det ju fortfarande så att våra fyra mandat i fullmäktige, det kan de ju inte rubba på, dem har vi och det är ju den sista, ytterst beslutande instansen ju. Sen tror jag ju absolut att just att vi finns där har ju redan det en effekt i att de inte kan föra en politik utan att snegla på hur vi skulle förhålla oss till dem. Ett exempel är ju sen lång tid att Kävlinge kommun inte har ett avtal med integrationsverket om mottagande av flyktingar. Det är flera år sedan man sa upp det. Och det är ju alldeles säkert så att de vet att skulle de på nytt knyta ett sånt avtal så skulle vi agera mot det och argumentera varför vi inte borde göra det, med följd att de sannolikt skulle rasa ytterligare i nästa val.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 2)

På frågan om hur man kan klassificera sverigedemokraterna ideologiskt menade många, för att inte säga i stort sett samtliga intervjupersoner, att svaret är en blandning mellan nationalism, populism och främlingsfientlighet. Något parti kallade dem också för opportunistiska. Vissa av intervjupersonerna tycker att sverigedemokraterna är nationalistiska på nationell nivå, medan de på lokal nivå är mer populistiska och tar parti för olika små intressegrupper eller missnöjesgrupper för att på så sätt få det att verka som att de tar den svages parti gentemot den politiska eliten. De flesta intervjupersoner var även överens om att sverigedemokraterna är ett enfrågeparti, som inom alla politikområden försöker göra kopplingar till nackdelar med invandring. Samtliga intervjupersoner såg sverigedemokraterna som fundamentalt olik det egna partiet, gällande grundläggande värderingar och ideologi.

”Vi hade för några år sedan ett par killar som ställde sig upp på ölbackar. Det var ju den här gubben ifrån Skara med flera. Det var populistiskt! Sverigedemokraterna rider på samma våg. Dom har hittat en nisch. Dom kan alltså sparka på människor som redan ligger ner, det vill säga invandrarna.” (miljöpartiet, Kävlinge kommun)

”...främst är de ju populisterna alltså. [...] Idag är det ju mycket intressegrupper, människor som samlas kring sin skola, sitt lilla område eller sin grej, och skriker väldigt högt för att få igenom vad de vill, och då kommer ofta sverigedemokraterna där och ställer sig på deras sida. För att på sätt och vis, som om de tror att de på något vis kan, ja, vinna någon fördel av det. Som de säger att de alltid står på den svagares sida, men ibland kan man ju också uppfatta att de alltid står på den sida som skriker högst. [...] De har liksom ingen politisk linje i sina

ställningstaganden utan de går efter folkopinionen hela tiden. [...] Jag tror inte att deras metod är speciellt bra, att man liksom hela tiden lyssnar på dem som skriker högst och försöker hålla med, för att då, snart, man hamnar ju någonstans i en slags ohållbar situation.” (moderaterna, intervjuperson 1, Kävlinge kommun)

”Jag tycker att populistiskt är ett positivt ord så jag föredrar opportunistiskt. Ja, det är klart att de är. De har ju gjort det väldigt enkelt för sig eftersom alla problem i princip beror på invandringen. När man har köpt det konceptet sen är det ju väldigt enkelt för sen har du ju alltid en färdig, ska vi kalla det syndabock. Jag menar, fattas det pengar i kommunen så beror det ju på invandringen, arbetslösheten beror ju på invandringen, dålig sjukvård. Sen alltså, när du har köpt det konceptet, sen, sen är det ju enkelt. Så de är väldigt opportunistiska. Och de, man kan ju se på deras motioner som läggs, alltså om man går in på deras hemsida och studerar så kan man se att det läggs alltså samma motion i princip i alla kommuner där de är representerade.” (vänsterpartiet, Kävlinge kommun)

De flesta visste inte så mycket om sverigedemokraternas uttalade politik inom olika områden. Det intervjupersonerna hade mest kunskap om var sverigedemokraternas åsikter om invandring och integration. Angående invandringspolitiken menade samtliga intervjuade att deras partier tar avstånd från sverigedemokraternas budskap och att detta är främlingsfientligt. Många menade att sverigedemokraterna är väldigt inskränkta när de konsekvent säger att alla problem i samhället beror på invandringen och när de inte kan se några fördelar alls med invandring och ett mångkulturellt samhälle. Denna syn var det inget parti som höll med om. Många kunde dock hålla med om att integrationspolitiken i Sverige inte fungerar, att segregationen i samhället är ett problem och att debattklimatet angående invandringsfrågor ibland är intolerant. De intervjuade ansåg att sverigedemokraterna har en rädsla för allt främmande (här nämndes inte bara invandrare, utan även EU, som exempel) och att de har en stereotyp och verklighetsfrämmande bild av invandrare. Många pekade också på hur partiet beskyller invandringen för att vara den bakomliggande faktorn bakom alla samhällsproblem såsom arbetslöshet, ökad brottslighet och nedskärningar inom omsorgssektorn. Alla intervjupersoner var eniga om att sverigedemokraterna i Kävlinge kommun tar varje möjlighet att under mötena i fullmäktige koppla olika diskussioner till invandrarfrågor och att de ofta försöker ställa olika samhällsgrupper (som invandrare mot äldre eller ungdomar) mot varandra. Många ansåg att partiet vänder sig mot vissa grupper av invandrare, nämligen de med ickeuropeiskt utseende och muslimer.

”Jag tycker så klart att det är fasansfull politik att komma med. [...] Man saknar medmänsklighet. Alltså humanismen är ju borta och död. [...] Det är ju det de förespråkar, en homogen befolkning. Det låter ju fruktansvärt illa. I mina öron låter det väldigt illa. Deras politik får ju fasansfulla konsekvenser, om den genomförs. Det ser man ju i Danmark idag.” (vänsterpartiet, Kävlinge kommun)

”...det kan jag inte alls stå bakom för jag kan inte förstå den, för de är helt inskränkta bara på en fråga, att invandringen kostar väldigt mycket pengar och det ska inte förekomma, och jag undrar egentligen vad det är de vill. [...] Det verkar som om de har en kulturell gräns. Man ska inte vara muslim, men man får gärna komma från Nordeuropa. Då är det inga problem! Men är man muslim och har lite mörkare hy, då hör man inte hemma. [...] De håller jättehårt på de här principerna om att det ska vara vitt och det ska inte vara mörkhårigt. [...] och de ser att det är bara problem med invandring. De kan inte se att det finns fördelar ibland också, att det tillför något på något sätt. De ser bara att det tillför kostnader. De kan ju inte se att invandrare betalar skatt i Sverige när de får jobb. Men det är deras argumentation.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

”Det kvittar vad vi pratar om i fullmäktige så nog ska xx [utelämnat namn, vår anm.] hitta en vinkel där han kan skylla på att det är invandrarna. Nu är det ju såhär också att det är ingen riktigt som vill höra på honom, så kommer han in på det så är det rätt många som helt enkelt reser sig och går ut så länge han pratar. [...] Det är väl ingen i fullmäktige som delar hans populistiska uppfattning, absolut ingen skulle jag tro.” (miljöpartiet, Kävlinge kommun)

Sverigedemokraterna ansåg att det är Sveriges invandringspolitik som orsakat många av de problem som idag finns med nedskärningar inom skola, vård och omsorg, ökad kriminalitet

osv. Det påpekas att det är en stor skillnad mellan arbetsinvandringen på 60- och 70-talet, och den invandring som finns idag. Numera är det, enligt de intervjuade sverigedemokraterna, alltför många som kommer hit för att komma i åtnjutande av den svenska välfärden snarare än för att arbeta. Dessutom ansåg de intervjuade bla att det kan vara svårt för invandrare från kulturer olika den svenska att anpassa sig till det svenska samhället. Det påpekades också att en del invandrare, från vissa kulturer, överhuvudtaget inte vill anstränga sig för att integreras i samhället. En av intervjupersonerna ansåg att ett mångkulturellt samhälle inte är ”nyttigt eller ens önskvärt” för Sverige eftersom alla nationer och kulturer då skulle förvandlas till ”en gredelin likadan massa”. Vidare påpekades att ett svenskt medborgarskap inte betyder att man kan kalla sig svensk eftersom dessa delas ut så lättvindigt. Svensk är, enligt sverigedemokraterna, den som av sig själv *och* av andra betraktas som svensk. Det visade sig tydligt under intervjuerna att sverigedemokraterna har en generaliserande och fördomsfull bild av invandrare. Det framkom också att de har en verklighetsfrämmande och negativ uppfattning om invandrades moral, intelligens, duglighet osv.

”Det finns en botten. Om du tar en potta så har du alltid botten. Och man kan inte ta hit massvis av analfabeter och försörja dem. Det går inte! Man kan inte bara flytta så här och inte behöva göra något.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 1)

”Jag tror inte att, att folk inte välkomnar behövande människor här i landet. Men jag tror att folk är innerligt trötta på alla som kommer hit och låter sig försörjas. Även om de säger det när ingen hör. Typ när det var valvaka och han Josefsson gick med mikrofonen. Då var det ju helt klart och tydligt vad folk tyckte. Och så tycker många, Och på något sätt tror jag att det är viktigt att det finns ett parti som säger det. Och jag vill alltså poängtera just det där med att behövande är jättevälkomna till vilket land som helst som kan ta emot dem, men man kan inte försörja halva jordklotet.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 1)

”Om man tittar på nyttoaspekten så är jag mycket skeptisk till att det faktiskt skulle gagna samhället rent, så att säga att det skulle vara rationellt och effektivt. Tvärtom ser jag oerhört många negativa saker med, med den blandningen, med de kulturkrockar, med de språkförbistringar i form av, som sagt, både olika språk, olika religioner, olika kulturer, traditioner. Och det största kan man ju bara titta på allt vad det betyder med de muslimska och särskilt naturligtvis de fundamentalistiska inställningarna, att man absolut inte ska egentligen integreras och bli svensk och fungera, utan man ska leva i sina egna getton och sina egna kulturer, där den enda förbindelsen är ungefär avin som kommer en gång i månaden och gör det möjligt för en att sitta där och leva gott utan att behöva lära sig svenska.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 2)

”Man ska ju vara försiktig med att nämna grupper och så vidare, men definitivt är det ju på det viset att vi har kulturer i världen. Jag menar tar vi Sverige och Norden och västerländska samhället så har vi ju väldigt mycket av Luthers, det här att vi ska göra rätt för oss. Vi ska helst inte tjäna pengar och visa att vi är rika utan att samtidigt åtminstone visa att vi gjort skäl för det och så vidare. Den kulturen är ju egentligen begränsad till vår världsdel. I många andra kulturer är det tvärtom så att den högsta statusen har ju den som går omkring med guld och sånt, och samtidigt visar att han har inte lyft en finger för detta utan det är andra som gör detta. Det kan man inte bortse ifrån att det har konsekvenser för mentalitet och inställning hos de människor som kommer från de här ställena. Jag har exempel på hur asylsökande från Afrika kastar sig baklänges in i väggen när jag erbjöd dem dispens från rätten till arbetstillstånd alltså. Arbetstillstånd får man ju inte normalt förrän man har uppehållstillstånd nu. Vi delade ut det som dispens för att de skulle kunna söka jobb som asylsökande. Och då var det de, jag trodde först att de gjorde det på skämt, att de spelade teater, som liksom ryggade och de, jag såg på dem, de trodde först att jag skämtade men då, då förstod jag efter hand när det kom inte bara en, tre och fem, utan tio från samma kultur, att de menade så.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 2)

På frågan om huruvida sverigedemokraterna lever upp till devisen allas lika värde, eller om de för en exkluderande politik, var de allra flesta svaren entydiga. Intervjupersonerna ansåg inte att partiet anammar synen att alla människor är lika mycket värda. Vidare menade många att partiet för en exkluderande politik mot vissa av samhällets grupper, och här nämndes framförallt invandrare. Angående yttrandefrihetsprincipen och lagen om hets mot folkgrupp fanns det de som ansåg att sverigedemokraterna ibland går över gränsen, även om det var

svårt att ge några konkreta exempel. Någon ansåg att sverigedemokraterna är väldigt medvetna om var gränsen går och att de i vissa fall ändrat sina åsikter bara för syns skull.

”Ja, de vill väl ha, anse att alla människor är lika värda, men de ska inte vara, då ska man vara under deras förutsättningar [...] då ska vissa människor, de ska inte vara i Sverige och då är de ju mindre värda här, vad jag förstår. För man ser ju att deras syn går ofta ut på att invandrare gör ingenting, att de är bara last i systemet och att de utnyttjar systemet, och att brottslighet och allt annat elände, HIV-spridning, kommer ju från invandringen. Men då undrar jag verkligen om de anser att alla människor är lika värda, om de har de här argumenten hela tiden. Så det är mer en floskel som jag tror att de måste skriva, alltså så har de det i sitt program.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

”Deras demokratisyn är mycket märklig. [...] När man i ett partiprogram kan skriva att man strävar efter en etniskt homogen befolkning så tycker jag att man har visat att vissa människor vill vi inte ha med att göra och vi vill inte ha adoptivbarn från länder utanför Europa. Alltså, jag tycker man har visat att man inte respekterar alla människor.” (vänsterpartiet, Kävlinge kommun)

”De lever inte upp till detta att alla har samma värde. Alla människor har inte det, säger de. De som har kommit hit som flyktingar och invandrare, de har icke detsamma värde som en normal svensk har.” (miljöpartiet, Kävlinge kommun)

”Vad som helst får man inte säga och ibland går de för långt, men det kan också vara mina personliga åsikter. Jag kan inte ge något konkret exempel, men det handlar ju mycket om det här att svartmåla vissa grupper. Det blir för mycket ibland. Men hur och var, när de bryter mot den här principen det tycker jag är svårt att säga just nu.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

Endast ett par av de intervjuade kunde nämna något de såg som positivt hos sverigedemokraterna. Någon nämnde att det kan vara positivt att sverigedemokraterna vågar ta upp problematiken kring invandrings- och integrationspolitiken när så få andra gör det. Något annat som nämndes som positivt var att sverigedemokraternas ledamöter i Kävlinge kommun öppet vågar stå för vad de tycker, trots all kritik som medföljer, och att de är väldigt väl insatta och pålästa i de ärenden som skall behandlas i fullmäktige. Angående det sistnämnda fanns det dock intervjupersoner som ansåg att situationen är den motsatta, nämligen att sverigedemokraterna inte alls bidrar i arbetet med kommunala frågor och att de ofta är okunniga på många områden. Det som ansågs vara mest negativt var sverigedemokraternas främlingsfientliga åsikter och orättvisa bild av invandrare och att de, genom de paralleller partiet drar mellan invandring och nedskärningar i välfärden, ställer olika samhällsgrupper mot varandra och skapar motsättningar. Något annat negativt som påpekades var att sverigedemokraterna alltför ofta i kommunfullmäktige tar upp frågor som egentligen hör hemma på riksnivå. Vidare nämndes bl a att sverigedemokraterna i kommunen försöker driva frågor som inte beslutas på kommunal nivå, att de skapar motsättningar mellan invandrare och svenskar, motsättningar som egentligen inte existerar och att de tar andra partiets idéer och lägger fram dem som sina egna. Då en stor majoritet ansåg att sverigedemokraterna inte har en plats i kommunen, att de inte tillför något positivt och att de är dåligt insatta, att de är populistiska, odemokratiska och främlingsfientliga, att de felaktigt skyller alla problem på invandrarna och att de inte har något konkret att komma med inom andra politikområden än just invandringspolitiken, borde det vara en prioritet från dessa partiets sida att på något sätt nå ut till väljarna i kommunen med detta budskap.

”Det enda som är positivt, det kan vara det att man på något sätt får upp ögonen, för det finns problem med invandring och det finns en rädsla i Sverige för att prata om problem som hör samman med människor som kommer från andra länder. Det finns faktiskt sådana problem och det kan ju de peka på i vissa fall. Och det tycker jag är synd att man ska behöva ett sånt parti för att ta upp sådana frågor. Men det är väl det enda på något sätt. Det är samma sak med ny demokrati. De gjorde samma sak. Men ibland undrar man ju lite vad vi går mot, såna tendenser som finns i de här nydemokraterna och sverigedemokraterna. Helt plötsligt så, det är ju en fara

med det också, för deras åsikter blir ju helt plötsligt, blir ju med tiden rumsrena.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

”När den dagliga politiken ska så att säga behandlas då har de inga alternativ och lägga fram, och det är nackdelen med ett populistiskt parti och det är nackdelen med sverigedemokraterna också därför att det är oerhört svårt att samarbeta i sakligt politiskt arbete, det dagliga, med dem. Det är alltså en nackdel. Men däremot så, så, som person så kan jag respektera honom och jag skulle respektera vilken annan som kan ha en avvikande hållning som helst. Det är bara det att jag behöver icke dela hans uppfattning.” (miljöpartiet, Kävlinge kommun)

”... jag tycker att hela programmet är, förlåt, det är stoppkonservativt och jobbigt alltså. Jag kan inte se några ljusglimtar i det så bränn skiten så vi slipper det.” (vänsterpartiet, Kävlinge kommun)

”Det är ju dels det här att man skapar motsättningar, tycker jag. Motsättningar som kanske egentligen inte finns, men som de här människorna då går ut och marknadsför bland invånare i vår kommun, där vi har så pass lite invandrare, och ändå så ser man invandringen som ett stort problem. Jag tycker det, det är väldigt farligt när man går ut och ställer grupper mot varandra. Det finns ju mycket problem med invandringen, men, jag menar, de flesta av dem har vi ju själva skapat. Jag tycker ändå det skulle vara mer positivt om man försökt ta tag i det istället för att hålla på och gapa och skrika om att, det svenska värdet och alltihop det där.” (moderaterna, intervjuperson 1, Kävlinge kommun)

På frågan om man tidigare har eller i framtiden kan tänka sig att i kommunen samarbeta med sverigedemokraterna svarade nästan samtliga nej. Vissa var däremot mer kraftfulla i sitt avståndstagande än andra, och menade att de aldrig någonsin, under några omständigheter, skulle kunna tänka sig att samarbeta med sverigedemokraterna. Någon menade att det vore riskabelt för den egna politiska karriären att öppet visa sitt stöd för sverigedemokraterna i någon fråga, medan de flesta angav som skäl att det är omöjligt att samarbeta med ett parti vars ideologi man betraktar som totalt felaktig och att partiet helt enkelt inte har några bra idéer att komma med. Några ansåg däremot att om sverigedemokraterna kommer med några för kommunen bra idéer eller motioner, så borde man egentligen samarbeta med dem, men de som var av denna åsikt trodde inte att något sådant tillfälle kommer att dyka upp. En del menade att de aldrig skulle kunna samarbeta med sverigedemokraterna och att det är viktigt att övriga partier samarbetar över alla gränser hellre än att låta sverigedemokraterna avgöra viktiga frågor i kommunen. På frågan om sverigedemokraternas motioner konsekvent röstas ner i kommunfullmäktige svarade de flesta att så inte är fallet, medan någon hävdade motsatsen. Någon menade att istället för att stödja motioner från sverigedemokraterna som man ser som vettiga, så lägger man en egen motion med liknande innehåll. Andra intervjupersoner ansåg att partiets motioner inte röstas igenom bla eftersom de varit väldigt dåliga, eftersom det i motionerna ofta finns en koppling till partiets invandringspolitik och eftersom man kan misstänka att det finns ett bakomliggande och negativt syfte med många av sverigedemokraternas motioner. Det fanns ett par bland de intervjuade som medgav att de konsekvent alltid röstar nej på sverigedemokraternas motioner, men merparten menade, som nämnts, att någon konsekvent nedröstning inte förekommer. Några intervjupersoner anklagade sverigedemokraterna för att ta andras idéer och andra partiets nedröstade motioner och sedan lägga dem som sina egna och på så sätt försöka tvinga dessa partier att rösta med dem. Ett exempel som nämndes här var motionen om inrättande av ett fixar-Malte-projekt, en idé som samtliga ansåg att sverigedemokraterna tagit från pensionärsrådet eller spi. En del intervjupersoner trodde att sverigedemokraternas motioner är centralstyrda och ansåg att partiet lägger samma motioner i alla kommuner där de finns representerade.

”Jag tror i allmänhet att motionerna har en grundton, som vi inte vill se i fullmäktige. [...] Det är klart att teoretiskt sett bör man egentligen rösta för en motion som ur partiets synpunkt kan verka bra. Sen finns det ju ibland en grundton i botten på motionerna, värderingar, som vi förhåller oss tveksamma till. [...] Personligen skulle jag nog vara väldigt försiktig med att rösta för en motion, som kommer från ett parti som, vars grundläggande politik jag inte delar. [...] Jag tror att motioner som kommer ifrån sverigedemokraterna har någon

missfärgning som kanske inte syns så tydligt, men gör att vi i allmänhet, vi andra partier, tar avstånd från dem.” (moderaterna, intervjuperson 2, Kävlinge kommun)

”Vi har ju ett partiprogram där vi säger att vi är ett tvärpolitiskt parti, det vill säga att vi röstar på det förslag som gynnar våra medlemmar bäst. Skulle sverigedemokraterna lägga fram en motion om någonting som gynnar vår röstgrupp så kommer vi att rösta för det.” (spi, Kävlinge kommun)

”Vi kommer inte ha något samarbete med dem när det gäller blockbildning eller alliansbildning, för då lämnar jag folkpartiet den dagen som det sker. Och jag tror inte det. Det finns ingen rimlighet. [...] jag tycker att jag har problem att kommunicera med dem över huvudtaget för jag vet vad de står för. Det innebär ju trots allt att de är medmänskliga också, på något sätt, de är vanliga personer, men på något sätt så, deras ideologi sätter en, liksom en spärr för mig.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

”Jag tycker mer det är viktigt, som vi hade det i vår kommun här efter valet, att de inte får fälla avgörandet i sådana här stora, övergripande frågor [...] för kommunen viktiga och långsiktiga beslut, där man kanske är då oeniga och så ska då sverigedemokraterna bestämma vilken väg vi ska gå i framtiden. Det känner jag att det ställer jag inte upp på, utan då får vi andra faktiskt diskutera oss samman och hitta långsiktiga lösningar.” (moderaterna, intervjuperson 1, Kävlinge kommun)

Många ansåg att det är viktigt att motarbeta sverigedemokraterna och att detta inte kan göras på något annat sätt än med demokratiska medel eftersom de blivit invalda i enlighet med det demokratiska regelverk Sverige har. En intervjuperson menade att det viktigaste är att marginalisera partiet och genom samarbete med övriga partier hindra dem från att fälla avgörandet i viktiga frågor. En del menade att det inte är lönt att diskutera med dem och att det är bättre att enbart nonchalera dem och stänga dem ute från beslutsfattandet. Andra menade att eftersom väljare har valt in partiet på demokratisk väg så finns det inte något att göra då man måste respektera dessa väljare. Några tyckte att det är viktigt att ta debatten med partiet, medan andra menade att det viktigaste är utestängning från allt beslutsfattande. I Kävlinge har sverigedemokraterna hela 4 mandat, vilket gör dem till det fjärde största partiet i kommunen. De allra flesta intervjupersoner ansåg att detta beror på att det nu nedlagda, lokala partiet kommunens väl, som drev ungefär samma frågor som sverigedemokraterna gör idag, var mycket populärt och att de kända namnen därifrån gått med i sverigedemokraterna. En del påpekade, angående detta, att sverigedemokraterna har färre mandat än vad kommunens väl hade, vilket tyder på en nedåtgående trend. Någon påpekade att sverigedemokraternas framgångar i förra valet till stor del kan bero på att övriga partier inte bemötte och debatterade med sverigedemokraterna, att de inte togs på allvar eller sågs som ett hot, och att man inför nästa val måste ta debatten med dem. Dilemmat är, enligt många, om man ska släppa in sverigedemokraterna, ta debatten med dem och avväpna deras argument, eller om det är en bättre strategi att nonchalera och stänga ute dem så att de blir så lite hörda som möjligt. Många verkade vara oroliga för att det förstnämnda skulle kunna få oönskade och för sverigedemokraterna positiva konsekvenser. Det faktum att sverigedemokraterna i kommunen inte har något direkt inflytande över den förda politiken verkar, för många, räcka som metod att motarbeta partiet. Bara en intervjuperson sa uttryckligen att man måste ta debatten med partiet om man vill reducera dem. En enda intervjuperson nämnde hur viktigt det är att bekämpa sverigedemokraterna i hela Skåne eftersom deras starka fäste just där kan göra det möjligt för dem att trots 4 procents-spärren ta sig in i riksdagen. Angående nästa val trodde de flesta att sverigedemokraterna kommer att minska i kommunen. Angående riksdagen var det inte många av de intervjuade som ansåg att sverigedemokraterna kan ta sig så långt. Några svarade att möjligheten finns att sverigedemokraterna kan ta sig in i riksdagen och följa trenden i Europa, men att det är svårt att säga något säkert. Överlag uttryckte alla en förhoppning om att sverigedemokraterna inte ska få fortsatta framgångar vare sig i kommunen eller på rikspanet. Även om de flesta ansåg att sverigedemokraterna är något som inte hör

hemma varken på kommunalpolitisk eller rikspolitisk nivå, så var det inte alla som verkade ta deras framgångar på allvar eller som såg dem som ett seriöst hot.

”Jag menar, är det väljare som vill ha dem och sitta där så, alltså, det är ju demokratin. Så är det ju! [...] det är ju människor som har röstat in dem, och vill de ha människor som sitter där och är dåligt insatta och inte gör någonting, så är det ju upp till dem.” (moderaterna, intervjuperson 1, Kävlinge kommun)

”I kommande valrörelser är det viktigt att man bemöter dem på ett annat sätt. Det är viktigt att man bemöter påståenden, som man kan tycka är orimliga. Då måste man visa på något sätt, hur/varför de är orimliga och kanske ta debatten. Jag tror att partierna måste ta debatten med dem på något sätt, även om det innebär att man släpper in, så att säga, debattfrågor i offentligheten som man egentligen tycker är oacceptabla. Jag tror allmänt sett, att om man ska, stoppa eller reducera ett partis styrka, så måste man alltid vara beredd att ta debatt [...] Man kan alltså aldrig motarbeta ett parti som man ogillar med odemokratiska metoder, det snarare gynnar ett parti som sverigedemokraterna, om man råkar ut för det” (moderaterna, intervjuperson 2, Kävlinge kommun)

”Ja, det tycker jag, därför att de står för en tråkig människosyn [...] Därför tycker jag det är viktigt att hålla tillbaka dem, stoppa dem, om man kan.

Intervjuare: Hur kan man bäst göra detta?

Ja, säg det. Jag vet faktiskt inte. [...] Jag tar till exempel aldrig någon debatt med dem i fullmäktige. Jag är uppe och säger vad jag tycker men sen, för jag orkar inte stå och prata med dem, för det är alltid samma sak; hur mycket pengar vi lägger på invandringen. [...] Det är ett svårt dilemma. Ska man prata med dem eller om dem? Det är inte så enkelt. Det är inte enkelt att veta vad som är bäst.” (vänsterpartiet, Kävlinge kommun)

”Jag tror att de kommer att minska. Jag menar, de gör ju ingenting, de utträttar absolut ingenting. De är ofta väldigt dåligt inställda i frågorna. De sitter i nämnderna, men de, de har oftast ingenting att säga. De är representerade i alla nämnder, men det är mycket, mycket sällan de har någonting att säga, de är oftast tysta. De bara sitter av tiden i princip och de, de bryr sig liksom inte med att, ja liksom delta i diskussionen, sätta in sig i frågor och sådant här, utan de står oftast som ett slags levande frågetecken. [...] De har ingen framfart i den här kommunen, de gör ju ingenting. Det är precis till valet som det är väldigt mycket tjafs, men sen mellan valen så, ärligt talat, ute i nämnderna och sådant, så märker man dem inte.” (moderaterna, intervjuperson 1, Kävlinge kommun)

”Men sverigedemokraterna är ingen fara på taket. De, de kommer att, att försvinna så småningom i vilket fall som helst.” (miljöpartiet, Kävlinge kommun)

Sverigedemokraterna själva trodde också att deras framgångar i kommunen bl a beror på kommunens väls tidigare framgångar, men de nämnde också en rad andra faktorer som kan ha påverkat väljarna, bl a missnöje med Sveriges invandringspolitik och utvecklingen i Danmark. Intervjupersonerna trodde också att partiet har alla möjligheter att gå framåt både i kommunen och på nationell nivå och menade att den situation som råder i Sverige idag, med underminerad ekonomi, nedrustad välfärd, ökande brottslighet osv, kommer att generera fler väljare till sverigedemokraterna. Sverigedemokraterna trodde också på en utveckling liknande den i Danmark och drog paralleller till dansk folkeparti, som enligt en av de intervjuade har genomgått samma utveckling som sverigedemokraterna nu går igenom i Sverige. Det faktum att en del andra partier i Sverige i viss mån har närmat sig sverigedemokraternas ståndpunkter gällande invandrings- och integrationspolitiken kan också öka partiets legitimitet. Sverigedemokraterna uppgav att de arbetar mycket hårt i Skåne för att gå framåt både kommunalt och så småningom nationellt. Utan någon aktiv motverkan från andra partier är det kanske inte omöjligt för sverigedemokraterna att gå framåt i kommande val.

”Jag tror att det är därför att folk har sett att vi har gjort en hel del som kommunens väl. De känner oss som är medlemmar. Jag har bott här i kommunen sen -73 och de vet att vi är inte några rasister, som man försöker påstå, och de förstår ju att vi gör vårt bästa för att ställa upp för dem. Det är min tolkning.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 1)

”Över huvudtaget kan man säga att sd har kommit fram snabbare i denna delen därför att det är så att invandringen satt svårast spår här nere. Ystad, Trelleborg, Malmö och Helsingborg har varit hamnar som de har, och Öresundsbron, som de har vandrat över. Och närheten till Danmark har nog också en betydelse. Folk här kan följa dansk tv och tidningar och se att det finns faktiskt en alternativ bild på förhållandena än den Mona Sahlin och Leijonborg och tv 4 ger. Det har nog betydelse.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 2)

”Det skulle inte förvåna mig faktiskt om vi tog ytterligare mandat och det handlar kanske inte så mycket om vad jag och vi gör här, utan den allmänna processen ute i samhället.” (sverigedemokraterna, intervjuperson 2)

Enligt sverigedemokraterna själva har partiet gjort upp med sitt förflutna och gjort allt de kan för att stänga ute människor med rasistiska och nazistiska värderingar, medan media fortsätter ta upp gamla händelser för att svartmåla partiet. Många av de intervjuade var ytterst tveksamma till att detta skulle stämma. Flera av intervjupersonerna trodde att sverigedemokraterna putsat fasaden enbart för att försöka vinna legitimitet, men att de gamla värderingarna finns kvar under ytan. Vissa trodde också att sverigedemokraterna drar till sig bl a just den typen av människor.

”Har de rensat upp har de inte lyckats bra för de människor som fanns där [på ett möte efter valet 2002 då Expo kom till Kävlinge och föreläste om sverigedemokraterna, vår anm.] för att försvara sverigedemokraterna, de var inte speciellt vänliga. [...] Det var ganska otäckt faktiskt. [...] Varför skulle de bli trodda? Vi blir ju inte trodda!” (vänsterpartiet, Kävlinge kommun)

”Jag tror att det finns kvar för det är inte så länge sedan som någon fick avgå som hade misshandlat sin hustru eller något sånt där. [...] Jag tror att, att människor, de med en sån lite brokig bakgrund, dras till de här. De kommer hela tiden att få med såna människor. Lite rättshaverister, lite missnöjda med allting i största allmänhet just dras till ytterligheter, tyvärr är det så. Det dras såna människor till alla partier, men, men speciellt till såna partier.” (moderaterna, intervjuperson 1, Kävlinge kommun)

”Jag tror inte att det är så välgrundat som, de har säkert jobbat lite med det och lagt ner vissa krafter på det, men jag tror inte att. Det är inte så länge sedan de här personerna fanns med och den här kulturen fanns i det partiet. Det är ju bara, jag tror bara det är slutet av 90-talet som de fanns, dessa uttalade nazistiska åsikter i det partiet och det blir man inte av med så snabbt. Hade de sagt det om 20 år möjligtvis [...] då hade man mer och mer kunnat tro på det. Man ser ju vilka problem vänsterpartiet har när de skulle sluta bli kommunister. Alltså, kulturen ligger ju kvar ändå. Jag tror samma sak gäller sverigedemokraterna. Det finns en kärna, det finns en kultur i det partiet som är väldigt ljusskygg, och det är väldigt lätt att plocka upp den igen.” (folkpartiet, Kävlinge kommun)

4.5.2 Intervjuer i Svedala

I Svedala intervjuade vi tolv kommunalpolitiker från elva olika partier; två moderater, en folkpartist, en socialdemokrat, en centerpartist, en kristdemokrat, en miljöpartist, en sverigedemokrat, en vänsterpartist, en representant från barapartiet, en från förnyingspartiet och en från skånepartiet. Under en intervju, med en moderat, misslyckades inspelningen. Från denna intervju har vi inga citat, men vi har tagit hänsyn till personens åsikter som återges under sammanfattningarna inför varje tema.

Den övervägande delen av kommunalpolitikerna i Svedala upplever det politiska klimatet i kommunen som välfungerande och öppet. Flera intervjupersoner anser att det finns ett bra samarbete mellan de olika partierna, vilket enligt vissa är en följd av Vision 2000. Kritiska röster finns dock i kommunen gentemot detta samarbetsprojekt, framförallt från de mindre partierna, som menar att Vision 2000 bidragit till att oppositionen så gott som försvunnit och dessutom lett till att alla partier inte kunnat garanteras en plats i kommunstyrelsen. Vision

2000 har medfört att sverigedemokraterna utestängts från kommunstyrelsen vilket begränsar deras insyn i kommunens politik samt minskar deras möjligheter till politiskt inflytande.

”Det har funnits och finns en öppenhet och en samarbetsvilja i kommunen som när jag kommit in så hade jag, jag förstod inte riktigt vad den gick ut på, man talade om Vision 2000 som var någonting för ett sätt att arbeta i kommunen men jag har förstått mer och mer att det handlar om just om att försöka lösa, bryta upp blockpolitiken och lösa de politiska praktiska frågorna i samförstånd.” (moderaterna, Svedala kommun)

”...rätt så öppet politiskt klimat tycker jag, där finns inga allianser och koalitioner och så eftersom man har organiserat politiken efter ett speciellt system, en speciell modell så behöver man liksom inte binda upp sig vid andra partier som jag vet att det är i andra kommuner. [...] man kan rösta precis som man själv vill utifrån sin egen politiska inriktning.” (vänsterpartiet, Svedala kommun)

”Nu kom vi in samtidigt som sverigedemokraterna, innan dess var det mer samspelt tyckte jag. Nu så att säga, själv när jag kom in så har det blivit mer splittringar, alla, alla håller på sitt eget. Förr delade vi upp platserna så att alla partier fick vara med. Det gör vi inte numera för att hålla ute sverigedemokraterna och skånepartiet och den överenskommelsen har jag ställt mig bakom förvisso. Men om man bortser från de två partierna så är det väldigt spänt mellan övriga partier också så.” (föryngringspartiet, Svedala kommun)

Sverigedemokraterna upplever att de är diskriminerade, att de inte fått de platser de borde ha fått i kommunstyrelsen, pga Vision 2000, samt att de fått färre uppdrag än andra partier med samma eller mindre röstantal. Bemötandet från andra partier är bra rent privat men i kommunfullmäktige finns det särskilt vissa partier som tar brukar ta debatten med sverigedemokraterna. Detta upplever sverigedemokraterna själva som något positivt. Det finns en allmän linje från övriga partier att rösta ner de motioner sverigedemokraterna lägger vilket beror enbart på att de kommer från just dem och inte på motionernas sakinnehåll. Enligt sverigedemokraterna är skånepartiet deras enda möjliga samarbetspartner då det är det enda partiet som brukar rösta med sverigedemokraterna. Sverigedemokraterna menar att eftersom de andra partierna gör allt för att stänga dem ute så har partiet inte något direkt inflytande på politiken i kommunen. Men det faktum att sverigedemokraterna finns representerade i kommunfullmäktige har ändå, enligt dem själva, en indirekt påverkan på den politik som förs t ex när det handlar om invandrings- och flyktingpolitik. Sverigedemokraterna tror att många andra politiker egentligen, i det privata, delar flera av partiets åsikter, men att de inte vågar stå för detta utåt, eftersom de då riskerar att bli betraktade som rasister.

”Ja, vi bemöts, vi, det är ju en jävla pajkastning va och sen, men sen sådär rent privat så bemöts vi väl rätt bra. [...] det är väl ingen som skäller på oss ute på stan eller så va.

Intervjuare: Är det särskilt några partier som bemöter er tuffare än andra?

Ja, de har ju det här föryngringspartiet men å andra sidan så är de liksom så okunniga så att det är inget problem. De liksom dabbar sig själva va. Det är många som gör det, dabbar sig själva när de blir arga för då liksom pratar de först och tänker sen.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

”Nej, det är liksom lag på det att det ska inte gå igenom. Om jag så hittar på en motion som skulle ge pengar från himlen så att alla svedalabor blev miljonärer så röstar de nej ändå va, liksom av princip.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

”Vi, de gör ju allt för att stänga ute oss va. Så något inflytande, reellt inflytande har vi inte. Men å andra sidan så vet de att vi är här och att vi är till exempel flyktingkritiska och det kanske innerst inne avhåller dem från och ta hit flyktingar. Nu är jag helt säker på när man pratar med andra politiker så att säga mellan skål och vägg så, ja, har de samma uppfattning va, som vi. Det är bara det när de är då officiellt i fullmäktige då tar de på sig den andre kappan. Men du såg, såg du när de intervjuade några politiker i valstugor då hade de helt annan uppfattning än vad de hade officiellt, och det gäller faktiskt för väldigt många. Jag har hört folkpartister här som har sagt att, vi skulle ha fångelser i, hyra in fångelseplatser i Sovjet och, eller i Ryssland och sånt billigt och massor med grejer. Och jag har frågat en prominent moderat var det var för jävla problem nu med

sverigedemokraterna så sa han 'ja problemet med er det är ju att ni säger det vi tänker.'" (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

När det gäller hur man kan klassificera sverigedemokraterna menar många andra partier att de har inslag av både populism och nationalism. Det populistiska inslaget märks tydligt på de motioner sverigedemokraterna lägger som ser ungefär likadana ut i alla kommuner och utgår från nationell nivå. Några partier tycker att det nationalistiska inslaget märks tydligast på nationell nivå, medan deras agerande i kommunen mer kan betraktas som populistiskt. Vissa benämnde sverigedemokraterna som nazistiska, rasistiska och antidemokratiska och samtliga partier tog genom sina uttalande tydligt avstånd från sverigedemokraterna och deras politik.

"Min uppfattning är, att deras ideologi uppvisar två sidor. Vilken som överväger idag kan vara svårt att inse [...] Det är ju så, att är man tillräckligt slug och tillräckligt smart så börjar man med att servera någonting som är positivt, något som alla accepterar. Det är ju en beprövad modell för dem som vill duperas och förledas. Man börjar med det som är omtyckt, som ingen kan säga något emot och sen, så småningom, glider man in på det som är det genuina budskapet, till exempel ett angrepp på demokratin." (kristdemokraterna, Svedala kommun)

"Om man rent historiskt tittar på hur var, hur var de kommer ifrån så är det ju, det är ju, det är ju en rent rasistisk bakgrund från början ju, där man bara har förfinat fasaden." (socialdemokraterna, Svedala kommun)

"De har ju, de har försökt och sopa igen sina spår från den, kanske inte nazistiska förflutna men de har ju en hel del medlemmar som har varit uttalade nazister. [...] men populistiska det vill säga det är det här med, med invandrarfrågorna ju. Men om vi kan, vi kan bara ta Svedala, de ställer allting mot invandrarna, invandrarna. De, de ville visst att vi skulle folkomrösta om flyktingmottagningen i Svedala kommun den, den motionen la de i fjol och vi har inte tagit emot en flykting sedan -92, dock ändå ska vi folkomrösta. Men det är sånt där som slår i dåliga tider så är det ju pensionärer eller invandrare, barnomsorg eller invandrare, allting ställs mot invandrare från sverigedemokraternas sida i den här kommunen trots att vi inte har någon invandring, vi har inga flyktingar, vi har ingen invandring." (föryngringspartiet, Svedala kommun)

"Många säger att det är ett nazistiskt parti och det är det, men det är inte så enkelt riktigt. Det är ett väldigt främlingsfientligt parti. [...] Det är ett väldigt populistiskt parti, men det, men alla partier är populistiska på ett eller annat sätt. Det verkar som just flyktingar från den muslimska världen är deras fienden. De är på, jag anser att det är ett anti-demokratiskt parti för de vill på något sätt inskränka inflytandet i det här landet, att, att vissa ska inte ha rösträtt och sådant. [...] Det finns inget parti som har så många straffade medlemmar som sverigedemokraterna, men samtidigt, konstigt motsägelse, så är det väldigt många som har väldigt hög utbildning. [...] Deras motioner är som dåliga skoluppsatser från sjätte klass. Och samtidigt, samtidigt är det lite jobbigt i politiken, man vill åstadkomma mer, men mycket av ens energi går åt till att jobba mot sverigedemokrater. Och jag, jag menar att sverigedemokraterna de bygger sin politik, populismen, på att utpeka en grupp, en hatgrupp. Andra partier i alla fall på olika sätt vill ju människor väl, de, inga är deras fienden och hatgrupp, de utpekar inte någon etnisk eller religiös grupp i samhället som deras fiende. Det är det som gör dem till ett icke-demokratiskt parti. Och det uppvisar ju vissa likheter med han, Adolf och hans anhang alltså som, som vann mycket av sina politiska segrar genom att peka ut syndabockarna, judarna. Att, så enkelt grepp, att välja ut en hatgrupp och här för sverigedemokraterna är det muslimerna och allting som är underligt och konstigt med muslimerna, med deras vanor och sätt att leva och kvinnosyn och så. Löper de linan ut så vet jag inte vad som kan hända, om de får mer majoritet och jobbar vidare på, på just det gruppinriktade hatet. De är väldigt mycket inriktade på skolan, de vill fånga upp unga, de vill fånga upp skolungdom. Det är det som är så ruskigt för det är många lättleda på skolor." (folkpartiet, Svedala kommun)

Invandringspolitiken var det område som intervjupersonerna var mest insatta i när det gällde sverigedemokraternas politik. Samtliga intervjupersoner utom skånepartiet var negativt inställda till sverigedemokraternas invandringspolitik och tog avstånd från den. De nämnde exempelvis att de tar avstånd från partiets ideologi som många menar bygger på fördomar, generaliseringar och en inskränkt människosyn. Skånepartiet hade inte någon direkt åsikt om sverigedemokraternas invandringspolitik men påpekade att Sveriges invandrings- och integrationspolitik är ett stort misslyckande. Några partier tyckte att det enda som möjligen kan ses som positivt med sverigedemokraterna är att de lyft fram invandringsfrågor och belyst

de problem som finns. De olika partierna var i stort ense om att sverigedemokraterna är ett enfrågeparti som ofta i diskussionerna i kommunfullmäktige glider in på invandrings- och flyktingfrågor även om debatten från början handlar om något helt annat. Detta upplevs som frustrerande eftersom sverigedemokraterna därigenom tar upp mycket tid i onödan och går in på frågor som ligger utanför kommunens arbetsområde. Många av de intervjuade ansåg att Sveriges integrationspolitik inte fungerar särskilt väl och att det därför är viktigt att arbeta med att lösa de problem som finns inom detta politikområde.

”Man generaliserar ju hela tiden ju. [...] man ser ju inte på helheten, utan man riktar in sig. Nu är det framför allt muslimer som, som man riktar in sig på tillfälligt. Allting döljs ju bakom den fasaden, de är ju rätt så skickliga på det ju, när de skriver motioner. Ser man bakom, så ser man vilka uppgifter som finns ju. Så den är ju ganska så destruktiv, deras invandringspolitik ju och en konstig människosyn.” (socialdemokraterna, Svedala kommun)

”...de motioner som kommer bygger ju på en mycket inskränkt människosyn. [...] Jag tycker att de har en väldigt grov människosyn och de har en dålig, bristande förståelse. Det jag uppfattar ifrån de saker de driver som har med invandring att göra så är det ju en, en, det är en väldigt enkel politik – vi ska inte släppa in någon och vi ska kasta ut dem som man inte tycker ska vara här.” (moderaterna, Svedala kommun)

Sverigedemokraterna är missnöjda med Sveriges invandringspolitik och menar att alltför många asylsökande får uppehållstillstånd. Den primära målsättningen, menade den intervjuade, är att se till att de som kommer hit kan återvända till sina hemländer. För dem som ändå stannar ser sverigedemokraterna assimilering som det bästa för det svenska samhället eftersom man då kan motverka att subkulturer uppstår. Vill invandrare bevara sina egna traditioner så bör detta begränsas till det som sker i det egna hemmet. Intervjupersonen såg en tydlig koppling mellan kriminalitet och invandring och menade att invandrarna står bakom de flesta brott som begås i Sverige, men att detta döljs av media.

”Man ser liksom ytterst sällan att de [media, vår anm.] talar om kriminalitet som begås av invandrare. De säger att invandrarna begår inte så mycket brott då är det ju tacksamt om de satte ut när det var invandrare som begick vissa brott så att de inte får beskyllda för alla brott va. Om det nu är sant att de inte begår alla brott, vilket det naturligtvis inte är.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

”Jag skulle vilja att de som är, har skyddsbehov enligt Genèvekonventionen skulle få asyl här va och sen när det var lugnt i hemländerna så som alla andra flyktingar så borde de då ha som målsättning och flytta tillbaka till sitt hemland. Men däremot tycker jag liksom inte att vi ska ta hit folk bara för vi tycker synd om dem, jag menar om en svensk åker i Afrika så tycker han synd om 800 miljoner människor som bor i Afrika, och det är ju inget asylskäl.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

”Folk kan vara mångkulturella i sina hem va, men vi måste ju ha svensk lagstiftning och svenska seder och bruk.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

”Jo jag ser ju Rosengård, jag tycker inte det är någon fördel överhuvudtaget. Jag ser minskad solidaritet i samhället naturligtvis. Först och främst så måste man ju ta reda på vilka är verkligen flyktingar och skyddsbehov och sen får man ju ha ett återvändningsprogram. [...] jag tycker liksom att man ska hjälpa. Först och främst ska man hjälpa flyktingarna tillbaka till sina hemländer och är de inte flyktingar så ska man göra som med katten ge dem en liten puff när de liksom tvekar i dörren där va. [...] Man måste hela tiden tänka på att man skickar dem till sitt hemland, man skickar inte dem till månen eller något sånt utan man skickar dem tillbaka till sin egen kultur, sin egen hemland, sin egen hemby eller något sånt va. Så man skickar ju inte iväg dem till något stort okänt. Plus att det, man får ju se till så att det är fred i landet så att de har möjl, så att de inte blir ihjälslagna när de kommer dit.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

Inget parti ansåg att sverigedemokraterna i praktiken lever upp till alla människors lika värde. Tvärt emot tyckte många av de tillfrågade att sverigedemokraterna för en exkluderande politik mot flera samhällsgrupper och att det är typiskt sverigedemokraterna att ställa olika grupper mot varandra. När det gällde frågan om yttrandefrihetsprincipen var alla partier överens om

att det är viktigt att inte inskränka den. Flera av de intervjuade menade att det är viktigt att alla får lov att säga vad de tycker för att upprätthålla demokratin. Endast ett parti, vänsterpartiet, upplevde att sverigedemokraterna, vid ett tillfälle, gått över gränsen för vad som får sägas och detta gällde en motion de lagt i kommunfullmäktige. Samma parti valde att lämna in en polisanmälan för hets mot folkgrupp. Anmälan ledde dock inte till något åtal.

”Absolut inte, det gör de inte [lever upp till allas lika värde, vår anm.]. Du kan bara läsa vad de tycker om homosexuella, och vad de tycker om invandrare och vad de tycker om muslimer. På 30- 40-talet var det judarna och nu är det muslimer istället som ska, som de då siktar in sig på. Jag menar för mig betyder lika värde även religionsfrihet.” (föryngringspartiet, Svedala kommun)

”... Alla människors lika, alla svenskars lika värde kanske skulle passa bättre in på dem men jag är inte ens så säker på det därför att då utesluter man väl homosexuella och handikappade istället. Nej, de har ingen människosyn om att alla människor har något lika värde.” (vänsterpartiet, Svedala kommun)

”...jag menar att man måste akta sig för att stämpla ett annat parti som mer eller mindre odemokratiskt om man inte själv lever upp till demokrati. Och jag menar att demokrati bland annat är att tillåta andra människor att få yttra sig. Inte att bruka våld eller något sådant, där går gränsen. Det som någon sa 'jag skulle kunna ge mitt liv för att du ska få ge uttryck för din åsikt, men jag delar den inte'. Det är två skilda saker.” (kristdemokraterna, Svedala kommun)

”De är ju väldigt slipade och de säger ju aldrig någonting plump rakt ut ju. Men, det känns ju som att det är väldigt väl genomtänkt det man säger och man skriver och säger det på ett sådant sätt så att man kan tolka det på olika sätt.” (centerpartiet, Svedala kommun)

”...vem bestämmer om det är rasistiskt eller främlingsfientligt? [...] jag tycker nog att det här med yttrandefrihetsprincipen den är väldigt viktig egentligen, att få säga vad man tycker.” (skånepartiet, Svedala kommun)

En av de få positiva saker andra partier kunde se att sverigedemokraterna tillfört var att de uppmuntrat till debatt och fått andra partier att tänka efter var de själva står i olika frågor, framförallt i invandrings- och flyktingfrågorna. Något parti kunde hitta en gemensam nämnare mellan sig själva och sverigedemokraterna i kritiken mot Vision 2000. En sak som en del påtalade är att det är positivt att partiet lyft fram invandringsfrågor vilket förhoppningsvis öppnar upp debatten inom det området så att förändringar och förbättringar kan genomföras. Det andra partier främst tog avstånd från och såg som negativt i sverigedemokraternas politik var partiets invandringspolitik och deras främlingsfientlighet. Vissa av de intervjuade uppgav också att de starkt tar avstånd från sverigedemokraternas ideologi, människosyn, kvinnosyn och deras rädsla för det mångkulturella. Många partier upplever att sverigedemokraterna tar upp mycket tid i onödan i kommunfullmäktige vilket har en negativ effekt på arbetet i kommunfullmäktige.

”...vi blir tvungna att formulera vad vi själva står för. Det tvingar ut andra partier att formulera och tänka efter – vad är det vi står för, vad vill vi? [...] sverigedemokraterna har ställt alla, vad vi står för, på sin spets ideologiskt.” (folkpartiet, Svedala kommun)

”Jag kan inte deras politik i sin helhet men det positiva bör vara att de har väckt en fråga som svenska folket velat ha belyst sedan länge.” (miljöpartiet, Svedala kommun)

”De tycks ju ändå värna en del om äldrevården åtminstone på kommunala planet, jag vet inte vad de säger på riksnivå om det. Men det är ju, allt det här andra med främlingsfientlighet, så det genomsyrar ju alltihopa.” (vänsterpartiet, Svedala kommun)

Angående frågan om något parti samarbetat eller kan tänka sig att samarbeta med sverigedemokraterna svarade samtliga partier nej, utom skånepartiet som skulle kunna tänka sig att samarbeta med dem. Några partier uppgav att de skulle kunna tänka sig att rösta för en motion från sverigedemokraterna om de höll med om sakinnehållet, men för de flesta var denna fråga mest hypotetisk och teoretisk. I praktiken hade partierna svårt att tänka sig att sverigedemokraterna skulle kunna lägga en helt renhårig motion. Många menade att när sverigedemokraterna skrivit under motionen så finns det ofta något bakomliggande motiv som kanske inte syns direkt. Några partier uppgav att de aldrig skulle kunna tänka sig att rösta för en motion från sverigedemokraterna även om de kunde stödja sakinnehållet. De uppgav att de då hellre avstår från att gå på just det mötet, eller att de lägger en liknande motion vid ett senare tillfälle. Något parti sa att röstar man för en motion från sverigedemokraterna så gynnar det deras främlingsfientliga syn. Skulle sverigedemokraternas motioner gå igenom så skulle de lägga fler som de vet går igenom och därigenom vinna alltmer mark. Någon tyckte därför att det är enklast och mest effektivt att rösta ner alla motioner från sverigedemokraterna. Några partier uppgav att de konsekvent röstar ner motionerna enbart därför att de kommer från sverigedemokraterna. Någon ansåg att nedröstningen också beror på att de motioner partiet lägger är hastigt hopkomna och dåligt formulerade samt att sverigedemokraterna kommer dåligt pålästa till debatterna.

”...om det är en renhårig motion, där jag till fullo kan stödja allt som står i motionen, kan jag ju knappast rösta emot den. Men jag anser att frågan är rätt hypotetisk. Tror inte den har någon praktisk innebörd”. (kristdemokraterna, Svedala kommun)

”Om man ska vara helt ärlig, så är det väl så att alltid om det kommer från sverigedemokraterna så, så, om man ser helt generellt va, så, så tror jag nog ändå att de flesta är nog inställda på att står sverigedemokraterna under motionen så är det något skumt.” (socialdemokraterna, Svedala kommun)

”Jag förlorar hellre en votering i fullmäktige än att jag skulle ringa och prata med dem. [...] De har kommit med sin flosk om invandringen och sånt. Jag menar, ok, jag är inte främmande för att stödja sverigedemokraterna i en motion om det kommer något vettigt, men de har inte kommit med någonting vettigt, inte med någonting.” (föryngringspartiet, Svedala kommun)

”Nu ska vi se, oj jag, även om det är, om jag kan hålla med om, så gör jag det inte och det kan jag stå upp i talarstolen och säga för att den kommer just från sverigedemokraterna. Så inkrökt tycker kanske vissa. Nej, för då gynnar jag ett parti, då får de en seger för någonting och då som, som gynnar deras övriga syn, antidemokratiska främlingsfientliga syn. Och det låter jätteinkrökt, inkrökt men, men då, då får det hellre komma igen någon annan gång. Vi [...] aldrig någonsin ge sverigedemokraterna en seger för vi vill inte ha dem i politik. De hör inte hemma i en demokratisk församling. Folk ska rösta bort dem. Det låter jätteinkrökt men jag, men jag tycker det är enda sättet. Annars så lägger de motioner som de vet, vet så får de mer och så gör de seger efter seger och så går de framåt i valen och sånt. Och så får vi också deras övriga åsikter med dem.” (folkpartiet, Svedala kommun)

De flesta partierna var överens om att det är viktigt att motarbeta sverigedemokraterna, men det fanns inget entydigt svar på hur detta skulle kunna ske. Många partier menade att den bästa strategin borde vara att isolera sverigedemokraterna och se till att de inte har några samarbetspartner i kommunfullmäktige. Några partier menade att man borde återuppta flyktingmottagningen i kommunen så att invånarna lär känna invandrare vilket skulle göra att sverigedemokraterna tappar röster. Många ansåg att det är viktigt att sprida kunskap om sverigedemokraterna och de åsikter partiet står för och att detta skulle minska deras röstantal. Vissa såg det som effektivt att möta dem i debatter så att folk i allmänhet blir informerade om vilken politik partiet egentligen står för, medan andra ansåg att det bästa vore att nonchalera dem. Alla utom skånepartiet och miljöpartiet tyckte att det är viktigt att stoppa sverigedemokraternas framväxt i kommunen. Miljöpartiet menade att man inte kan stoppa ett

demokratiskt valt parti. Skånepartiet menade att man i så fall även bör stoppa vissa andra partier. De flesta partier var ense om att det krävs ett aktivt arbete mot sverigedemokraterna. Moderaterna berättade att de har ett eget informationssystem på nätet där de sprider information om sverigedemokraternas motioner, verksamheter och projekt mellan kommuner, regioner och på nationell nivå. Andra partier som t ex barapartiet ansåg att det är onödigt att lägga energi på att förgöra sverigedemokraterna. De flesta partierna ansåg att det kan vara effektivt att släppa in sverigedemokraterna i debatten och argumentera emot dem, men också här fanns de som tyckte tvärtom. Åsikterna hos intervjupersonerna gick således isär när det gällde vilket sätt som är mest effektivt; att stänga ute sverigedemokraterna ur debatten och media eller att släppa in dem. Ett mer gemensamt och aktivt handlande från andra partier skulle förmodligen leda till att sverigedemokraterna tappar väljare. En form av gemensamt handlande som redan verkar finnas är den konsekventa nedröstningen av sverigedemokraternas motioner och det kommande arbetet mot antidemokratiska yttringar. Nedröstningen av sverigedemokraternas motioner har den direkta effekten att partiet inte får något praktiskt politiskt inflytande i kommunen, vilket kommuninvånarna kan se, och detta borde minska sverigedemokraternas röstantal. Flera partier såg sverigedemokraterna som ett populistiskt parti, speciellt när det handlar om hur de arbetar på kommunal nivå. Om det stämmer att det är dess populistiska karaktär som attraherar flest väljare så vore det klokt att i högre grad gå ut och ta debatten med sverigedemokraterna istället för att ignorera dem så att kommuninvånarna blir medvetna om detta. Antagligen skulle ett sådant agerande från övriga partier minska sverigedemokraternas popularitet. Ungefär hälften av de intervjuade partierna trodde att sverigedemokraterna kommer att gå framåt i nästa riksdagsval, vilket kan bli en följd av att de syns och hörs samtidigt som de har en stark organisation och arbetar hårt. Flera trodde också att sverigedemokraterna kommer att öka i mandat i nästa kommunval, men andra partier verkade inte se denna eventuella ökning som något större hot.

”Det är med det som det är med mycket annat. A och O är kunskap. Jag menar att det som är hög tid att sprida kunskap om sverigedemokraterna, om deras ideologiska bild i stort alltså, kanske inte situationen här i Svedala utan vad de står för ideologiskt. Och det kommer vi att göra också. Det kommer att ske i Svedala.” (kristdemokraterna, Svedala kommun)

”Vi andra partier vi snackar med varandra men de har inga samarbetspartners och det är väldigt effektivt att, att isolera dem. De är väldigt sociala och så men de når inte över den politiska gränsen. Man släpper dem aldrig över bron i politiken. [...] Vi måste föra ut och får människor upp ögonen för vad alla deras stolleåsikter, vad det gäller alla de vanliga valfrågorna som vård och omsorg och skola och sådant, hur stolliga de är och dåligt pålästa, sköter sig dåligt och glömmar att begära bifall till sin egen motion och sådant där, det är ju rena farsen ibland. [...] göra svedalaborna uppmärksamma på hur fullständigt värdelösa de är på alla andra frågor. Möta dem på vår egen planhalva. De ska inte diktera dagordningen utan det ska vi försöka, vi försöka göra. [...] Det bästa för Svedala vore inför framtiden, vi kan inte kvotera in folk, men att vi har flyktingmottagning, får människor att bosätta sig här.” (folkpartiet, Svedala kommun)

”Som det ser ut för tillfället så är det ju ingen som agerar utåt, utan, det var ju då strax efter, strax efter valet var ju alla överens om att man skulle gå ut och möta dem i diskussioner och i debatter. Men det har ju inte blivit någonting alls överhuvudtaget ju. [...] man bara pratar, men man gör ju ingenting. Man gör ju ingenting från partierna centralt.” (socialdemokraterna, Svedala kommun)

”Att försöka att stoppa ett demokratiskt valt parti är kontraproduktivt. Att minimera deras inflytande kan endast ske på två sätt; att belysa deras negativa sidor och genom att ta över delar av deras invandringspolitik.” (miljöpartiet, Svedala kommun)

”Nästa val tror jag inte på större framgång för sd. Därför att de inte är representerade genomgående i Sverige. Det är mest här i vissa trakter de är representerade. På sikt hänger det på oss själva alltså hur vi agerar, vad vi gör, hur vi så att säga informerar människan i gemen i Sverige om vad sverigedemokraterna står för. Försitter vi

den chansen kommer de att finnas i Sveriges riksdag också om ett antal år. Jag vågar inte gissa när men de har en rätt bra fungerande politisk organisation och jobbar hårt.” (kristdemokraterna, Svedala kommun)

”Jag är rädd för att valet 2006 så kommer de att gå framåt för de syns mycket, de hörs mycket. De lägger vilka stolliga motioner som helst bara för att synas. De anser att publicitet är bra antingen den är bra eller dålig. Journalisterna kan skriva hur mycket skit som helst om sverigedemokraterna, de bara tackar och tar emot för de för publicitet. Det är det som är, så jobbar de, och hur ska man kunna ta och vrida det vapnet ut deras händer?.” (folkpartiet, Svedala kommun)

Sverigedemokraterna menade att de kommer gå framåt i kommunen i nästa val eftersom de arbetar hårt i kommunen och i Skåne. Det folkliga stödet i Svedala kommun upplevde de som stort samtidigt som partiet drar alltfler röster från andra partier vilket sverigedemokraterna tror kommer att resultera i fler mandat. Att sd drar väljare från andra partier beror, enligt intervjupersonen, på att folk är trötta på Sveriges invandringspolitik. Sverigedemokraterna tror också att det finns en möjlighet att ta sig in i riksdagen, men kanske inte redan till nästa val. Utvecklingen som Dansk Folkeparti haft i Danmark ser partiet som både önskvärd och möjlig i Sverige.

”Ja, det tror jag [att det går bra för sverigedemokraterna i nästa kommunval, vår anm.]. När jag står och delar ut broschyrer och sånt så blir jag ju väldigt vänligt bemött i Svedala så det, folk – stå på er och kör hårt, och sådär va. Jag kan berätta en rolig historia. Jag var och delade ut broschyrer i sådana här höghus här i höghus allting är ju relativt va i Svedala och kom då ner på nedersta våningen och en dörr öppnas där en gammal dam kom ut och hon såg inte mig så jag var liksom bakom dörren. Så viftade hon ner med dammvippan där rätt i ansiktet. Så sa jag, ’ja nu när du ändå är här ute så ska du få en sådan här broschyr utav mig så slipper du, så slipper jag lägga den i din brevlåda och så slipper du bocka dig’. Så sa hon, ’jaså, är det från socialdemokraterna så ska jag inte ha det de har förstört hela vårt land med sina flyktingar’. Så sa jag, ’hoppas du lever till nästa val’. Hon var 89 år. [...] Så vi har ju stort folkligt stöd, sen om de vågar gå därifrån och till och rösta på oss det kanske är ett stort steg.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

”Ja, det beror ju på om, hur vi sköter oss va [om sverigedemokraterna kommer in i riksdagen i nästa val, vår anm.]. Eller också kommer vi upp kanske till 3 procent av väljarkåren och kommer in i 40 kommuner så kanske vi sitter i 100 kommuner nästa gång. Vi växer ju faktiskt rätt bra.” (sverigedemokraterna, Svedala kommun)

Sverigedemokraterna menar själva att de uteslutit personer med rasistiska åsikter från partiet, men att de inte kan hindra någon från att rösta på dem. Inget annat parti trodde att sverigedemokraterna har lyckats göra upp med sitt förflutna utan menade att det fortfarande finns både rasistiska och nazistiska element i partiet och att det med jämna mellanrum kommer fram uppgifter som tyder på detta.

”Nej, det tror jag inte ett ögonblick på. Det tror jag inte att de har gjort det. Tyvärr är det ju så att både den ene och den andre har svårt att göra upp med sitt förflutna. [...] Jag tror att sverigedemokraterna har väldigt mycket av rötterna kvar i vissa -ismer.” (kristdemokraterna, Svedala kommun)

”... där är mycket stridigheter inom sverigedemokraterna och det är inte undra på de istället pratar om att de ska lösa alla interna problem genom att rensa ut. I andra partier löser vi dem genom att diskutera dem och försöka komma fram till någon slags gemensam ståndpunkt eller en kompromiss på något sätt som alla kan stå bakom i någon viss fråga i partigruppen om vi har avdelningsmöten. Men om man frågar sverigedemokraterna så ska de rensa ut.” (folkpartiet, Svedala kommun)

4.6 Bilder och kollektiv identitet

Bilder av den andre och av fienden utgör en central aspekt av vår uppsats eftersom vårt syfte bl a är att undersöka i vilken form av bilder kommunalpolitikerna betraktar

sverigedemokraterna. Det kan vara svårt att dra en tydlig gräns mellan begreppen den andre och fienden, men vi anser ändå att de flesta intervjuade har en negativ bild av sverigedemokraterna som närmast kan ses som fienden. Den andre kan användas inte bara till att utkristallisera den egna identiteten, utan även till att upprätthålla sociala strukturer och skillnader. Som Petersson skriver blir bilder starkare befästa när det handlar om människor med vilka vi ofta interagerar. Detta såg vi exempel på då många intervjupersoner uttryckte sina känslor för sverigedemokraterna genom att berätta om sina personliga möten med dess ledamöter. Inte sällan handlade det om berättelser som förstärkte deras negativa bild av partiet. De flesta av de intervjuade gjorde en indelning av demokratiska och odemokratiska partier. Sverigedemokraterna sågs som odemokratiska i hela sin bredd, även om de är valda på demokratisk väg, och invandrarfientliga, medan övriga partier såg sig själva som demokratiska och invandrarvänliga i sin politik. Sverigedemokraterna gör själva ingen hemlighet av vad de tycker om invandring och om vissa kulturer. Dessa åsikter stämmer inte överens med den demokrati- och människosyn som är allmänt vedertagen i vårt samhälle. Många, och även vi själva, menar att sverigedemokraterna har en stereotyp, generaliserande och nedvärderande syn på invandrare och vissa kulturer. De tenderar också att ha en generaliserande syn på övriga partier då de påstår sig veta säkert att samtliga andra partier egentligen har samma bild som sverigedemokraterna angående invandringspolitikerna men att de är så rädda för media att de inte vågar ge uttryck för sina åsikter. Detta överensstämmer inte alls med den bild som ledamöter från övriga partier gav oss under intervjuer och observationer. I stort sett samtliga tog bestämt avstånd från den invandring- och integrationspolitik sverigedemokraterna förespråkar och från den människosyn de har. Hade samtliga etablerade partier haft samma syn som sverigedemokraterna på invandring och mångkulturalism skulle det svenska samhället troligtvis sett annorlunda ut, med en mer restriktiv invandringspolitik. I anslutning till ovan nämnda resonemang, om hur sverigedemokraterna anses vara odemokratiska och invandrarfientliga medan övriga partier anses vara demokratiska och invandrarvänliga, kan man relatera till det bla Pickering skriver om kategorier och stereotyper. Pickering menar att den stereotypiserade gruppen diskrimineras, tillskrivs negativa karaktärsdrag och att den stereotypa bilden är konstruerad och oftast osann. De negativa saker som sverigedemokraterna som parti tillskrivs är i många fall sanna. Partiets politik inom vissa områden och deras människosyn är inget påhittat eller ett resultat av stereotypisering, utan snarare ren fakta, vilket framkommer bla när man läser deras principprogram. Därför går det inte att säga att sverigedemokraterna som parti betraktas utifrån en stereotyp och oriktig bild. Vissa intervjupersoner tillskrev ledamöterna från sverigedemokraterna positiva egenskaper, som att de jobbar hårt, är väl insatta i politiken och pålästa i frågor, att de är kunniga och att de mycket väl kan ha bra idéer inom vissa områden, undantaget invandringspolitikerna, och att de i största allmänhet är trevliga och sympatiska. Även om dessa intervjupersoner bestämt tog avstånd från partiet som sådant, verkar de ändå kunna tillskriva sverigedemokraternas ledamöter en del positiva drag. Ett fåtal av de intervjuade verkade ha en stereotyp syn av de personer som i kommunerna representerar sverigedemokraterna. Deras uttalanden gav en alltigenom negativ bild av sverigedemokraternas ledamöter och de menade bla att de överhuvudtaget inte har något vettigt att komma med inom något politikområde, att de är dåligt insatta och okunniga, att de är dåliga motionärer, att de kan bli mycket hetsiga i vissa diskussioner och, som i fallet med Kävlinge kommun, att de till och med iscensätter trakasserier riktade mot sig själva bara för uppmärksamhetens skull. Intervjupersonerna med dessa åsikter verkade ha en alltigenom negativ bild av sverigedemokraternas ledamöter, vilket antagligen beror på att de representerar just sverigedemokraterna.

Både Harle och Hedetoft påpekar att den andre inte alltid ses som en fiende, utan ibland enbart som olik jaget/den egna gruppen, och att fiendebegreppet bara är en del av den andre.

Det påpekas samtidigt att olika typer av den andre alltid har vissa drag av fiendebilden. Detta kan göra att det blir svårt att se var gränsen går, dvs att veta när den andre förvandlas till fienden. I relationen mellan den andre och den egna gruppen behöver det inte alltid finnas en spänning, men mellan fienden och den egna gruppen är relationen alltid ansträngd. Enligt de båda författarna används bilden av den andre för att markera skillnaden mellan denne och den egna gruppen. Då samtliga partier genom olika uttalande velat markera att deras parti och dess förda politik är väldigt olik partiet sverigedemokraterna, kan vi konstatera att de ser sverigedemokraterna som den andre.

Hedetoft tar upp tre olika bilder av den andre; den fientliga, den vänliga och den exotiska bilden av den andre. I det här fallet kan vi helt utesluta att någon av de intervjuade politikerna betraktade sverigedemokraterna som den vänlige eller den exotiska andre. De typer av fiendebilder som Harle presenterar är den värdige och den onde fienden. Den värdige fiende är någon som ses som en jämlik och värdig motpart, t ex i politiken. Begreppet den onde fienden kan i viss mån jämföras med Hedetofts begrepp den fientlige andre. Här kan vi konstatera att vissa element i begreppet den värdige fienden till viss del överensstämmer med vad en del intervjupersoner sa. Några av de intervjuade, som visserligen tog avstånd från partiets politik, menade att sverigedemokraterna trots allt, liksom de själva, är demokratiskt valda av kommunens invånare och därför måste respekteras. Vissa intervjupersoner menade att även om de inte höll med sverigedemokraterna och deras politik, kunde de ändå acceptera att partiet har de här åsikterna och de påpekade också att de absolut har rätt att ha dem. I den aspekten kan man säga att sverigedemokraterna av vissa ses som en värdig motståndare. Men å andra sidan menade en del ändå att sverigedemokraterna, trots att de är demokratiskt valda, inte hör hemma i politiken. Därför kan man samtidigt säga att de inte ser sverigedemokraterna som en värdig politisk fiende i samma utsträckning som de ser de andra partierna i kommunerna som värdiga, politiska motståndare. Samma intervjupersoner ansåg också att partiet, trots att det är valt på demokratisk väg, är odemokratiskt och att de för en exkluderande politik. Den onde fienden och den fientlige andre, vilka ses som fundamentalt olik jaget/den egna gruppen och som tillskrivs negativa karaktärsdrag, och därför bör förgöras, har också element som överensstämmer med en del intervjupersoners syn på sverigedemokraterna. Den mest extrema formen av den onde fienden, vilken vi kan utesluta här, är kanske motståndaren i ett krig, där denne fiende ska förgöras genom att dödas. De flesta av de intervjuade kunde se mestadels negativa aspekter med sverigedemokraterna. De ville ha bort partiet från den politiska arenan och såg dess politik och människosyn som fundamentalt olik det egna partiets politik. De ansåg också att sverigedemokraterna på olika sätt inte lever upp till de demokratiska normer och värderingar som präglar vårt samhälle. Mellan vissa av dessa intervjupersoner och vissa av de sverigedemokratiska ledamöterna i kommunerna, var situationen relativt laddad. En del verkar ha svårt att utelämna sina känslor i debatter med sverigedemokraterna, och situationen blir då än mer spänd. Det har hänt att en av ledamöterna i Kävlinge till och med rest sig och gått ut då sverigedemokraternas ledamöter gått upp i talarstolen under kommunfullmäktigemöten. Vissa intervjupersoners attityder gentemot sverigedemokraterna och dess ledamöter i kommunerna verkade präglas av förakt och nonchalans. Partiet sågs visserligen som ett oönskat inslag i kommunen, men betraktades samtidigt som något perifert, marginaliserat och udda, som inte ens var värt att ödsla någon tid på. Intervjupersonerna med dessa åsikter såg definitivt inte sverigedemokraterna som någon värdig motståndare. Sammantaget kan man säga att vissa av de intervjuades bilder av sverigedemokraterna och dess ledamöter i kommunen i viss utsträckning överensstämmer med bilden av den fientlige och bilden av den onde fienden.

En annan central del av uppsatsen är skapandet av kollektiv identitet, dvs på vilket sätt sverigedemokraternas representation i kommunerna har påverkat den kollektiva identiteten hos övriga politiska partier. Vår undersökning är ett tydligt exempel på det som bl a Petersson

och Mennell tar upp; att en grupp kan stärka sin gemenskap genom att distansera sig från andra grupper vars egenskaper de inte vill bli förknippade med. Den kollektiva identiteten skapas dels genom förekomsten av en outsidergrupp vars egenskaper skiljer sig från vi-gruppens egenskaper, och dels genom likheter mellan mindre enheter i kollektivet. Detta har i kommunerna yttrat sig genom att sverigedemokraterna betraktas som fundamentalt olik i jämförelse med de övriga partierna. Samtidigt betraktar sig de etablerade partierna inbördes som jämlika. Den största skillnaden, som nämns av många, är att de etablerade partierna ser sig själva och varandra som demokratiska partier till skillnad från sverigedemokraterna, som de ser som ett anti-demokratiskt parti. Sverigedemokraternas närvaro har tvingat övriga partier att tänka efter och tydligt definiera vilka de själva är och vilka åsikter de står för, vilket också påpekades av några intervjupersoner. Sverigedemokraternas representation har på så sätt bidragit till att stärka gemenskapen hos de etablerade partierna.

I båda kommunerna har man på olika sätt gemensamt försökt marginalisera sverigedemokraterna. I Kävlinge har man genom en allians över blockgränsen, mellan moderaterna och socialdemokraterna, helt lyckats utestänga partiet från direkt politiskt inflytande, och många verkar vara nöjda med det resultatet. Alliansen mellan moderater och socialdemokrater har visserligen väckt missnöje hos oppositionen (miljöpartiet, centerpartiet, kristdemokraterna och folkpartiet) men de är samtidigt nöjda med resultatet att sverigedemokraterna stängts ute eftersom de själva har samma negativa bild av sverigedemokraterna som allianspartierna. I Svedala har man trots Vision 2000 (och ambitionen att samtliga partier ska försöka samarbeta) stängt ute sverigedemokraterna från bl a kommunstyrelsen där de till skillnad från övriga småpartier aldrig fått några ersättningsplatser. Dessutom har man i Svedala tydligt röstat ner samtliga motioner från partiet, och på så sätt hindrat dem från att ha ett direkt inflytande på den förda politiken. Vidare har samtliga partier i Svedala (utom sverigedemokraterna och skånepartiet) initierat ett projekt mot antidemokratiska yttringar, något som verkar vara ett försök att aktivt motarbeta sverigedemokraterna (och kanske även skånepartiet). För den kollektiva identiteten är det viktigt att man har gemensamma intressen och värderingar. Troligtvis hade dessa två partiers medverkan försvårat det gemensamma arbetet med projektet, även om detta inte var något de övriga partierna sa rakt ut. Detta kan ses som ett exempel på det Mennell skriver om hur grupper med gemensamma intressen agerar kollektivt för att tackla olika former av problem. Paralleller kan också dras till Elias undersökning där nykomlingar, i detta fall sverigedemokraterna, utestängdes från alla maktpositioner av de etablerade eftersom de sågs som ett hot.

En gemensam åsikt kan öka interdependensen mellan grupper och underlätta formationen av en kollektiv identitet. En del av den kollektiva identiteten hos de etablerade partierna utgörs av den gemensamma negativa känsla dessa partier har inför sverigedemokraterna. Sverigedemokraternas politik betraktas som fundamentalt olik de övriga partiernas åsikter. Samtliga etablerade partier ser sverigedemokraterna som ett hot mot den svenska politiken, demokratin och samhället och inte enbart som ett hot mot det egna partiet, den egna gruppen. De ser sig själva som ett kollektiv, som demokratiska och politiskt korrekta medan sverigedemokraterna anses vara odemokratiska och främlingsfientliga. De övriga partierna har på olika sätt gemensamt lyckats marginalisera sverigedemokraternas politiska inflytande i kommunerna, och har därigenom stärkt sin egen samhörighetskänsla och kollektiva identitet. Även då de etablerade partierna ser sverigedemokraterna som ett politiskt hot har de flesta av dem svårt att föreställa sig att sverigedemokraterna på allvar skulle kunna hota den politiska ordningen, och att Sverige skulle kunna följa en liknande utveckling som många länder i Europa har gjort. Detta beror troligen på att de etablerade partierna känner sig så enade och starka i sitt maktförhållande gentemot sverigedemokraterna. De etablerade partierna är snara på att utpeka skillnader mellan dem själva och sverigedemokraterna, främst inom

invandringspolitiken men även inom andra politikområden. Ett exempel är miljöpartiet som menar att deras EU-kritik skiljer sig avsevärt från sverigedemokraternas EU-kritik, trots att deras åsikter är samstämmiga på många punkter. En allmän tendens hos de etablerade partierna var att de inte ville bli liknade vid någonting hos sverigedemokraterna, eftersom detta skulle vara mycket negativt för det egna partiet och för bibehållandet av den kollektiva identiteten. Detta kan jämföras med vad Elias skriver om kontaktsmitta, att de etablerade undviker kontakten med outsiders så mycket det går. Många partier kunde medge att de har en del liknande åsikter som sverigedemokraterna (t ex inom skola, vård och omsorg på lokal nivå), men menade att sverigedemokraternas åsikter har bakomliggande, solkiga syften. De etablerade partierna menar att anledningen till att sverigedemokraterna ser t ex vård och omsorg som något viktigt är att de försöker fånga missnöjesväljare och skapa motsättningar mellan invandrare som grupp och andra samhällsgrupper som äldre, sjuka etc. Många av de intervjuade såg sverigedemokraternas politik som alltigenom populistisk. En koppling kan också göras mellan det Volkan skriver om olika hot mot individens/gruppens självbild och den bild sverigedemokraterna har av de etablerade partierna. Då sverigedemokraterna påstår att de etablerade partierna egentligen har en helt annan självbild än vad de utåt vill medge, och att de saknar mod att offentligt säga vad de egentligen tycker, hotar de den bild som de etablerade har av sin grupp. Sverigedemokraterna är snara att påpeka att alla andra politiker innerst inne sympatiserar med sverigedemokraternas invandringspolitik, även om de, enligt sverigedemokraterna, inte vill medge detta offentligt utan bara mellan skål och vägg. Lika snara är de etablerade partierna att försvara sig mot dessa angrepp på den egna självbilden genom att säga att sverigedemokraterna ljugar, manipulerar med verkligheten och inbillar sig, då de framför de ovan nämnda åsikterna. De här angreppen på de etablerade partiernas trovärdighet verkar snarare ha en förstärkande effekt på den kollektiva identiteten då de leder till än starkare avståndstagande och påpekande av olikheter.

Slutligen kan man säga att det generellt verkar som om politikerna i Svedala kommun, där sverigedemokraterna trots allt är mindre än i Kävlinge, försöker arbeta mer aktivt för att motverka att sverigedemokraterna skulle öka i kommunen. I Kävlinge, där sverigedemokraterna trots allt är det fjärde största partiet, verkar många politiker (men inte alla) nöja sig med det faktum att sverigedemokraterna är utestängda från beslutsfattandet. De flesta av de intervjuade verkade övertygade om att partiet automatiskt kommer att minska i kommunen och att det därför inte behövs något aktivt arbete för att motverka dem. I Kävlinge kommun, till skillnad från Svedala kommun, verkade många av politikerna inte anse att det är så viktigt att informera och sprida kunskap, eftersom sverigedemokraterna ändå är marginaliserade.

5 Slutdiskussion

För tillfället är sverigedemokraterna relativt marginaliserade i jämförelse med liknande partier i andra europeiska länder, men man måste då ha i åtanke att även dessa partier en gång varit marginaliserade. Vid en jämförelse av å ena sidan Sverige och å andra sidan Danmark och Norge, kan man säga att dessa skandinaviska länder är lika i många aspekter. Både i Danmark och Norge har dansk folkeparti (med 12 procent i valet 2001) respektive fremskrittspartiet (med 14,7 procent i valet 2001) tagit sig in i sina länders regeringar. Varför vi i Sverige inte tror att vi skulle kunna få en liknande utveckling är svårt att förstå. Eftersom sverigedemokraterna relativt nyligen påbörjat arbetet med att bygga upp lokalavdelningar runtom i landet och eftersom partiet i de flesta kommuner kandiderade först vid valet 2002 är det svårt att ännu utröna vilken genomslagskraft de kan få. Från valet 1998, då sverigedemokraterna fick åtta kommunala mandat (och ungefär 19 000 röster i riksdagsvalet), till valet 2002, då partiet ökade till 50 kommunala mandat (och ungefär 47 000 röster i riksdagsvalet), kan man se en stor ökning. Att i ett sådant skede, då man ännu inte vet vilken genomslagskraft partiets hårda arbete kan ge, avfärda sverigedemokraterna som ofarliga vore inte så klokt. Ökningen beror till stor del på att sverigedemokraterna inför valet 2002 arbetade hårt med att bygga upp sina lokalavdelningar. Att detta arbete är något som fortfarande pågår bör man ha i åtanke inför det kommande valet 2006. Det är inte omöjligt att valet 2006 skulle kunna innebära en ny chock, med ytterligare mandat för sverigedemokraterna i ännu fler kommuner. Sverigedemokraterna är själva mycket medvetna om sitt starka fäste i södra Sverige och i Skåne, och arbetar hårt just i den delen av landet. Blir sverigedemokraterna tillräckligt stora i vissa delar av landet, som t ex i Skåne, och lyckas få minst 12 procent av rösterna i någon valkrets, kan partiet ta sig in i riksdagen den vägen. Sverigedemokraterna arbetar också mycket med att bygga upp en respektabel fasad utåt, bl a genom att utesluta medlemmar med rasistiska åsikter och genom att ta bort vissa mer kontroversiella punkter från sitt principprogram.

Så gott som alla av de intervjuade menade att det är viktigt att motarbeta sverigedemokraterna, men för många tycktes det räcka med att avskärma partiet från beslutsfattande i för kommunerna viktiga frågor. Det var inte många som tyckte att sverigedemokraterna skall motarbetas aktivt, genom media, genom debatter och genom upplysning till kommuninvånare. Vissa intervjupersoner var oroliga för att sverigedemokraterna skulle få alltför mycket medial uppmärksamhet de släpps in i debatten. Om partiet släpps in i debatten skulle det antagligen inte vara något positivt som nämns, snarare tvärtom, och därför kan det vara värt att ta den risken. Sammantaget tycker vi att de två kommunerna kanske borde fundera över hur sverigedemokraterna kan motarbetas ytterligare och då även ha i åtanke att partiets starka fäste i just Skåne kan vara en framtida fara. Det är svårt att säga vilken strategi som lämpar sig bäst, men vi tror trots allt att det mest effektiva vore att släppa in partiet, ta debatten med dem och upplysa människor om vad de står för. Att släppa in sverigedemokraterna i debatten behöver inte betyda att man sympatiserar med deras åsikter, tvärtom bör det göras för att peka på bristerna i partiets förda politik. Så länge andra partier inte närmar sig sverigedemokraternas åsikter i t ex invandringsfrågan, för att vinna väljare, behöver uppmärksamheten inte vara en fara. Skulle de etablerade partierna däremot närma sig sverigedemokraternas åsikter i invandringsfrågan, vilket skett t ex i Danmark, kan partiet vinna legitimitet och med tiden bli rumsrent. Detta

verkar dock inte vara förestående varken i Kävlinge eller Svedala kommun, där de etablerade partierna noga understryker att de tar avstånd från sverigedemokraternas politik. Vidare verkar sverigedemokraternas blotta närvaro i kommunalpolitiken ha sammansvetsat de etablerade än mer, genom en slags blockbildning i Kävlinge och genom olika samarbetsprojekt i Svedala. Stärkandet och/eller skapandet av den kollektiva identiteten hos de etablerade partierna i de båda kommunerna har troligen bidragit till att sverigedemokraterna idag inte har något särskilt stort politiskt inflytande på den praktiska kommunalpolitiken. Men frågan är hur detta kan komma att förändras i framtiden. Den idag effektiva marginaliseringen av sverigedemokraterna i kommunerna har gjort att partiet av många inte ses som ett seriöst hot. Skulle sverigedemokraterna öka i mandat i nästa val kan förutsättningarna komma att ändras. Därför borde andra partier, redan idag, fundera över vilka möjliga och eventuellt mer effektiva strategier som skulle kunna tillämpas för att minska sverigedemokraternas eventuella mandatökning.

Källförteckning

- Agger, Gunhild – Gentikow, Barbara – Hedetoft, Ulf, 1990. *Stereotyper i Europa*. Århus: Universitetsforlag.
- Andersson, Bengt-Erik, 1985. *Som man frågar får man svar – en introduktion i intervju- och enkätteknik*. Stockholm: Rabén och Sjögren.
- Banaka, William, H., 1981. *Djupintervju – teknik och analys*. Stockholm: Natur och kultur.
- Ekman, Mikael – Larsson, Stieg, 2001. *Sverigedemokraterna – Den nationella rörelsen*. Stockholm: Ordfront förlag.
- Elias, Norbert – Scotson, John L., 1999. *Etablerade och outsiders*. 2:a upplagan. Lund: Arkiv förlag.
- Harle, Vilho, 2000. *The enemy with a thousand faces – the tradition of the other in western political thought and history*. Westport, Conn: Praeger.
- Holme, Idar Magne – Krohn Solvang, Bernt, 1997. *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Lundquist, Lennart, 1993. *Det vetenskapliga studiet av politik*. Lund: Studentlitteratur.
- Mennell, Stephen, 1994. *The formation of we-images*. I C. Calhoun (red.), *Social theory and the politics of identity*. Oxford: Blackwell.
- Petersson, Bo – Clark, E., 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Lund: Nordic Academic Press.
- Petersson, Bo – Robertson, Alexa (red), 2003. *Identitetsstudier i praktiken*. Malmö: Liber.
- Pickering, Michael, 2001. *Stereotyping – the politics of representation*. Basingstoke: Palgrave.
- Rydgren, Jens – Widfeldt, Anders, 2004. *Från Le Pen till Pim Fortuyn – Populism och parlamentarisk högerextremism i dagens Europa*. Malmö: Liber AB.
- Volkan, Vamik D., 1988. *The need to have enemies and allies*. Northvale: Jason Aronson Inc.
- Wallén, Göran, 1996. *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.
- Wärneryd, Bo, 1990. *Att fråga – om frågekonstruktion vid intervjuundersökningar och postenkäter*. Stockholm: Statistiska centralbyrån.

Protokoll från kommunfullmäktigemöten i Kävlinge (041209, 050127) och Svedala (050209).

www.sverigedemokraterna.se, 050222.

www.sverigedemokraterna.se/kavlinge, 050222.

www.sverigedemokraterna.se/svedala, 050222.

www.val.se, 050222:

a: www.val.se/val/val_02/slutresultat/12K/1261/1261.html, 050222.

b: www.val.se/val/val_02/slutresultat/12K/1263/1263.html, 050222.

www.regeringen.se:

Regeringskansliet (ansvarig för sidan), 040621 (senast uppdaterad). *Den lokala nivån*.
<http://www.regeringen.se/s6/d/505/a/3038>, 050222.

www.kavlinge.se:

a: Svedberg, Mats (ansvarig för sidan), 050209 (senast uppdaterad). *Så styrs kommunen*.
<http://www.kavlinge.se/kommunfakta/sastyrskommunen.4.1e2670bfc5a4f35767fff5142.html>, 050222.

www.svedala.se, 050222.

Sverigedemokraternas motioner i Kävlinge kommun:

- Motion angående repatriering av ickeskyddsbehövande, 021106.
- Motion angående åtgärder för minskad brottslighet i Kävlinge kommun, 030411.
- Motion angående torg och parkeringsplats i kvarteret Porten, 030519.
- Motion angående förbud mot klädedräkterna "Nikab" och "Burka" i skolan, 031029.
- Motion angående idrottsplats för Stora Harrie IF, 040415.
- Motion angående redovisning av bostadsbyggande och befolkningstillväxt, 040421.
- Motion angående inrättande av "Fixar-Malte"-projekt för att minska antalet fallolyckor bland äldre, 040929.
- Motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor, 041102.

Sverigedemokraternas motioner i Svedala kommun:

- Motion angående information om kommunismens folkmord, 021101.
- Motion angående posten som vice kommunalråd, 021101.
- Motion angående kommunens verksamheter och ekonomi, 021101.
- Motion angående nedjustering av kommunens kostnader, 021124.
- Motion angående Vision 2000, 021101.
- Motion angående avskaffande av Vision 2000, 030123.
- Motion angående budgetuppföljning, 030104.
- Motion angående skattesänkning, 030104.
- Motion angående snöröjning, 030128.
- Motion angående folkomröstning, 030213.
- Motion angående finansiering av habiliteringsstöd, 030328.
- Motion angående tidsbegränsning av handläggningstid av motioner, 030407.
- Motion angående sänkning av sotningstaxa, 030709.
- Motion angående upplysning om folkmord, 030709.
- Motion angående hastighetsbegränsningar, 030810.
- Motion angående konsekvensbeskrivning av kostnadsreducering inom kultur och utbildning, 030819.
- Motion angående minskning av partistöd, 030903.
- Motion angående förbud mot klädedräkterna "Nikab" och "Burka" i skolan, 031031.
- Motion angående bidrag till studieförbund, 031114.
- Motion angående återinföring av habiliteringsstödet, 031216.
- Motion angående representation i kommunstyrelsen, 040902.
- Motion angående rätten att begära votering, 040903.
- Motion angående att prova ett "fixar-Malte" projekt i Svedala, 040922.
- Motion angående fond för sjukvård i annat EU-land, 041127.
- Motion angående att agera mot nedskärning av cancervård av äldre, 041127.
- Motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor, 041111.

Observationer, Kävlinge:

- Kommunfullmäktigemöte, Kävlinge, 041209.
- Kommunfullmäktigemöte, Kävlinge, 050127.

Observationer, Svedala:

Kommunfullmäktigemöte, Bara, 050112.

Kommunfullmäktigemöte, Klågerup, 050209.

Intervjuer, Kävlinge kommun:

Socialdemokrat, Kävlinge, 041207.

Sverigedemokrat, Kävlinge, 041208.

Miljöpartist, Kävlinge, 041208.

SPI, telefonintervju, 041209.

Folkpartist, Lund, 041215.

Moderat, Kävlinge, 041216.

Sverigedemokrat, Furulund, 050103.

Vänsterpartist, Kävlinge, 050103.

Socialdemokrat, Kävlinge, 050111.

Moderat, Kävlinge, 050117.

Intervjuer, Svedala kommun:

Kristdemokrat, Svedala, 050104.

Folkpartist, Svedala, 050104.

Moderat, Tejarp, 050104.

Miljöpartist, Svedala, 050105.

Föryngringspartiet, Svedala, 050110.

Moderat, Svedala, 050111.

Sverigedemokrat, Klågerup, 050112.

Socialdemokrat, Malmö, 050113.

Vänsterpartist, Malmö, 050113.

Barapartiet, Svedala, 050113.

Centerpartist, Malmö, 050114.

Skånepartiet, telefonintervju, 050114.

Bilaga 1 - Intervjumall: Kävlinge/Svedala

- Klassificera sverigedemokraterna ideologiskt (nationalistiskt, populistiskt, rasistiskt eller något annat).
- Sverigedemokraternas invandringspolitik (mångkulturalism, assimilering/integration, exkluderande politik...).
- Sverigedemokraternas EU-politik (överstatlighet, hot mot nationalstatens suveränitet...)
- Sverigedemokraternas ekonomiska politik
- Sverigedemokraternas demokratisyn (allas lika värde...)
- Sverigedemokraternas familjepolitik (kärnfamiljen, folkhemstanken...)
- Sverigedemokraternas syn på vikten av att bevara det svenska (svenska normer och värderingar, traditioner, språk och historia, monarki, kristna värderingar...)
- Positivt/negativt i sverigedemokraternas politik.
- Finns det något som intervjupersonen bestämt tar avstånd ifrån gällande sverigedemokraternas politik?
- Finns det några områden där intervjupersonens parti har samarbetat/kan tänka sig att samarbeta med sverigedemokraterna? I så fall vilka?
- Vilka är skälen, enligt intervjupersonen, till att sverigedemokraternas motioner oftast/alltid röstas ner?
- Varför är sverigedemokraterna, enligt intervjupersonen, så framgångsrika som de är just i Kävlinge/Svedala?
- Är det önskvärt att stoppa deras framgångar och hur kan det, på demokratisk väg, göras?
- Hur tror intervjupersonen att sverigedemokraternas väljarkår ser ut och vilka åsikter tror han/hon att de sympatiserar mest med?
- Nästa val, till kommunfullmäktige och riksdag (jfr utvecklingen i Danmark, Västeuropa).
- Har sverigedemokraterna, enligt intervjupersonen, gjort upp med partiets förflutna och rensat ut element av rasism och nazism?
- Yttrandefrihetsprincipen i fallet sverigedemokraterna (har partiet någon gång gått över gränsen, enligt intervjupersonen. I vilket fall?).
- Sverigedemokraterna menar att det blir utestängda från all media. Vad anser intervjupersonen om detta?
- Kävlinge: Vad anser intervjupersonen om trakasserierna som en av sverigedemokraternas kommunfullmäktigeledamöter utsatts för?

Bilaga 2 - Intervjumall: Sverigedemokraterna

- Vilka möjligheter till inflytande anser sig sverigedemokraterna ha i Kävlinge/Svedala kommun?
- Hur bemöts sverigedemokraternas förtroendevalda av övriga kommunalpolitiker?
- Har sverigedemokraterna något/några samarbetspartier i kommunfullmäktige?
- Vilka politikområden anses vara mest viktiga att arbeta med på lokal nivå?
- Vilka motioner har sverigedemokraterna lagt? Vilka, om några, har bifallits, och varifrån har i så fall stödet kommit?
- Varför tror intervjupersonen att sverigedemokraterna ofta förknippas med främlingsfientlighet och rasism? Vad, om något, har gjorts för att bli kvitt den stämpeln?
- Invandringspolitik, det mångkulturella samhället (fördelar/nackdelar), assimilering/integration...
- Sverigedemokraternas framtid, lokalt och nationellt (jfr utvecklingen i Danmark, Västeuropa)?
- Varför tror intervjupersonen att sverigedemokraterna har så stort stöd som de har just i Kävlinge/Svedala?
- Hur ser sverigedemokraternas väljarkår ut och vilka av partiets åsikter tror intervjupersonen att de sympatiserar mest med?

Bilaga 3 - Sverigedemokraternas utveckling och politik

Partiet sverigedemokraterna bildades 1988 och kallade sig då ”ett intresseparti för svenskar” där den gemensamma nämnaren var ”motståndet mot den förda invandringsspolitiken, vilken man såg som alltför vidlyftig och därmed som ett hot mot vårt land, såväl ekonomiskt som socialt” (www.sverigedemokraterna.se). Partiet är en direkt efterföljare till sverigepartiet, som i sin tur bildades 1986 genom en sammanslagning av det svenska framstegspartiet och BBS (bevara Sverige svenskt). Under 2001 skedde en splittring inom sverigedemokraterna. Vissa partimedlemmar motsatte sig den nya och mindre kontroversiella framtoning, som arbetats fram sedan Mikael Jansson tillträdde som partiledare 1995, och bildade ett nytt parti, nationaldemokraterna (Rydgren & Widfeldt, 2004:215).

Sedan grundandet 1988 har partiets agenda förändrats och vidgats. Vissa mycket omdiskuterade ståndpunkter, som t ex dödsstraff, förbud mot abort, avståndstagande från utomeuropeisk adoption osv, har fram tills idag tonats ned eller tagits bort helt. I principprogrammet (kallas numera principprogram istället för partiprogram) från 2004 står att läsa att sverigedemokraterna betraktar sig själva som ett demokratiskt, nationalistiskt och värdeorienterat parti, där begreppen familj, hembygd och nation placerats i centrum. En moralisk upprustning och försvar av de västerländska och kristna värderingarna förespråkas också. Vidare kan läsas att partiet influerats av såväl förra seklets svenska nationalkonservatism som delar av den socialdemokratiska folkhemstanken (www.sverigedemokraterna.se).

Sverigedemokraterna menar att ett stabilt samhälle ska vila på en grund av gemensamma värderingar och normer. Partiet poängterar också att alla människor är beroende av att ingå i en gemenskap av människor som liknar dem själva, som de kan identifiera sig med, och därigenom skapa en trygghetskänsla. En av sverigedemokraternas motiveringar till behovet av att bevara den svenska statsnationen svensk är att ”Inga konstruerade kollektiv kan helt ersätta dessa djupt rotade, ursprungliga gemenskaper” (www.sverigedemokraterna.se). Begreppet nation definieras i principprogrammet som en gemensam kultur, där faktorer såsom språk, religion, lojalitet och ursprung också räknas in. Det påpekas att kulturer kan vara mer eller mindre lika varandra (här nämns Sverige i jämförelse med andra nordiska kulturer och Sverige i jämförelse med ”kulturellt avlägsna delar av världen”) och att svårigheter kan uppstå om man försöker förena kulturer med alltför olika grundläggande värderingar och normer. I försöken att förena alltför olika kulturer och skapa ett mångkulturellt samhälle, skapas även konflikter. De konflikter och problem som mångkulturalism medför skapar ofta främlingsfientlighet, rasism och allmän rotlöshet. ”Etniska konflikter följer i rotlöshetens spår” (www.sverigedemokraterna.se). Ett annat problem är att majoritetskulturen ofta förstärks medan minoritetskulturer försvagas. Sverigedemokraterna menar också att mångkulturella samhällen egentligen bör kallas särkulturella eftersom dess folkgrupper oftast lever åtskilda och inte tillsammans. En gemensam identitet, och därmed ett tryggt och harmoniskt samhälle präglad av solidaritet, kräver att människor etniskt och kulturellt liknar varandra, och därför bör en stats territoriella gränser överensstämja med de befolkningsmässiga gränserna. Eller med sverigedemokraternas egna ord; ”I sin ideala form är alltså ett sådant samhälle befolkningsmässigt homogent” (www.sverigedemokraterna.se). Den kulturella mångfalden bör bevaras, men med varje kultur separerad från andra genom ett system av nationalstater. ”Låt alla folk vara herrar i sina egna hus” (www.sverigedemokraterna.se). Här påpekas också att de etablerade partierna i Sverige inte visar något intresse av att bevara den svenska kulturen och att den senaste regeringen ägnat sig åt anti-svenska ställningstaganden.

Sverigedemokraterna menar att den invandringsspolitik (partiet refererar till svensk invandrings- och integrationspolitik som ”ett monumentalt misslyckande”) som hittills förts har inneburit en massinvandring som allvarligt skadat det svenska samhället, och man vill

därför långsiktigt återskapa den svenska nationen där svenskars intressen prioriteras högst. Invandring får inte tillåtas bli så omfattande att den förändrar befolkningen så att etniska enklaver skapas (vilket man menar finns i svenska storstäder). Det finns, enligt sverigedemokraterna, två möjliga lösningar för invandrare och flyktingar; antingen repatriering eller assimilering. Sverigedemokraterna motsätter sig inte invandringen som princip. Dock menar man att till skillnad från tidigare, då invandrarna lätt kunde assimileras eftersom de kom från kulturer liknande den svenska och dessutom var betydligt färre till antalet än på senare år, så kan invandringen idag benämnas massinvandring av människor från kulturer väldigt olika den svenska, vilket medfört assimileringssvårigheter. Partiet vill ha en kraftig reglering av invandringen och samtidigt verka för repatriering av invandrare i Sverige. Genom att höja återflyttningsbidrag och erbjuda rådgivning vill man verka för repatriering av de invandrare som inte assimilerats till det svenska samhället, något som ses som den bästa lösningen både för svenskar och för invandrarna själva. Endast i de fall där skyddsbehov enligt FN:s flyktingkonvention föreligger kan undantag göras. Att främja en fattigdomsbekämpning och en positiv samhällsutveckling i utvecklingsländerna ses också som viktigt (viktigt för utvecklingsländerna och även för Sverige) och därför bör hjälp till självhjälp, genom bistånd, prioriteras. Biståndspolitiken bör verkställas främst genom stöd till frivilligorganisationer (Sida och FN anses inte ha klarat sin uppgift på området). Det ska finnas möjligheter för människor med annan etnisk bakgrund att bli en del av den svenska nationen och erhålla svenskt medborgarskap, men medborgarskapet bör i huvudsak vara reserverat för svenskar och ”att helt uppgå i en nation kan ta flera generationer” (www.sverigedemokraterna.se). Vidare menar partiet att ”svensk är den som av sig själv och som av andra svenskar uppfattas som svensk” (www.sverigedemokraterna.se). Sverigedemokraterna har ofta kallats för rasister men anser själva att det inte finns någon substans i sådana påståenden, och menar att partiets åsikter om invandringspolitikerna på många punkter överensstämmer med vad många människor i allmänhet tycker om invandring. Dessutom anser partiet att man sedan starten 1988, då det fanns problem med att fel sorts människor sökte sig till partiet, gjort betydande uppstädningar (framförallt sedan 1995, då Mikael Jansson övertog partiledarposten) och uteslutit medlemmar med rasistiska och nazistiska sympatier.

Utöver invandringen ser sverigedemokraterna ytterligare två allvarliga hot mot nationalstaten, nämligen imperialism och överstatlighet. Gällande imperialism betonar partiet att ingen stat har rätt att territoriellt eller kulturellt kränka en annan stat. Även om Sverige för närvarande antagligen inte befinner sig i riskzonen för imperialistiska överträdelser i form av militär invadering, så utsätts landet för andra imperialistiska strävanden. Internationalisering och globalisering anses ha medfört en slags kulturimperialism där nationalstaten blir påtvingad möten med och influenser från andra kulturer. Medlemskapet i EU kränker, enligt sverigedemokraterna, den nationella suveräniteten och det nämns också att ”en mångkulturell stat som dessutom förses med en överstatlig identitet bygger upp farliga spänningar” (www.sverigedemokraterna.se). Samarbete bör ske nationalstater emellan, på mellanstatlig nivå, främst inom Norden, Östersjöområdet och övriga Europa. Mellanstatligt samarbete ses som en förutsättning för en fredlig utveckling i världen och vissa globala problem, som internationell kriminalitet och miljöförstöring, måste lösas i samarbete med andra stater. Av vikt är dock att Sveriges grundlag alltid gäller i första hand vid alla samarbeten med andra stater. Samarbete i överstatlig regi är däremot en kränkning av nationalstaten eftersom de enskilda folkgrupperna inom varje stat fråntas den yttersta beslutanderätten. Makthavare och politiker verksamma inom EU utgör en slags elit som verkar avskilda från medborgarnas verklighet. Den nya grundlagen och utvidgningen av EU innebär ytterligare steg mot överstatligt beslutsfattande, något som måste bekämpas. Den ökade överstatligheten inom unionen anses leda till ökad brist på offentlighet och insyn från medborgarnas sida, vilket

innebär ett ökat demokratiskt underskott. Det sverigedemokraterna förespråkar är att Sverige antingen bidrar till att avveckla EU eller, om en avveckling ej är möjlig, träder ur unionen (detta till fördel för ett mellanstatligt samarbetsorgan). Vidare motsätter sig sverigedemokraterna bl a EMU och en koordinerad ekonomisk politik, en samordnad utrikes- och säkerhetspolitik och EU:s bidragspolitik. Säkerheten i världen bör upprätthållas genom mellanstatliga organisationer, såsom FN och OSSE, istället för genom EU, NATO eller USA. NATO anses ha uppfyllt sitt uppdrag (att bekämpa Sovjetunionen och kommunismen under kalla kriget) och USA:s världspolistendenser samt militära inflytande i Europa bör stoppas. Sverige bör inte delta i Schengen-samarbetet. Schengen-avtalet anses effacera gränserna, vilket i sin tur bidrar till en ökad internationell brottslighet. Inte heller Europol är något som landet bör delta i eftersom ingen annan polisstyrka än den svenska kan tillåtas operera på svenskt territorium. Däremot bör svenskt polisväsende samarbeta med Interpol i kampen mot den internationella brottsligheten. Sammanfattningsvis menar partiet att överstatliga organ inte har förmågan att bestå i längden och att de verkar splittrande snarare än förenande.

Enligt sverigedemokraterna är det viktigt att Sverige självt styr över landets ekonomiska politik. Den ekonomiska politiken bör utformas så att möjligheten att återskapa och upprätthålla folkhemmet, med trygghet och rättvisa för alla, uppstår. För att uppnå detta bör ett marknadsanpassat blandekonomiskt system tillämpas. Partiet har stor tilltro till den marknadsanpassade ekonomin och menar att en fri marknad med fri konkurrens skapar förutsättningar för välfärd och utveckling, samt bidrar till ökad tillväxt och tekniska framsteg. Dock kan viss reglering, i form av subventioner och avgifter, behövas för en rättvis fördelning av resurser, socialt och geografiskt, och för att garantera skydd av samhällets mest utsatta grupper. Viktigt är också en ekonomisk politik vars grundstenar präglas av långsiktighet och en hållbar ekologisk utveckling. Landets resurser måste behandlas med eftertanke och varsamhet så att kommande generationer inte får lida för vår exploatering. Frihandelsprincipen och EES-avtalets inre marknad ses som något positivt, som kan bidra till en ökad tillväxt i landet. Protektionism avvisas, men anses kunna bli en nödvändighet vid t ex hastiga förändringar i det ekonomiska klimatet. Likaså avvisas den fria rörligheten av arbetskraft (undantaget Norden) som råder inom EU. Sverigedemokraterna anser vidare att den svenska staten bör ”undvika att driva verksamheter som kan skötas av privata företag” (www.sverigedemokraterna.se), men ändå vara involverade i företag som är av vikt för nationens självständighet (här nämns infrastruktur, energi- och försvarsmaterialproduktion, skogsindustri, gruvor och ägande av stora landarealer som exempel). Angående staten menar partiet vidare att denne bör föra en politik som gynnar och uppmuntrar svenskt ägande, dvs att företag och kapital som verkar inom Sverige bör vara i svensk ägo. Dock ses utländska investeringar som positiva för tillväxt och sysselsättning, samtidigt som det påpekas att multinationella företags agerande och globaliseringens utveckling bör regleras. Sverigedemokraterna efterlyser ett skattesystem präglad av rättvisa och tillväxtfrämjande, som uppmuntrar småföretagande och därigenom även ett decentraliserat näringsliv. Viktigt är också att genom skattesystemet skapa incitament som visar befolkningen att företagande, flit och självförsörjning lönar sig. ”Sveriges framsteg och välstånd är det svenska folkets verk”, och att förvalta och förbättra detta gemensamma arv ses som en av de viktigaste uppgifterna samhället har (www.sverigedemokraterna.se).

Sverigedemokraterna poängterar familjens och hembygdens betydelse för den enskilda individen. Att ingå i ett kollektiv anses vara av yttersta vikt för människor och utöver nationen ses familjen som en viktig fostrande enhet och förmedlare av normer, värderingar och kultur. Familjen ses som samhällets innersta kärna och en förutsättning för människors fortplantning (här definieras familjen i termer av den traditionella kärnfamiljen med mamma, pappa och barn, men även ensamstående föräldrar ges en eloge). Den lilla gemenskapen i form av hembygden och närmiljön ses också som viktig i den identitetsskapande processen. Samhällen

ska byggas underifrån, från det lokala samhället, och inom politiken såväl som inom ekonomin är det viktigt att tillämpa decentraliseringsprincipen. Lokala frågor bör beslutas på lokal nivå och kommunen ses som en viktig politisk enhet. Det anses också viktigt att motverka avfolkningen av landsbygden. Även skolan ses som en viktig förmedlare av inte bara kunskap, utan även av ”en djupgående förståelse och acceptans för vårt svenska kulturarv”, vilket innefattar svenska normer, värderingar, traditioner, historia, religion, språk och kultur (www.sverigedemokraterna.se). Skolan bör förmedla vikten av kunskapsarvet från tidigare generationer, kärnfamiljens betydelse, den kristna etikens och den västerländska humanismens betydelse för samhället. Vidare anses det viktigt att förmedla kunskaper om demokrati, respekt för olik tänkande, självständigt och kritiskt tänkande, samarbete, hänsynstagande och ärlighet. Vikten av undervisning i svenska språket och historia understryks med motiveringen att dessa ämnen är kulturförmedlare.

Sverigedemokraterna förespråkar en klassisk demokratimodell, med brukar- och direktdemokrati i viss utsträckning, där all makt utgår från folket, som alla har samma demokratiska fri- och rättigheter, och även skyldigheter. Monarki som statsskick ses som en viktig symbol för kontinuitet och stabilitet, och bör därför bevaras i sitt nuvarande skick. Vidare tar man avstånd från antidemokratiska ideologiska strömningar såsom kommunism, fascism och nazism. Partiet anser att stater som är homogena har betydligt större möjlighet att upprätthålla ett demokratiskt statsskick än heterogena stater, där det demokratiska underskottet är betydligt större. Nationalstaten är den form av gemenskap som bäst kan säkra en demokratisk utveckling, men denna utveckling hotas idag av globalisering, EU:s överstatliga ambitioner och av mångkulturalism. Den hotas också av en ökande kriminalitet, och sverigedemokraterna förespråkar gällande kriminalpolitiken en snabb och hård bestraffning för kriminella, ett strängare straffsystem än det nuvarande och hårdare åtgärder mot bl a civil olydnad. Den representativa demokratin bör ha inslag av brukar- och direktdemokrati i viss utsträckning. Människor som är knutna till olika samhällsområden bör i vissa fall få möjligheten till direkt deltagande i beslut inom dessa områden (t ex inom skola och omsorg). Vidare bör fler folkomröstningar, på nationell såväl som på lokal nivå, hållas för att ge medborgarna möjlighet att utan ombud framföra sina åsikter. Särskilda rättigheter, t ex kvotering inom arbetsmarknad och utbildningsväsende, eller olika kulturella och religiösa sär rättigheter, för olika grupper står i strid med demokratiprincipen om allas lika rättigheter. Sverigedemokraterna kan inte acceptera att svenskars rättigheter får stå tillbaka till förmån för invandrades sär rättigheter, utan menar att ”Sverige är svenskarnas land och av det följer att svenska normer och värderingar ska ha särställning i Sverige” (www.sverigedemokraterna.se). Två folkgrupper erkänns ha rätt till vissa särskilda rättigheter, samer och tornedalsfinnar, eftersom de levt i Sverige sedan väldigt lång tid tillbaka och kan ses som ursprungsbefolkning.

Angående demokrati menar sverigedemokraterna att det i Sverige inte tillåts en fri konkurrens mellan idéer, politik och partier. Man anser att debatten, till skillnad från hur det är i nuläget, borde vara fri och att alla aktörer borde tillåtas delta på lika villkor. Att undanhålla medborgarna vissa politiska åsikter ses som odemokratiskt och man vill se stadgat i lag att alla partier ska få lika utrymme i t ex radio, tv och opinionsundersökningar. Medias roll i samhället anses vara att objektivt bevaka och rapportera nyheter till medborgarna, en roll som sverigedemokraterna anser att svensk media inte uppfyller. Partiet menar att samtidigt som partiets motståndare i media tillåts framföra sina åsikter om Sverigedemokraterna, så ges sverigedemokraterna i regel ingen möjlighet att delta i debatten, svara på politiska angrepp eller framföra sina åsikter.

Sverigedemokraternas väljare har ökat kontinuerligt sedan partiet grundades 1988. Redan 1991 vann sverigedemokraterna sina första kommunala mandat (i Dals-Ed och Höör). I valet 1994 fick partiet ytterligare kommunala mandat (5 st, i Höör, Dals-Ed och på Ekerö) och i

riksdagsvalet samma år vanns sammanlagt 13 954 röster. I det nästkommande valet 1998 ökade stödet för sverigedemokraterna ytterligare. I riksdagsvalet fick partiet 19 624 röster och i de kommunala valen blev antalet mandat 8 (i Höör, Trollhättan, Haninge, Sölvesborg och Dals-Ed). Inför det senaste allmänna valet 2002 arbetade partiet mycket med att organisera lokalavdelningar runtom i landet och i valet kandiderade sverigedemokraterna i över 80 kommuner. Resultatet blev 50 mandat fördelade på 30 kommuner (sammanlagt 47 704 röster i valen till kommunfullmäktige) och 76 300 röster (1,4 procent) i riksdagsvalet, vilket innebär att partiet numera är Sveriges största parti utanför riksdagen. Partiet har även fört kampanjer och kandiderat i samband med kyrkoval (2001), val till Europaparlamentet (1999 och 2004) och EMU-omröstningen (2003) (www.sverigedemokraterna.se, www.val.se).

Bilaga 4 - Sverigedemokraternas motioner i Kävlinge kommun

- Motion angående repatriering av ickeskyddsbehövande, 021106
- Motion angående åtgärder för minskad brottslighet i Kävlinge kommun, 030411
- Motion angående torg och parkeringsplats i kvarteret Porten, 030519
- Motion angående förbud mot klädedräkterna ”Nikab” och ”Burka” i skolan, 031029
- Motion angående idrottsplats för Stora Harrie IF, 040415
- Motion angående redovisning av bostadsbyggande och befolkningstillväxt, 040421
- Motion angående inrättande av ”Fixar-Malte”-projekt för att minska antalet fallolyckor bland äldre, 040929
- Motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor, 041102

Motion angående repatriering av icke-skyddsbehövande (inkommit 021106, beslut 030505):

I ärendet avslås Sverigedemokraternas yrkande. Socialnämnden, som handlagt ärendet, anser att ett program för repatriering av icke-skyddsbehövande för närvarande inte är angeläget och föreslår därför kommunfullmäktige att avslå motionen. Senast kommunen tog emot flyktingar var 1996, men därefter har bostadsbristen i kommunen förhindrat ett fortsatt mottagande av flyktingar. De flyktingar som idag är bosatta i kommunen har så varit i mer än tio år och anses väl integrerade i det svenska samhället. Samtliga partier förutom Sverigedemokraterna ställer sig bakom ett tillägg till beslutet där ett avståndstagande från ”...det rasistiska budskap som sverigedemokraterna för fram i sin motion” markeras. I samma tillägg ges information om hur invandrare som önskar återvända till sina hemländer skall gå tillväga för att söka ekonomiska bidrag för detta.

Motion angående åtgärder för minskad brottslighet i Kävlinge kommun (inkommit 030411, beslut 030911):

I ärendet röstades Sverigedemokraternas yrkande ner. Det påpekas bl a att Brottsförebyggandet rådet redan arbetar med brottsförebyggande åtgärder i kommunen, att representanter för olika grupper i kommunen (polis, föreningsliv och företag) deltar i det brottsförebyggande arbetet, samt att det motionärerna föreslår anses vara av polisiär karaktär snarare än uppgifter för det Brottsförebyggande rådet.

Motion angående torg och parkeringsplats i kvarteret Porten (inkommit 030519, beslut 040617):

Tekniska nämnden, som handlagt ärendet, påpekar att ett reviderat förslag, där synpunkter från olika parter tagits under betänkande, godkänts. Kommunfullmäktige beslutar, med hänvisning till tekniska nämndens svar, att motionen därmed anses vara besvarad.

Motion angående förbud mot klädedräkterna ”Nikab” och ”Burka” i skolan (inkommit 031029, beslut 040210):

I ärendet röstades Sverigedemokraternas yrkande ner. Kulturnämnden, som utrett ärendet, påpekar att problematiken inte varit aktuell i kommunens skolor. Skulle problematiken uppstå kommer den berörda skolledningen att agera i enlighet med skolverkets skrivelse.

Motion angående idrottsplats för St:a Harrie IF (inkommit 040415):

Inget beslut har ännu tagits i ärendet.

Motion angående redovisning av bostadsbyggande och befolkningstillväxt (inkommit 040421, beslut 041209):

Kommunstyrelsen meddelade att det som föreslogs i sverigedemokraternas motion redan är under arbete i kommunen (fr o m 2004 tas en befolkningsprognos årligen fram av kommunkansliet och senast våren 2005 kommer ett bostadsförsörjningsprogram, som är under utarbetande, att läggas fram) och att motionen därmed skulle anses besvarad. Bifogad fanns också en sammanfattning av den gångna tioårsperiodens bostadsbyggnation och befolkningstillväxt.

Motion angående inrättande av "Fixar-Malte"-projekt för att minska antalet fallolyckor bland äldre (inkommit 040929):

Inget beslut har ännu tagits i ärendet.

Motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor (inkommit 041102):

Inget beslut har ännu tagits i ärendet.

Bilaga 5 - Sverigedemokraternas motioner i Svedala kommun

- Motion angående information om kommunismens folkmord, 021101
- Motion angående posten som vice kommunalråd, 021101
- Motion angående kommunens verksamheter och ekonomi, 021101
- Motion angående nedjustering av kommunens kostnader, 021124
- Motion angående Vision 2000, 021101
- Motion angående avskaffande av Vision 2000, 030123
- Motion angående budgetuppföljning, 030104
- Motion angående snöröjning, 030128
- Motion angående folkomröstning, 030213
- Motion angående finansiering av habiliteringsstöd, 030328
- Motion angående tidsbegränsning av handläggningstid av motioner, 030407
- Motion angående sänkning av sotningstaxa, 030709
- Motion angående upplysning om folkmord, 030709
- Motion angående hastighetsbegränsningar, 030810
- Motion angående konsekvensbeskrivning av kostnadsreducering inom kultur och utbildning, 030819
- Motion angående minskning av partistöd, 030903
- Motion angående förbud mot klädedräkterna ”Nikab” och ”Burka” i skolan, 031031
- Motion angående bidrag till studieförbund, 031114
- Motion angående återinföring av habiliteringsstödet, 031216
- Motion angående representation i kommunstyrelsen, 040902
- Motion angående rätten att begära votering, 040903
- Motion angående att prova ett ”fixar-Malte” projekt i Svedala, 040922
- Motion angående fond för sjukvård i annat EU-land, 041127
- Motion angående att agera mot nedskärning av cancervård av äldre, 041127
- Motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor, 041111

Motion angående information om kommunismens folkmord (inkommit 021101, beslut 030122):

Kommunfullmäktige beslutade att avslå motionen med hänvisning till att information om kommunismens folkmord tas upp i undervisningen i kommunens skolor. Motionen överlämnades till kultur- och utbildningschefen för yttrande.

Motion angående posten som vice kommunalråd (inkommit 021101, beslut 030112):

Kommunfullmäktige beslutade att avslå motionen med hänvisning till kommunfullmäktiges beslut från 020911 då det beslutades att kommunstyrelsens vice ordförande ska ha en tjänstgöringsgrad på 75 % i månaden av ordförandens.

Motion angående kommunens verksamheter och ekonomi (inkommit 021101, beslut 030108):

Motion angående nedjustering av kommunens kostnader (inkommit 021124, beslut 030111):

Kommunfullmäktiges svar på motionerna blir att de redan (020612) givit kommunledningsgruppen uppdraget att klarlägga vad som omfattas av den centrala administrationen samt att redovisa förslag till reduktion av denna till kommunstyrelsen. Vidare avsåg fullmäktige förslaget om översyn av kommunens administration med

hänvisning till en nyligen gjord översyn samt att kommunledningsgruppen fått i uppdrag att se över ledningsorganisationen.

Motion angående Vision 2000 (inkommit 021101, beslut 030514):

Motion angående avskaffande av Vision 2000 (inkommit 030123, beslut 030514):

Samhällsutskottets förslag blir att motionerna bör avslås. Kommunfullmäktige antog 930610 den nya politiska organisationen kallad Vision 2000 och fullmäktige beslutar därför att avslå motionerna.

Motion angående budgetuppföljning (inkommit 030104, beslut 040310):

Kommunfullmäktige avtog denna motion med hänvisning till kommunstyrelsens beslut (040128) om ekonomistyrning, därför att det i det beslutet ingick en rapportmodell samt ett rapportschema för 2004.

Motion angående snöröjning (inkommit 030128, beslut 040310):

Kommunledningens skriftliga yttrande till denna motion var att den skulle avslås med hänvisning till att arbetsinsatsen inte stod i proportion till nyttan. Kommunstyrelsen konstaterade att det räcker med en enkel notering eller kommentar i anslutning till budgetuppföljningen när enskilda kostnadsställen avviker från normal kostnadsförbrukning.

Motion angående folkomröstning (inkommit 030213):

Uppgifter saknas.

Motion angående finansiering av habiliteringsstöd (inkommit 030328, beslut 030910):

Kommunfullmäktige beslutade att inte återinföra habiliteringsersättningen. De nämnde bl a att kommunen inte har någon skyldighet att betala ut denna ersättning och att detta beslut därför inte kan överklagas. Således avslogs denna motion från sverigedemokraterna.

Motion angående tidsbegränsning av handläggningstid av motioner (inkommit, 030407, beslut 030514):

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med argumentet att det ankommer på respektive utskott och nämnd att så snabbt som möjligt besvara en motion, dock utan någon administrativ tidsgräns.

Motion angående sänkning av sotningstaxa (inkommit 030709, beslut 031126):

Kommunfullmäktige avtog motionen angående ändring i sotningstaxa med hänvisning till att sotningstaxan baseras på tidsåtgång och kostnadstäckning för sotning av värme pannor, och till ett yttrande från räddningschefen att de miljövänliga pannorna är mer komplicerade att sota.

Motion angående upplysning om folkmord (inkommit 030709, beslut 031210):

Kommunfullmäktige överlämnade 030910 till utbildningsutskottet för beredning av motionen med förslaget att elever vid Svedalas skolor skulle få möjlighet att besöka utställningen av

Forum för levande historia. Utbildningsutskottet föreslog att skoledarna skulle informera eleverna om denna utställning. Fullmäktige ansåg att motionen skulle ses som besvarad med hänvisning till vad utbildningsutskottets framfört.

Motion angående hastighetsbegränsningar (inkommit 030810, beslut 031210):

Kommunfullmäktige överlämnade motionen från sverigedemokraterna till tekniska utskottet. Tekniska utskottet föreslog i sin tur att motionen skulle överlämnas till Vägverket, då kommunen inte kan besluta om hastighetsbegränsningar inom tätbebyggt område, där Vägverket är väghållare. Därmed ansågs motionen som besvarad.

Motion angående konsekvensbeskrivning av kostnadsreducering inom kultur och utbildning (inkommit 030819, beslut 031210):

Kommunfullmäktige överlämnade 031013 sverigedemokraternas motion till utbildningsutskottet för beredning. Utbildningsutskottet meddelade samma datum att representanten från sverigedemokraterna därmed ansåg sig fått de konsekvensbeskrivningar han föreslagit i motionen. I anslutning till motionen föreslogs även att Kultur och utbildning får i uppdrag att se på olika lösningar när det handlar om att ta emot de barn som flyttar in på Tegelbruksområdet samt att följa upp den inflyttningen. Mot bakgrund av utbildningsutskottets protokoll beslutade kommunfullmäktige att sverigedemokraterna fått de konsekvensbeskrivningar de föreslagit, varpå motionen skulle anses besvarad.

Motion angående minskning av partistöd (inkommit 030903, beslut 031210):

Kommunfullmäktige svarade med att avslå motionen. Detta efter ett överlämnande av motionen till utvecklingsutskottet för beredning och ett förslag från tvåpartigruppen att behålla partistödet i sin nuvarande omfattning.

Motion angående förbud mot klädedräkterna "Nikab" och "Burka" i skolan (inkommit 031031, beslut 040414):

Kommunfullmäktige överlämnade motionen till utbildningsutskottet för beredning. Utbildningsutskottet föreslog att motionen skulle bifallas. Skolverket har i skrivelse 040129 behandlat frågan om burka och givit skolor rätt att förbjuda elever att bära detta klädesplagg. I anslutning till motionen konstaterade kommunfullmäktige att det inte förekom någon elev i kommunens skolor med heltäckande klädsel och således saknade frågan aktualitet. Kommunfullmäktige beslutade att hänvisa till Skolverket om frågan skulle bli aktuell i kommunen i framtiden och tillämpa Skolverkets beslut. Resultatet blev att sverigedemokraternas motion om förbud mot klädedräkterna "Nikab" och Burka i skolan röstades ner i kommunfullmäktige.

Motion angående bidrag till studieförbund (inkommit 031114, beslut 040915):

Kommunfullmäktige överlämnade motionen till kulturutskottet för beredning. Kulturutskottet överlämnade i sin tur motionen till den grupp som har i uppdrag att se över bidragen till studieförbunden, att behandla motionen i samband med budgeten för 2005. Motionen kom ej att behandlas i det sammanhanget varpå kulturutskottet föreslog kommunfullmäktige att avslå motionen. Kommunfullmäktige avtog sedan motionen mot bakgrund att den ej beaktats i kulturutskottet behandling av bidrag till studieförbunden.

Motion angående återinföring av habiliteringsstödet (inkommit 031216, beslut 040414):

Kommunfullmäktige beslutade att överlämna motionen till kulturutskottet som i sin tur beslutade att överlämna motionen till den grupp som har i uppdrag att se över bidragen till studieförbunden och att motionen skulle behandlas i samband med budgetarbetet för 2005. Motionärens förslag kom dock ej att beaktas i detta sammanhang. Kommunfullmäktige svarade med att avslå motionen efter förslag från kulturutskottet.

Motion angående representation i kommunstyrelsen (inkommit 040902, beslut 041124):

Kommunfullmäktige beslutade att inte göra någon ändring när det gäller kommunstyrelsens organisering. Det fastslogs att kommunstyrelsen enbart skall bestå av ledamöter och ersättare samt att insynsplat inte ska förekomma. Därmed föreslogs att den skulle avslås. Sverigedemokraterna yrkade bifall till motionen. I voteringen röstade 40 kommunalpolitiker för att kommunstyrelsens förslag skulle gälla och 3 personer röstade nej (sverigedemokraterna och skånepartiet).

Motion angående rätten att begära votering (inkommit 040903, beslut 041124):

Kommunfullmäktige avtog motionen och hänvisar till kommunallagen där frågan redan finns reglerad. I 5 kap 41 § i kommunallagen framgår "...att det ska finnas visst tidsutrymme för att begära votering från det att ordförande tillkännagett vad som har beslutats till att beslutet befästes med klubbslag..." Detta tidsutrymme är inte fixerat i sekunder utan är en bedömningsfråga från ordförandens sida...."

Motion angående att prova ett "fixar Malte" projekt i Svedala (inkommit 040922, beslut 050126):

Kommunfullmäktige konstaterade genom vårdutskottet att det redan finns en projektjänst som Fixar-Malte i kommunen sedan 041101 på sex månader, varefter en utvärdering ska genomföras. I och med detta skulle motionen anses som besvarad.

Motion angående fond för sjukvård i annat EU-land (inkommit 041127, beslut 050126):

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige var att avslå motionen eftersom sjukdomsfrågor ligger utanför kommunens uppgifter, och saknar stöd i lagstiftningen. I fullmäktige gav votering i frågan 42 ja till kommunstyrelsens förslag och 3 nej (sverigedemokraterna och skånepartiet).

Motion angående att agera mot nedskärning av cancervård av äldre (inkommit 041127, beslut 050209):

Då sjukvårdsfrågor inte står under kommunens ansvar och enligt lagstiftning hanteras av Landstinget föreslog kommunstyrelsen kommunfullmäktige att avslå motionen. Motionen avlogs efter det att sverigedemokraterna sagt sig dra tillbaka motionen. De menade att problemet inte längre finns eftersom man på universitetssjukhuset i Lund beslutat att inte skära ner på cancervården.

Motion angående åtgärder mot muslimska barns omskolningsresor (inkommit 041111):

Inget beslut har ännu tagits i ärendet.